

Příprava na čas konce

2/2018

PRŮVODCE STUDIEM BIBLE

Obsah

1. Vesmírný konflikt
2. Daniel a doba konce
3. Ježíš a kniha Zjevení
4. Věčné evangelium pro dobu konce
5. Kristus v nebeské svatyni
6. „Změna“ zákona
7. Očekávání Kristova návratu (Mt 24 a 25)
8. Závěrečné volání k pokání
9. Podvod na konci času
10. Novodobý Babylon
11. Boží pečeť, nebo znamení šelmy?
12. Babylon a Harmagedon
13. Příchod našeho Pána Ježíše Krista

Za materiály ke studiu sobotní školy je zodpovědné oddělení sobotní školy při Generální konferenci Církve adventistů sedmého dne a oddělení sobotní školy při Česko-Slovenské unii. Text materiálů byl při překladu upraven podle pravidel dohodnutých s oddělením sobotní školy při Generální konferenci.

Příprava na čas konce

Průvodce studiem Bible

2. čtvrtletí 2018

Autor: Norman R. Gulley

Šéfredaktor: Clifford R. Goldstein

Foto: Pavel Klimenko; Adobe Stock

Grafická úprava a sazba Grafické Studio

Vydala Církev adventistů sedmého dne

Vytiskla tiskárna ARTRON, s.r.o., Boskovice

Vydání první, Praha 2018

ISBN 978-80-88026-18-1

ISSN 0409-3208

Úvod

Kristus a konec času

V posledních hodinách své pozemské pouti Ježíš povzbuzoval a uklidňoval své učedníky: „Vaše srdce ať se nechvěje úzkostí! Věříte v Boha, věřte i ve mne. V domě mého Otce je mnoho příbytků; kdyby tomu tak nebylo, řekl bych vám to. Jdu, abych vám připravil místo. A odejdu-li, abych vám připravil místo, opět přijdu a vezmu vás k sobě, abyste i vy byli, kde jsem já. A cestu, kam jdu, znáte“ (J 14,1–4).

Ježíšova slova byla pro jeho následovníky povzbuzením, ačkoli určitě přesně nerozuměli smyslu jeho slov ani času naplnění těchto zaslíbení. Příbytky v domě jeho Otce? Místo, které pro ně Ježíš připravuje? Určitě by to bylo lepší než jakékoliv místo, kde dosud žili.

Když Ježíš několik dní před tím, než tato slova vyřkl, hovořil s učedníky, naznačil jim, co všechno bude jeho příchodu předcházet. Byly to jakési „dějiny budoucnosti“ – a vůbec to neznělo příjemně. Války, zprávy o válkách, rozbroje mezi národy, hlad, zemětřesení – a to vše měl být podle Ježíše jen „začátek bolestí“ (Mt 24,8). Pronásledování, zrady, podvody, strasti a souzení – to vše na Ježíšovy následovníky čekalo.

Z dnešního pohledu můžeme vidět, že se uskutečnilo již téměř vše, co Ježíš předpověděl – a přesně tak, jak o tom mluvil. Můžeme vidět naplnění dvou hlavních časových proroctví. Prvním bylo proroctví o času, časech a polovině času z Da 7,25 (viz také Zj 12,6.14; 13,5 a Nu 14,34), které se začalo naplňovat v šestém století (v roce 538) po Kristu a skončilo v závěru osmnáctého století (1798). A pak je to nejdelší časové proroctví o dvou tisících a třech stech večerech a jitrech z Da 8,14, které se naplnilo v roce 1844.

Můžeme tedy s jistotou říci, že žijeme v době konce nebo „na konci dnů“ (Da 12,13). Nevíme však, kdy dojde k závěrečným událostem, které vyvrcholí Ježíšovým druhým příchodem. A ani to nepotřebujeme vědět. Potřebujeme však poznat, co má přijít, a připravit se na to, co přijde.

Jak se připravit? Pravděpodobně nejlepší odpověď přináší apoštol Pavel: „Žijte v Kristu Ježíši, když jste ho přijali jako Pána. V něm zapustte kořeny, na něm postavte základy, pevně se držte víry, jak jste v ní byli vyučeni, znovu a znovu vzdávejte díky“ (Ko 2,6.7). Jinými slovy, uprostřed všech těch světových událostí, zpráv a teorií o čase konce hrozí nebezpečí, že se soustředíme více na to, co předchází Ježíšovu příchodu, než na Ježíše samotného, který jediný je klíčem k naší přípravě.

Toto čtvrtletí se sice budeme věnovat času konce, ale v centru naší pozornosti bude Ježíš v kontextu posledních dnů a naší přípravy na závěr dějin. Ano, potřebujeme se zajímat o historická data a světové dějinné události, protože Bible o nich hovoří v souvislosti s časem konce. Ale i v tomto kontextu Písmo mluví o Ježíši, o jeho díle pro nás a v nás a o tom, co vykoná při svém příchodu. Ukřižovaný a zmrtvýchvstalý Kristus musí být centrem naší víry. Jak řekl apoštol Pavel: „Rozhodl jsem se totiž, že mezi vámi nebudu znát nic než Ježíše Krista, a to Krista ukřižovaného“ (1K 2,2). Čím více se zaměříme na Krista, tím více mu budeme podobni, tím více budeme žít podle jeho vůle a tím více budeme připraveni na všechno, co má přijít – ať už v bezprostřední budoucnosti, nebo na konci, v den, kdy vstoupíme na místo, jež Ježíš připravil pro ty, kteří ho milují.

Norman R. Gulley, PhD, je profesorem systematické teologie na Southern Adventist University v Tennessee.

Vesmírný konflikt

Texty na tento týden

Ez 28,1.2.11-17; Gn 3,1-7; Zj 12,1-17; 14,12; Ř 8,31-39

Základní verš

„Drak v hněvu vůči té ženě rozpoutal válku proti ostatnímu jejímu potomstvu, proti těm, kdo zachovávají příkázání Boží a drží se svědectví Ježíšova.“ (Zj 12,17)

Vesmírný konflikt mezi dobrem a zlem, často v adventizmu označovaný také jako „velký spor“, můžeme vnímat jako téma, které prolíná celou Biblií. Tvoří pozadí, na němž se odehrává tragédie nejen našeho světa, ale i celého vesmíru. Hřích, utrpení, smrt, vzestup a pád národů a civilizací, šíření evangelia a události posledních dnů – to vše se odehrává v kontextu tohoto vesmírného konfliktu.

Tento týden se budeme věnovat některým klíčovým událostem souvisejícím se vznikem tohoto konfliktu. Vše začalo v srdci dokonalé bytosti, Lucifera, který prostřednictvím pádu jiných dvou bytostí – Adama a Evy – zavlekl svou vzpouru na naši zemi. Od těchto dvou událostí – od pádu Lucifera a od pádu našich prvních rodičů – se začal velký spor rozrůstat a probíhá až dodnes. Každý z nás je součástí této vesmírné tragédie.

Dobrou zprávou je, že jednoho dne tento konflikt pomine. Skončí naprostým vítězstvím Krista nad satanem. A ještě lepší zprávou je, že díky úplnosti a dokonalosti toho, co Kristus vykonal na kříži, může mít každý z nás podíl na jeho vítězství. Součástí tohoto vítězství je Boží povolání. Bůh nás povolává, abychom při očekávání naplnění Ježíšových zaslíbení a jeho příchodu žili ve víře a v poslušnosti.

Budování společenství

- ▶ *Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?*
- ▶ *Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.*

Pád dokonalé bytosti

Lidský synu, řekni týráskému vévodovi: Toto praví Panovník Hospodin: Ve svém domýšlivém srdci si říkáš: „Jsem Bůh, sedím na božském trůnu v srdci moří.“ Jsi člověk, a ne Bůh, i když své srdce vydáváš za srdce božské! (Ez 28,2)

¹²Jak jsi spadl z nebe, třpytivá hvězdo, jitřenky synu! Jak jsi sražen k zemi, zotročovateli pronárodů!

¹³A v srdci sis říkal: „Vystoupím na nebesa, vyvýším svůj trůn nad Boží hvězdy, zasednu na Hoře setkávání na nejzazším Severu. ¹⁴Vystoupím na posvátná návrší oblaků, s Nejvyšším se budu měřit.“ (Iz 14,12–14)

Osobní studium

Pokud vnímáme v tomto světě skutečný boj mezi dobrem a zlem, zákonitě nás musí napadnout otázka: *Jak to všechno začalo?* Vesmír stvořil milující Bůh, a tak můžeme předpokládat, že zlo, násilí a vzpoura nebyly od počátku součástí stvořeného světa. Konflikt se tedy musel objevit nezávisle na původním stvoření a určitě nebyl důsledkem stvoření. Konflikt zde však existuje, je skutečný a my všichni jsme jeho součástí, jsme do něj zapleteni.

Starozákonní knihy proroků Ezechiela a Izajáše velmi barvitě popisují osudy starověkých králů Týru a Babylo-
na, jejich vzpouru vůči Bohu, pýchu, soud nad nimi i jejich pád (Ez 26–28; Iz 13–14). Na pozadí tohoto historického obrazu pak Hospodin naznačí, že v pozadí těchto pozemských rebelií vůči Bohu stojí daleko větší vzpoura něko-
ho, kdo žil původně v dokonalém prostředí Boží lásky.

Přečti si texty Ez 28,1.2.11–17 a Iz 14,12–14. Která témata se v těchto textech opakují? V čem jsou si tyto verše podobné, v čem se naopak odlišují? Jaké univerzální principy vyjadřují?

Boží cherub (Ez 28,14.16), označený poeticky jako „třpytivá hvězda“ (Iz 14,12; latinská Bible překládá jako „Luciferos“), byl dokonalou bytostí žijící v nebesích (Ez 28,14; Iz 14,12). Jak se tedy u něj mohla objevit „podlost“ (Ez 28,15; ČEP) nebo „zvrácenost“ (ČSP)? Jak se u dokonalé bytosti v dokonalém prostředí zrodí špatný úmysl, zkaženost, bezpráví? Nevíme. Možná právě proto Bible mluví o „tajemství bezbožnosti“ (2Te 2,7; B21). Jisté ovšem je, že jedním z důvodů jeho vzpoury vůči Bohu byla jeho vlastní pýcha (Ez 28,17), přesvědčení, že může být rovný Bohu (Iz 14,13.14).

Pro vzpouru či pád Lucifera neexistoval žádný důvod. Víme, že se to mohlo stát pouze na základě svobodné vůle, kterou Bůh dal všem rozumným stvořeným bytostem. „Je nemožné objasnit původ zla tím, že budeme uvádět důvody jeho existence. ... Zlo je vetřelec, jehož existenci nelze zdůvodnit. Je tajemné a nelogické; omlouvat je znamená je hájit. Kdybychom je mohli omluvit, kdybychom našli příčinu, proč vzniklo, přestalo by zlo být zlem.“ (GC 492.493; VDV 322)

Zlo a hřích jsou v tomto smyslu synonyma. Původ, vznik zla ani hříchu nejsme schopni ani pochopit, ani vysvětlit. Pokud bychom dokázali identifikovat příčinu hříchu, pokud bychom našli důvod, který vedl ke vzpouře, pak by přestala být bezbožnost „tajemstvím“, porozuměli bychom jí a byli bychom v pokušení označit viníka toho všeho – Stvořitele.

Aplikace

Jakou zkušenost máš s vlastní svobodnou vůlí? Jak ji využíváš? Na základě čeho se rozhoduješ? Při kterých rozhodnutích nejvíce vnímáš, že potřebuješ moudrost a sílu? Jak můžeš získat moudrost a sílu, abys svoji svobodnou vůlí nezneužil?

Poznání nestačí

¹Nezchytralejší ze vsí polní zvěře, kterou Hospodin Bůh učinil, byl had. Řekl ženě: „Jakže, Bůh vám zakázal jíst ze všech stromů v zahradě?“²Žena hadovi odvětila: „Plody ze stromů v zahradě jíst smíme.³ Jen o plodech ze stromu, který je uprostřed zahrady, Bůh řekl: „Nejezte z něho, ani se ho nedotkněte, abyste nezemřeli.“⁴ Had ženu ujišťoval: „Nikoli, nepropadnete smrti.⁵ Bůh však ví, že v den, kdy z něho pojíte, otevrou se vám oči a budete jako Bůh znát dobré i zlé.“ (Gn 3,1–5)

Osobní studium

Neumíme vysvětlit, proč vzniklo zlo (protože vysvětlení pro jeho existenci neexistuje), ale Písmo nám zjevuje, že se zrodilo v srdci nebeského cheruba (Lucifera).

Máme dnes sice k dispozici pozoruhodný inspirovaný pohled na tyto události z pera Ellen G. Whiteové (viz například 29. kapitola „Původ zla“ v knize Velké drama věků), ale samotné Písmo nám nedává mnoho informací o tom, co přesně se v nebesích událo. Boží slovo je však mnohem jednoznačnější při popisu toho, jak se zlo objevilo na zemi.

Přečti si text Gn 3,1–7. Jak tento příběh odhaluje hřích Adama a Evy? V čem tento hřích spočíval?

Na tomto příběhu je smutné, že Eva přesně věděla, co jim Bůh řekl. Dokonce tato slova zopakovala: „Jen o plodech ze stromu, který je uprostřed zahrady, Bůh řekl: „Nejezte z něho, ani se ho nedotkněte, abyste nezemřeli“ (Gn 3,3). Přestože nám Písmo o zákazu dotýkat se stromu poznání nic neříká, Eva velmi dobře věděla o tom, že důsledkem jedení plodů z tohoto stromu bude smrt.

Had (ztotožněný ve Zj 12,9 se satanem) pak otevřeně a nestydatě těmto slovům protirečil. „Had ženu ujišťoval: „Nikoli, nepropadnete smrti“ (Gn 3,4).

Rozpor mezi Božími slovy a tím, co řekl had, nemohl být větší. A přestože satanův přístup byl zpočátku nenápadný a mírný, jakmile si získal Evinu pozornost a viděl, že mu neodporuje, otevřeně zaútočil na Boží příkaz. Na celé této události je tragické, že Evě nechyběly informace. Nemohla říci: „Ale já jsem nevěděla... Já jsem nerozuměla...“

Věděla. Rozuměla. Přesto odmítla důvěřovat svému Stvořiteli a jeho slovu a nechala se zlákat představou, že může být „jako Bůh“ (Gn 3,5). Podlehla této nereálné myšlence stejně jako její svůdce, který si už dříve v nebesích řekl: „S Nejvyšším se budu měřit!“ (Iz 14,14).

Navzdory poznání, které měla, jednala nesprávně. Ani v dokonalém prostředí zahrady Eden samotné poznání nestačilo, aby Evě (a později i Adamovi, který také znal pravdu) zabránilo zhřešit. Proto bychom si ani mi neměli lhát a namlouvat si, že pro naši záchranu nám stačí znalosti. Ano, potřebujeme vědět, co nám říká Boží slovo. Ale kromě poznání se potřebujeme i podřídit a zařít se podle toho, co nám Bůh říká.

Aplikace

Bůh řekl jedno, satan něco jiného. Navzdory poznání, které Adam s Evou měli, se rozhodli poslouchat satana. Uvažuj o tom, jak málo se změnilo v průběhu tisíciletí. Jak se můžeš vyhnout tomu, abys dělal stejné chyby?

Válka v nebesích a na zemi

¹⁰A slyšel jsem mocný hlas v nebi: „Nyní přišlo spasení, moc a království našeho Boha i vláda jeho Mesiáše; neboť byl svržen žalobce našich bratří, který je před Bohem osočoval dnem i nocí. ¹¹Oni nad ním zvítězili pro krev Beránkovu a pro slovo svého svědectví. Nemilovali svůj život tak, aby se zalekli smrti. ¹²Proto jásejte, nebesa a všichni, kdo v nich přebýváte! Běda však zemi i moři, neboť sestoupil k vám ďábel, plný zlosti, protože ví, jak málo času mu zbývá.“ (Zj 12,10–12)

Osobní studium

Pád našich prvních rodičů uvrhl svět do hříchu, hrůzy a smrti. Lidé se možná neshodnou na bezprostředních příčinách nebo na tom, kdo je za všechno zodpovědný, ale nikdo nemůže popřít realitu chaosu, násilí a konfliktů, jejichž oběťmi jsme my všichni.

Hovoříme sice o vesmírném sporu, vesmírném konfliktu, ale tento kosmický zápas se odehrává i zde na zemi. Od pádu člověka v zahradě Eden až po závěrečné události vedoucí k druhému Kristovu příchodu jsou vlastně celé biblické dějiny důkazem probíhajícího velkého sporu. Žijeme uprostřed tohoto konfliktu. Boží slovo nám vysvětluje, co se odehrává na pozadí dějin a jak to všechno skončí.

Přečti si text Zj 12,1–17. Jaké zápasy – na nebi i na zemi – nám tyto verše popisují? Co znamenají? Jak rozumíš povaze těchto bojů a jejich výsledkům?

Nejsilněji na nás asi zapůsobí boj, který se odehrává v nebesích (Zj 12,7–9). Tento zápas probíhá mezi drakem (satanem, ďáblem neboli žalobcem) a Michaelem (toto jméno v hebrejštině znamená „Kdo je jako Bůh?“). Vzbouřený cherub (Lucifer, jinak nazývaný také satan (nepřítel, protivník), je stvořenou bytostí bojující proti svému Pánu, proti Ježíši.

Lucifer se vzbouřil proti svému Tvůrci. Velký spor není zápasem mezi božstvy (jak je tomu často v pohanských náboženstvích), bojem dvou rovnocenných partnerů. Jde o vzpouru stvořené bytosti vůči svému Stvořiteli. Tato vzpoura se projevuje i útokem na ostatní stvoření.

Po neúspěšném boji proti Kristu v nebesích se satan pokusil zaútočit na Krista na zemi – hned po jeho narození (Zj 12,4). Ani v tomto útoku však neuspěl, stejně jako při útoku na poušti a později na kříži. Po své nezvratné porážce na Golgotě satan začal válku proti Kristovu lidu. Tento boj zuří během celých dějin křesťanství (Zj 12,6.14–16) a bude pokračovat až do konce (Zj 12,17), kdy se satan dočká definitivní porážky a zničení.

Aplikace

Přečti si text Zj 12,10–12. Uprostřed zuřících zápasů a konfliktů k nám zaznívají slova povzbuzení a naděje. Jak je tato naděje vyjádřena v uvedených verších? Co z těchto slov je pro tebe osobně největším povzbuzením? Proč?

„Já jsem s vámi po všechny dny až do konce světa!“

³⁵Kdo nás odloučí od lásky Kristovy? Snad soužení nebo úzkost, pronásledování nebo hlad, bída, nebezpečí nebo meč? ... ³⁸Jsem jist, že ani smrt ani život, ani andělé ani mocnosti, ani přítomnost ani budoucnost, ani žádná moc, ³⁹ani výšiny ani hlubiny, ani co jiného v celém tvorstvu nedokáže nás odloučit od lásky Boží, která je v Kristu Ježíši, našem Pánu. (Ř 8,35.38.39)

Osobní studium

Sám Ježíš a později i apoštol Pavel či Jan v knize Zjevení hovořili o pronásledování, kterému budou věrní křesťané během dějin vystaveni.

„Pronásledování, které začalo za císaře Nerona, přibližně v době, kdy byl umčen apoštol Pavel, pokračovalo s větší či menší krutostí po staletí. Křesťané byli nespravedlivě obviňováni z nejstrašnějších zločinů; kvůli nim prý dochází k nejrůznějším pohromám – hladu, moru a zemětřesení. V houstnoucí atmosféře všeobecného podezírání a nenávisti namířené proti křesťanům se našlo dost udavačů, kteří pro zisk zrazovali nevinné. Křesťané byli odsuzováni jako buřiči proti říši, nepřátelé náboženství a škůdci společnosti. Mnozí z nich byli v amfiteátrech vhozeni dravé zvěři nebo zaživa upáleni. Někteří byli ukřižováni, jiní zašiti do kůží zvířat a vhozeni do arény, kde je roztrhali psi.“ (GC 40; VDV 30)

Obzvláště kruté bylo období, kdy byli věrní pronásledováni těmi, kteří se sami hlásili ke Kristu. To trvalo v intenzivní formě téměř 13 staletí. Během tohoto období církve (obrazně řečeno „žena“) utekla na poušť, tedy do ústraní, kde mohla žít v relativním bezpečí (Zj 12,6). Píše se o ní, že jí byla dána dvě mocná orlí křídla. Vytváří to před námi obraz církve, která má možnost uniknout a najít pomoc (Zj 12,4; porovnej s Ex 19,4). Dozvídáme se, že bezpečným místem se pro ni stává pustina, kde bude daleko od hada (od satana). Bůh vždy chránil ostatek, a to i během velkých pronásledování. A udělá to i na konci času.

V kontextu všech těchto očekávaných hrozeb a nebezpečí Kristus řekl svému lidu: „A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku“ (Mt 28,20). Jak rozumíš tomuto nádhernému zaslíbení v souvislosti s utrpením a mučednictvím mnoha Kristových následovníků? (Viz Ř 8,31–39 a Mt 10,28.)

Nic – ani pronásledování, ani hlad nebo smrt – nás nemůže odloučit od Boží lásky. Skutečnost, že Kristus je s námi – ať už nyní, nebo na konci časů – neznamena, že se vyhneme bolesti, utrpení, zkouškám, nebo dokonce smrti. Takové zaslíbení pro náš život na této zemi jsme nikdy nedostali. Díky Ježíšovi a dílu, které pro nás na kříži vykonal, můžeme žít s nadějí a se zaslíbením, že Bůh je s námi ve všech zkouškách a že máme zaslíbení věčného života na nové zemi. Bez ohledu na to, čím zde na zemi procházíme, může každý z nás prožívat to, o čem mluvil apoštol Pavel: „Nyní je pro mne připraven vavříin spravedlnosti, který mi dá v onen den Pán, ten spravedlivý soudce. A nejen mně, nýbrž všem, kdo s láskou vyhlížejí jeho příchod“ (2Tm 4,8).

Aplikace

Mohl bys o sobě říci, že podobně jako Pavel „s láskou očekáváš jeho [Páně] příchod“? Co to pro tebe osobně znamená? Jak to ovlivňuje tvůj život?

Vytrvalost, poslušnost a věrnost

Zde se ukáže vytrvalost svatých, kteří zachovávají Boží přikázání a věrnost Ježíši. (Zj 14,12)

Osobní studium

Smyslem biblického poselství o sporu mezi dobrem a zlem, mezi Bohem a satanem, je povzbudit Boží děti k rozhodnutí zůstat věrní svému Pánu. K rozhodnutí, které vychází z pochopení jedinečnosti Božího charakteru a velikosti jeho lásky. A to navzdory všemu, čím na tomto světě procházíme.

Jak úvodní text vyjadřuje vztah mezi věrností Ježíši, přijetím evangelia a rozhodnutím respektovat Boží zákon? Jak se to projevuje ve tvém životě?

Jako adventisté sedmého dne věříme, že respektování Božího zákona není v rozporu s evangeliem, protože tento zákon je dobrým Božím darem (Ř 7,7), pokud správně pochopíme jeho účel (Ř 3,20–26; 1Tm 1,8) a nebudeme jeho zachování považovat za naši zásluhu vedoucí ke spáse. Toto spojení radosti z evangelia a zodpovědného života podle Božího zákona pak vyjadřujeme i jménem, které jsme jako společenství přijali. Slovem „adventisté“ vyjadřujeme naši víru v druhý příchod Ježíše Krista, díky kterému dojde ke konečnému naplnění všeho, čemu položila základy Kristova oběť na kříži. A dodatek „sedmého dne“ odkazuje nejen na přikázání o sobotě, ale na celé Desatero, podle kterého chceme z Boží síly žít.

Aplikace

Jakým způsobem lidem kolem sebe ukazuješ, že poslušnost zákona není zákonictví, ale přirozený důsledek Boží lásky a spasení, které dostáváme od Boha? Vysvětli, jak tuto pravdu podporují verše Dt 11,1 nebo 1J 5,3.

Podněty k zamyšlení

Přečti si znovu text Zj 12,9–12 a první kapitolu „Původ zla“ z knihy Na úsvitu dějin.

„Dokud všechny stvořené bytosti opětovaly jeho oddanou lásku, vládl v celém Božím vesmíru naprostý soulad. Žádný disharmonický tón nekalil dokonalou jednotu.

Tyto šťastné poměry se však změnily. Našel se někdo, kdo zneužil svobodu, kterou Bůh daroval stvořeným bytostem. V myslí toho, koho Bůh hned po Kristu nejvíce poctil a kdo měl nejvyšší postavení mezi obyvateli nebe, se zrodil hřích.“ (PP 10; NUD 9)

Všimněte si výrazu „zůstávat věrný v lásce“, který popisoval chování stvořených bytostí. Toto vyjádření ukazuje na skutečnost, že láska vede k věrnosti a oddanosti. Stejně tak si manželé svou lásku vyjadřují vzájemnou věrností. Bylo tomu tak u stvořených bytostí v nebesích a má to tak být i v našem vztahu k Bohu.

Otázky k rozhovoru

1. *Které biblické texty ukazují nejen na existenci satana, ale i na jeho roli ve velkém sporu? Jak můžete svým přátelům pomoci pochopit, že satan je skutečnou bytostí, nejen nějakým symbolem zla v lidském srdci?*
2. *Jako adventisté jsme byli požehnáni poznáním biblické pravdy. Proč nás však poznání nemůže zachránit? Co potřebujeme kromě znalostí? Proč je nesprávné zdůrazňovat poznání na úkor víry, a naopak?*
3. *Jakým způsobem prožíváš Ježíšovu přítomnost ve svém každodenním životě? Jak ti tyto zkušenosti mohou pomoci v době, kdy do tvého života přijdou potíže a problémy?*
4. *Uvažujte společně o vyjádření „věrnost v lásce“. Jak vám tato myšlenka pomáhá lépe pochopit vztah mezi zákonem a milostí, mezi vírou a poslušností? Co se z toho dozvídáme o skutečnosti, že svoboda je základní podstatou celého konceptu lásky? Jakými konkrétními způsoby můžete svou „věrnost v lásce“ projevovat?*

Praktický závěr

- ▶ *Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?*

Podněty k modlitbám

- ▶ *Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.*
- ▶ *Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?*
- ▶ *Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.*

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:

Daniel a doba konce

Texty na tento týden

L 16,10; Da 1–3; Zj 13,11–15; J 3,7; Da 4; Da 6

Základní verš

„Král Daniela oslovil: ‚Vpravdě, váš Bůh je Bůh bohů a Pán králů, který odhaluje tajemství, neboť jsi mi dokázal toto tajemství odhalit.‘“ (Da 2,47)

Bůh měl pro starověký Izrael velkolepý plán: „Budete mi královstvím kněží, pronárodem svatým“ (Ex 19,6). Toto království kněží se mělo stát svědkem pro celý svět, že Hospodin je jediným Bohem (Iz 43,10–12). Naneštěstí se národ neřídil svatým povoláním, které mu Bůh dal. Nakonec se proto dostal až do babylonského zajetí.

Je zajímavé, že Bůh dokázal využívat jednotlivce, aby o něm vydávali svědectví, a to i přes národní katastrofu, kterou bylo babylonské zajetí. Jinými slovy, prostřednictvím Daniela a jeho přátel, kteří se dostali do zajetí, mohl Bůh dosáhnout toho, co nebylo možné uskutečnit prostřednictvím celého národa. Tito muži byli příkladem, čím by starověký Izrael jako národ mohl být a co by mohl vykonat.

Ano, příběhy Daniela a jeho přátel se odehrávaly v čase, který byl ještě velmi vzdálen od „posledních dnů“. Ale v jejich životních příbězích můžeme najít rysy a charakteristiky, které nám mohou sloužit jako určitý model a vzor. Na základě Písma věříme, že dnes žijeme v poslední době a že jsme povoláni být svědky o Bohu ve světě, který nezná Boha, podobně jako pohané v Babyloně. V této lekci se tedy budeme chtít zamyslet nad tím, co se z příběhu Daniela a jeho přátel můžeme naučit i pro náš dnešní život.

Budování společenství

- ▶ *Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?*
- ▶ *Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.*

Být věrný v malém

⁸Ale Daniel si předsevzal, že se neposkvrní královskými lahůdkami a vínem, které pil král při svých hodech. Požádal velitele dvořanů, aby se nemusel poskvřňovat. ... ¹⁷A Bůh dal těm čtyřem jinochům vědění a zběhlost ve veškerém písemnictví a moudrosti. Danielovi dal nadto porozumět všem viděním a snům. (Da 1,8.17)

Kdo je věrný v nejmenší věci, je věrný také ve velké; kdo je v nejmenší věci nepoctivý, je nepoctivý i ve velké. (L 16,10)

Osobní studium

Je poměrně snadné dělat kompromisy a být „nepoctivý v nejmenší věci“. Problém nespočívá ani tak v tom, že by „maličkosti“ byly samy o sobě nějak důležité. Nejsou. Vždyť právě proto jsou to „maličkosti“. Ale jak většina z nás ví, buď z vlastní zkušenosti, nebo z příkladu jiných, problémem je skutečnost, že první kompromis vede k dalšímu a ten k dalšímu a dalšímu – až se člověk stane „nepoctivým ve velké věci“. Naopak věrnost ve zdánlivě málo významných věcech je správným krokem k věrnosti v zásadních situacích (L 16,10).

Zkus o tom přemýšlet, když budeš číst známý příběh o zkušenosti judských mladíků, kteří se ocitli v babylonském zajetí.

Přečti si text Daniel 1. Jak se v postoji, který zaujali Daniel, Chananjáš, Míšael a Azarjáš, odráží to, čím měl být starověký Izrael pro ostatní národy? (Dt 4,6–8 a Za 8,23)

První kapitola knihy Daniel popisuje osudy mladých judských zajatců na babylonském královském dvoře. I za těchto nepříznivých okolností se rozhodli, že zůstanou věrni svému Bohu, a to ve všech oblastech svého života. „Daniel si předsevzal, že se neposkvrní...“ (Da 1,8). Tento postoj se promítl i v takových zdánlivě nepatrných věcech, jako byla volba jídelníčku při hostinách u králova stolu (v. 12). A přesto Bible říká, že Bůh tuto jejich volbu jasně ocenil: „Po uplynutí deseti dnů se ukázalo, že jejich vzhled je lepší; byli statnější než ostatní jinoši, kteří jedli královské lahůdky“ (v. 15). Bůh také „dal těm čtyřem jinochům vědění a zběhlost ve veškerém písemnictví a moudrosti. Danielovi dal nadto porozumět všem viděním a snům“ (v. 17). Nic z toho samozřejmě nemohlo být (po pouhých deseti dnech) výsledkem toho, co jedli a pili. Bůh však poželhal jejich rozhodnutí zůstat mu věrni ve všech oblastech života. Neudělal by snad Bůh totéž pro starověký Izrael jako celek, kdyby se národ držel učení Písma stejně horlivě a věrně, jako tito čtyři mládenci? Samozřejmě že ano. A neudělá snad totéž i pro nás dnes, v posledních dnech, pokud mu budeme věrni?

Aplikace

Žiješ v souladu s poznáním, které jsi od Boha dostal? Jsi „věrný v malém“? V čem potřebuješ změnu, abys mohl být mocným Božím svědkem? Jak můžeš této změny dosáhnout?

Danielova pokora

26Král oslovil Daniela, který měl jméno Beltšasar: „Jsi schopen oznámit mi sen, který jsem měl, a jeho výklad?“ 27Daniel králi odpověděl: „Tajemství, na které se král ptá, nemohou králi sdělit ani mudrci ani zaklínači ani věštcí ani planetáři. 28Ale je Bůh v nebesích, který odhaluje tajemství. On dal králi Nebúkadnesarovi poznat, co se stane v posledních dnech.“ (Da 2,26–28)

Osobní studium

Už celá staletí je druhá kapitola knihy Daniel tím, co pomáhá lidem důvěřovat Bibli a Bohu, o kterém mluví. Při zpětném pohledu je z ní totiž zřejmé, že Bůh zná budoucnost a má ji pod kontrolou. V příběhu popisovaném v této kapitole zjevil Bůh prostřednictvím Daniela důležitý výhled do dalších dnů.

Přečti si celou 2. kapitolu knihy Daniel, zvláště pak v. 26–28. Jak na tebe působí Danielova slova? Copak to nebyl on, kdo na rozdíl od krále snu rozuměl? Vždyť o něm bylo řečeno, že měl schopnost „porozumět všem viděním a snům“ (Da 1,17). Proč tedy nevyužil možnost užít si popularity?

Daniel velmi přímo a otevřeně připsal Bohu celou zásluhu na zjevení, které od něho obdržel. Velmi snadno se totiž mohl začít pyšnit tím, že schopnost poznat a vyložit králův sen je výsledkem jeho vlastní moudrosti, kterou mu – koneckonců – už jeho okolí přiznalo. Daniel však velmi dobře věděl, jaká je skutečnost. Modlitby a prosby, které spolu se svými přáteli adresoval Bohu (Da 2,17–23), ukazují na jejich úplnou závislost na Bohu. Kdyby Bůh na jejich modlitby neodpověděl, zemřeli by spolu s ostatními mudrci země.

Daniel později králi připomněl, že nikdo z jeho mudrců, čarodějů, mágů a zaklínačů mu nedokázal oznámit, co se mu zdálo. V protikladu s tím však Bůh v nebesích může zjevovat tajemství, protože je jediným pravým Bohem.

Ve své pokoře a závislosti na Bohu se Daniel stal mocným svědkem. Pokud Daniel kdysi dokázal zaujmout postoj pokory, o co víc bychom měli být pokorní i my dnes! Bůh nám zjevil svůj plán spasení v takových podrobnostech, o jakých Daniel neměl ani ponětí.

Aplikace

Na co jsi ve svém životě hrdý? Čeho jsi dosáhl a čím by ses mohl pochlubit? Přečti si text Ga 6,14. Jak rozumíš Pavlovým slovům, že se chce chlubit jen křížem Ježíše Krista? Co ti pohled na kříž říká o tvé hříšnosti a o tvé úplné závislosti na Bohu, který dává spasení? Přemýšlej, jak by vypadal tvůj život bez Kristovy oběti.

Zlatá socha

¹⁶Šadrak, Měšak a Abed-nego odpověděli králi: „Nebúkadnesare, nám není třeba dávat ti odpověď. ¹⁷Jestliže náš Bůh, kterého my uctíváme, nás bude chtít vysvobodit z rozpálené ohnivé pece i z tvých rukou, králi, vysvobodí nás. ¹⁸Ale i kdyby ne, věz, králi, že tvé bohy uctívat nebudeme a před zlatou sochou, kterou jsi postavil, se nepokloníme.“ (Da 3,16–18)

Osobní studium

Při studiu Písma si nelze ne všimnout spojitosti mezi příběhem ve 3. kapitole knihy Daniel (příběh tří hebrejských mládenců na pláni Dúra) a popisem ve Zjevení 13. kapitole (pronásledování, kterému Boží lid musel čelit v minulosti a bude mu opět vystaven v posledních dnech).

Přečti si a porovnej texty Da 3,1–6 a Zj 13,11–15. Jakou podobnost vidíš mezi těmito texty?

V obou případech je hlavním tématem otázka uctívání – před kým se skloním jako před nejvyšší autoritou. A v obou případech jde o vynucené uctívání, když vládnoucí politické mocnosti pro sebe vyžadují poctu, která náleží jedině Hospodinu.

Přečti si text Da 3,13–18. Proč nestačí vědět, co může do našeho života přijít? Proč je důležité nejen vědět, jaký postoj zaujmout v dané situaci, ale mít i odvahu a sílu to udělat?

Jako nejsilnější panovník v daném historickém kontextu se král Nebúkadnesar vysmíval třem mládenčům a jejich Bohu: „A kdo je ten Bůh, který by vás vysvobodil z mých rukou!“ (Da 3,15). Brzy však sám zjistil, kdo je tímto Bohem, a proto prohlásil: „Požehnán buď Bůh Šadrakův, Měšakův a Abed-negův, který poslal svého anděla a vysvobodil své služebníky, kteří na něj spoléhali. Přestoupili královo slovo a vydali svá těla, aby nemuseli vzdát poctu a klanět se nějakému jinému bohu než Bohu svému“ (Da 3,28).

Je zřejmé, že zázrak, jehož byl Nebúkadnesar svědkem, přesvědčil krále o výjimečnosti Boha tří mládenců.

Představ si, že by Bůh tyto tři mládence nezachránil. Vždyť oni sami takovou možnost připouštěli (Da 3,18)! Proč by i v takovém případě bylo správné, že nepodlehli královskému nátlaku, ačkoli jim za to hrozilo upálení zaživa? Příběh je mocným svědectvím nejen o víře tří mládenců, ale i o jejich ochotě snášet pro svou víru jakékoliv následky.

Aplikace

Uvažuješ někdy o tom, jaký postoj zaujmeš, až se v posledních dnech stane znovu aktuální a naléhavou otázka pravého uctívání? Daří se ti stavět se na správnou stranu už dnes? Dokážeš to i za méně dramatických okolností?

Obrácení pohanů

³¹*Když uplynuly ty dny, pozdvihl jsem já, Nebúkadnesar, své oči k nebi a rozum se mi vrátil. Dobrořečil jsem Nejvyššímu a chválil jsem a velebil Věčně živého...* ³³*Tou dobou se mi vrátil rozum a ke slávě mého království mi opět byla vrácena má důstojnost a lesk. ...* ³⁴*Nyní tedy já, Nebúkadnesar, chválím, vyvyšuji a velebím Krále nebes. Všechno jeho dílo je pravda, jeho cesty právo. Ty, kteří si vedou pyšně, má moc ponížit. (Da 4,31.33.34)*

Osobní studium

Bůh byl ve své milosti s králem Nebúkadnesarem velmi trpělivý. Král pod tlakem okolností několikrát v životě musel uznat Boží moc. Takové uznání ale neznamenal, že by došlo v jeho srdci k opravdové změně. Tu prožil až v závěru svého života, jak to popisuje 4. kapitola knihy Daniel. Podle této kapitoly se Nebúkadnesar nakonec naučil, že veškerá skutečná moc patří Hospodinu a že bez Boha člověk nic neznamená.

Přečti si text Da 4,26–30. Pýcha na vlastní schopnosti a přesvědčení o vlastní moci jsou nebezpečné. Proč? (Viz také J 15,5; Sk 17,28 a Da 5,23.)

„Kdysi pyšný vládce se stal pokorným Božím dítětem, moudrým a milosrdným králem. Od této chvíle byl podřízen moci Nejvyššího, upřímně se snažil žít v bázni Boží a usiloval o blaho svých poddaných. Nebúkadnesar se nakonec přece jen naučil tomu, čemu by se měli naučit všichni vládci světa – poznal, že tajemství skutečné velikosti tkví v opravdové dobrotě. Svou oddanost Hospodinu vyjádřil slovy: ‚Nyní tedy já, Nebúkadnesar, chválím, vyvyšuji a velebím Krále nebes. Všechno jeho dílo je pravda, jeho cesty právo. Ty, kteří si vedou pyšně, má moc ponížit.‘ (Da 4,34)“ (PK 521; OSU 196)

Přečti si text Da 4,31–34. Které pravdy o Bohu zde Nebúkadnesar vyjadřuje? Co to znamená prakticky?

Čtvrtá kapitola knihy Daniel končí vyznáním pohanského panovníka, že „Králi nebes“ patří veškerá moc, vláda a sláva. Tato scéna je jakýmsi předobrazem toho, co se později událo v rané církvi. Tehdy pod vlivem Boží moci a díky svědectví prvních křesťanů z Judska poznali pohané pravdu o Bohu, obrátili se a sami začali hlásat evangelium.

Aplikace

V souvislosti s posledními událostmi před příchodem Ježíše Krista lidé často uvažují o soužení, pronásledování nebo ranách dopadajících na svět. Co by však mělo být v životě člověka nejdůležitější – ať už žije v jakémkoliv období?

Danielova věrnost

⁴Daniel pak vynikal nad říšské vládce i satrapy, neboť v něm byl mimořádný duch. Král ho zamýšlel ustanovit nad celým královstvím. ⁵Tu se říšští vládcové a satrapové snažili nalézt proti Danielovi záminku ohledně jeho správy království, ale žádnou záminku ani zlé jednání nalézt nemohli, neboť byl věrný. Žádnou nedbalost ani zlé jednání na něm neshledali. (Da 6,4.5)

Osobní studium

Přečti si Daniel 6. kapitolu a odpověz na následující otázky:

Co vypovídají verše Da 6,4.5 o Danielově charakteru? V čem je pro tebe Daniel inspirací? Je snadné žít takovým životem, jakým žil Daniel?

Přečti si verše Zj 13,4–17. Pokus se najít paralelu mezi tímto textem a Da 6.

Zkus si představit, že jsi v podobné situaci, do jaké se dostal Daniel (6. kapitola). Jak by sis mohl zdůvodnit nebo obhájit uposlechnutí králova příkazu přestat se modlit ke svému Bohu? Uvažuj přitom o možnosti vyhnout se trestu, který by ti hrozil.

Proč podle tebe Daniel pokračoval ve svých obvyklých modlitbách a obvyklém uctívání Boha? Vezmi v úvahu, že mohl udělat drobné změny (zavřít okna, změnit místo modlitby, modlit se v duchu a podobně). Proč to neudělal?

Přečti si ještě jednou text Da 6,17. Jak Darjaveš věděl, že Daniela může „jeho Bůh“ zachránit?

Aplikace

Jaké poučení z Danielova života bys mohl aplikovat ve svém životě? Vysvětli proč.

Podněty k zamýšlení

„Danielova prorocství si zasluhují naši zvýšenou pozornost, protože se týkají doby, ve které žijeme. Jsou myšlenkově spojena s poslední knihou Nového zákona a Bůh každému, kdo je studuje, slibuje, že obdrží zvláštní požehnání. V knize Daniel čteme ‚Prozíráví se poučí‘ (Da 12,10) a ve Zjevení Jana se píše: ‚Blaze tomu, kdo předčítá slova tohoto prorocství, a blaze těm, kdo slyší a zachovávají, co je tu napsáno.‘ (Zj 1,3)“ (PK 547.548; NUD 205)

Knihu Daniel často vnímáme především v kontextu vzestupu a pádu království (Da 2), soudu (Da 7,22.26; 8,14) a závěrečného vysvobození Božího lidu v čase soužení (Da 12,1). Tento týden jsme si však ukázali, že v knize Daniel můžeme najít i příklady osobní, vnitřní připravenosti na příchod soužení a pronásledování. V tomto smyslu nám kniha Daniel přináší velmi důležité poselství. Pokud nebudeme mít s Bohem osobní zkušenost, pak nás pouhé znalosti o „znamení šelmy“, „čase soužení“ nebo příchodím pronásledování nezachrání (ba právě naopak, mohou být pro nás přitěžující). Více než cokoli jiného se potřebujeme „narodit znovu“. To je zkušenost, kterou měl Daniel se svými přáteli a kterou prožil pravděpodobně i Nebúkadnesar.

Otázky k rozhovoru

1. *Uvažujte o Danielově modlitbě (Da 9,3–19). Jak tato modlitba ukazuje na Danielovo chápání milosti? Jak vnímal Boží lásku a záchranu? Proč se Daniel spoléhal na Boží milost, ne na vlastní dobrotu nebo na vlastní dobré skutky? Proč je důležité o této pravdě nejen vědět, ale skutečně ji prožívat?*
2. *Uvažujte o situacích, do kterých se dostali tři mládenci (Da 3) a Daniel (Da 6). Jakým způsobem do jejich náboženské zkušenosti zasahovala politická moc? V čem jsou si tyto dva příběhy podobné, v čem se naopak odlišují? Co se z obou příběhů můžeme naučit o vlastním věrném svědectví?*
3. *Jak bys vysvětlil koncept „nového narození“? Proč Ježíš říká, že se „musíme narodit znovu“ (J 3,7)?*

Praktický závěr

- ▶ *Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?*

Podněty k modlitbám

- ▶ *Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.*
- ▶ *Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?*
- ▶ *Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.*

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:

Ježíš a kniha Zjevení

Texty na tento týden

1K 10,1–11; Zj 12,1–17; 19,11–15; Ef 1,20; Zj 11,19; 1,10–18

Základní verš

„Kdo zvítězí, tomu dám usednout se mnou na trůn, tak jako já jsem zvítězil a usedl s Otcem na jeho trůn.“ (Zj 3,21)

Stačí zběžně přečtení Nového zákona, a čtenář objeví, že Nový zákon je úzce svázán se Starým zákonem. Evangelia i epistoly se opakovaně odvolávají na starozákonní události a přímo či nepřímo citují ze Starého zákona. A ve chvílích, kdy Ježíš mluví o sobě a o své službě, vždy znovu připomíná, že musí „naplnit Písma“ (viz Mt 26,54.56; Mk 14,49; J 13,18; 17,12).

Totéž platí i o knize Zjevení. Je zcela nemožné pochopit tuto knihu bez kontextu Starého zákona – včetně knihy Daniel. I proto často studujeme obě knihy současně.

Místa ve Starém zákoně, na která se odvolává kniha Zjevení, pomáhají *ukázat* Ježíše a jeho dílo. Celá kniha Zjevení mluví o Ježíši. Objasňuje nám, kým Ježíš je, co doposud pro lidi udělal a co pro nás udělá na konci času. Je nezbytné, aby v centru každého našeho uvažování o posledních událostech byl právě Ježíš. A přesně to se děje v knize Zjevení. Tento týden se pokusíme podívat na Ježíše optikou knihy Zjevení.

Budování společenství

- ▶ *Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?*
- ▶ *Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.*

Struktura knihy Zjevení

⁹A veliký drak, ten dávný had, zvaný ďábel a satan, který sváděl celý svět, byl svržen na zem a s ním i jeho anděl. ¹⁰A slyšel jsem mocný hlas v nebi: „Nyní přišlo spasení, moc a království našeho Boha i vláda jeho Mesiáše; neboť byl svržen žalobce našich bratří, který je před Bohem osočoval dnem i nocí. ¹¹Oni nad ním zvítězili pro krev Beránkovu a pro slovo svého svědectví. Nemilovali svůj život tak, aby se zalekli smrti. (Zj 12,9–11)

Osobní studium

Jednou z mnoha společných charakteristik knih Daniel a Zjevení je skutečnost, že obsahují dvě základní části: historickou a eschatologickou (týkající se událostí na konci času). V obou knihách jsou tyto myšlenky poměrně spleť propojeny. Až na několik výjimek můžeme s trochou zjednodušení říci, že historickou část knihy Zjevení Janovo tvoří kapitoly 1 až 11 a o konci časů pojednávají především kapitoly 13–22.

Přečti si text Zj 12,1–17. Co lze z této kapitoly pochopit o dějinných událostech, které už jsou za námi, a co naopak o době, která je stále ještě před námi? Zdůvodni svůj pohled.

Historické události můžeme vnímat jako něco, z čeho můžeme vycházet, nebo jako příklady – obvykle časově a místně omezené. Tímto způsobem poukazují na důležité celosvětové události, které se odehrají v posledních dnech. Můžeme tedy říci, že studium starozákonních dějin v kontextu novozákonních událostí nám může pomoci pochopit, co se odehrává v našich dnech a co se bude dít v blízké (i vzdálené) budoucnosti. Tento princip se však netýká jen knih Daniel a Zjevení. Podobně třeba i apoštol Pavel aplikoval některá naučení z dějin Izraele na církve své doby (např. 1K 10,1–12).

Minulý týden jsme si ukázali, že některé příběhy z knihy Daniel (Da 3,6.15.27 a 6,6–9.21.22) se sice odehrály v minulosti, ale určitým způsobem odrážejí události konce času, o nichž se hovoří ve Zjevení. Uvažování o těchto příbězích a jejich studium nám může přinést hlubší pochopení toho, čemu bude muset Boží lid čelit na konci věků. V kontextu knihy Daniel je asi nejdůležitějším principem skutečnost, že Bůh vládne a že bez ohledu na situaci, v níž se právě nacházíme, nade vším stojí jeho ujištění o konečné záchraně. A přestože se Zjevení věnuje různým tématům, velmi jasně v něm zaznívá právě ujištění o záchraně věrných.

Aplikace

Kdosi řekl, že dějiny nás učí, že se z dějin nikdy neumíme poučit. Lidé jednoduše znovu a znovu opakovali tytéž chyby – a je jedno, kdy žili. Jak se tomu můžeme vyhnout, máme-li možnost poučit se z dlouhých dějin lidstva? Dá se to vůbec?

Obrazy Ježíše ve Zjevení

¹¹A viděl jsem nebesa otevřená, a hle, bílý kůň, a na něm seděl ten, který má jméno Věrný a Pravý, neboť soudí a bojuje spravedlivě. ¹²Jeho oči plamen ohně a na hlavě množství královských korun; jeho jméno je napsáno a nezná je nikdo než on sám. ¹³Má na sobě plášť zbrocený krví a jeho jméno je Slovo Boží. ¹⁴Za ním nebeská vojska na bílých koních, oblečená do bělostného čistého kmentu. ¹⁵Z jeho úst vychází ostrý meč, aby jím pobíjel národy; bude je pást železnou berlou. On bude tlačit lis plný vína trestajícího hněvu Boha všemohoucího. (Zj 19,11–15)

Osobní studium

I když si mnozí lidé spojují knihu Zjevení hlavně s popisem událostí doby konce, už od první kapitoly je zřejmé, že má být především „zjevením Ježíše Krista“ (Zj 1,1; ČSP). Ježíš je v ní představen jako ten, kdo vede své věrné od počátku až do cíle, a je zárukou jejich vítězství.

Přečti si následující texty z knihy Zjevení hovořící o Ježíši. Jaká jména, charakteristiky a jednání mu přisuzují? Co se z těchto veršů můžeš o Ježíši naučit?

Zj 1,5

Zj 1,18

Zj 5,5

Zj 5,9

Zj 5,12

Zj 19,11–15

Zj 21,6

Uvedené verše tvoří jen malou ukázkou různých textů ve Zjevení, které popisují Ježíše a jeho dílo. Ježíš je Beránek. Tato charakteristika poukazuje na jeho první příchod, když dal sebe samého jako výkupné, jako oběť za naše hříchy. „Odstraňte starý kvas, abyste byli novým těstem, vždyť vám nastal čas nekvašených chlebů, neboť byl obětován náš velikonoční beránek, Kristus“ (1K 5,7). Ježíš je zároveň ten, kdo o sobě říká: „Byl jsem mrtev – a hle, živ jsem na věky věků. Mám klíče od smrti i hrobu“ (Zj 1,18). To je přímá zmínka o jeho smrti a vzkříšení. „Tak je psáno: Kristus bude trpět a třetího dne vstane z mrtvých“ (L 24,46). A ve Zjevení 19,11–15 je Ježíš popsán při svém druhém příchodu, kdy se vrátí na zemi v moci, v slávě a se soudem. „Syn člověka přijde v slávě svého Otce se svými svatými anděly, a tehdy odplatí každému podle jeho jednání“ (Mt 16,27).

Aplikace

Proč je důležité, aby se tvá pozornost soustředila každý den na Ježíše Krista, jeho smrt, vzkříšení a druhý příchod? Jak se tyto aspekty mohou stát základem pro tvá rozhodnutí?

Motiv svatyně ve Zjevení

12 ... A když jsem se obrátil, spatřil jsem sedm zlatých svícníků; 13 uprostřed těch svícníků někdo jako Syn člověka, oděný řízou až na zem, a na prsou zlatý pás. 14 Jeho hlava a vlasy bělostné jako sněhobílá vlna, jeho oči jako plamen ohně; 15 jeho nohy podobné kovu přetavenému ve výhni a jeho hlas jako hukot příboje. 16 V pravici držel sedm hvězd a z jeho úst vycházel ostrý dvousečný meč; jeho vzhled jako když slunce září v plné své síle. 17 Když jsem ho spatřil, padl jsem k jeho nohám jako mrtvý; ale on vložil na mne svou pravici a řekl: „Neboj se. Já jsem první i poslední, 18 ten živý; byl jsem mrtev – a hle, živ jsem na věky věků. Mám klíče od smrti i hrobu. (Zj 1,12–18)

Tu se otevřel Boží chrám v nebesích, a bylo v něm vidět schránu jeho smlouvy; rozpoutaly se blesky a rachot hromu, zemětřesení a hrozné krupobití. (Zj 11,19)

Osobní studium

Při čtení knihy Zjevení si čtenář velmi brzy povšimne, že velmi často používá symbolické vyjadřování, které vychází především ze Starého zákona a jeho obrazů. Jedním z výrazných motivů, který se prolíná celou touto knihou, je symbolika židovské svatyně.

Přečti si pozorně text prvního vidění, které Jan zaznamenal ve Zj 1,10–18. Které starozákonné obrazy související se svatyní a službou v ní zde dokážeš rozpoznat? Co nám říkají o Ježíši a jeho službě pro nás?

Když člověk vstupoval do pozemské svatyně, nejprve se ocitl na nádvoří, kde byl oltář s hořící zápalnou obětí. Smrt zvířete symbolizovala Ježíšovu oběť na kříži. Po obětování zvířete kněz vstoupil do první části svatyně, která vyjadřovala Ježíšovu službu v nebeské svatyni po jeho nanebevstoupení. Když se Kristus poprvé objevuje ve Zjevení, stojí zde obrazně mezi svícny v první části pozemské svatyně (Zj 1,10–18). Navíc je oblečen jako kněz, který vstupuje do svatyně s krví obětního zvířete. To, že stojí uprostřed svícníků (Zj 1,13), je později interpretováno tak, že stojí uprostřed své církve, které je stále blízko, a provází ji tím, co ji čeká (Zj 1,20).

Ve vidění zaznamenaném v 11. kapitole uviděl Jan po otevření Božího chrámu schránu (truhlu; B21) jeho smlouvy, která se v pozemské svatyni nacházela v druhém oddělení svatostánku za oponou (viz Lv 16,12–14). Tento obraz truhly smlouvy, která se nachází ve svatyni, je nepopiratelným odkazem na druhou část svatostánku – svatyni svatých. V knize Zjevení je představena nejen služba Ježíše Krista ve svatyni, ale také důležitá a uklidňující skutečnost, že události v nebeské a pozemské svatyni jsou navzájem propojeny. I uprostřed zkoušek – těch minulých i těch na konci času – můžeme mít jistotu, že „celá nebesa jsou zapojena do díla, které má lidi připravit, aby obstáli v den Páně. Zdá se, že nebesa a země jsou velmi těsně propojeny.“ (ML 307)

Aplikace

Co pro tebe znamená skutečnost, že Ježíš je přítomen uprostřed svého lidu a že celá nebesa dělají vše pro to, abys i uprostřed těžkostí, problémů a zkoušek měl dost síly zůstat na Boží straně?

Zjevení jako svědectví o Kristu

¹Zjevení Ježíše Krista, které mu dal Bůh, aby svým otrokům ukázal, co se má brzy stát. On to prostřednictvím svého anděla naznačil svému otroku Janovi. ²Ten dosvědčil Boží slovo a svědectví Ježíše Krista, vše, co uviděl. ³Blahoslavený, kdo předčítá, i ti, kdo slyší slova tohoto proroctví a zachovávají, co je v něm zapsáno, neboť ten čas je blízko. ... ⁷„Hle, přichází s oblaky“ a „uzří jej každé oko, i ti, kteří jej probodli“, a „budou se pro něho bit v prsa všechny kmeny země“. Ano, amen. (Zj 1,1–3.7; ČSP)

Osobní studium

Celá kniha Zjevení – její struktura i obsah – se zaměřuje na jediné: představit Ježíše Krista.

I když např. ČEP překládá úvodní slova knihy Zjevení trochu volně jako „Zjevení, které Bůh dal Ježíši Kristu“, původní řecký text zní: „*Apokalypsis lésou Christou*“ tedy: „Zjevení Ježíše Krista“ (ČSP). Obecně můžeme tato slova chápat dvojím způsobem: (1) „zjevení pocházející od Ježíše Krista“ nebo (2) „zjevení o Ježíši Kristu“. Skutečnost, že jde o „zjevení“ (odhalení, prozrazení, odkrytí), je silným argumentem proti těm, kteří jsou přesvědčeni, že kniha Zjevení je nesrozumitelná a nepochopitelná. Proč by se Božím řízením kniha Zjevení stala součástí Písma, kdyby nebylo jeho záměrem, aby ji její čtenáři pochopili?

Přečti si text Zj 1,1–8. Co se z těchto veršů můžeme dozvědět o Ježíši? Jaká je jeho úloha v souvislosti se „zjevením“?

Na začátku Zjevení je Kristus představen jako „vládce králů země“ (Zj 1,5) a na konci se o něm hovoří jako o „Králi králů“ (Zj 19,16). Dobrou zprávou je, že i uprostřed chaosu, těžkostí a komplikované situace je náš milující Pán a Zachránce zároveň svrchovaným Vládcem.

Ve Zjevení 1,5 se o Kristu mluví jako o Vykupiteli, „jenž nás miluje a svou krví nás zprostil hříchů“. Hned na začátku knihy je tedy zdůrazněna Ježíšova oběť na kříži, která nám přinesla smíření. Ježíš nám přináší nejen ospravedlnění, ale i posvěcení (1K 6,11). V těchto a podobných textech nacházíme ujištění o našem spasení, protože různými způsoby zdůrazňují, že Ježíš nás osvobodil od našich hříchů. Udělal pro nás to, co jsme žádným způsobem nemohli udělat my sami.

Z pohledu křesťanské víry je ústřední myšlenkou zaslíbení o Kristově návratu. Ježíš se znovu vrátí – „v oblacích“ (porovnej L 21,27 a Zj 1,7). Celý svět bude svědkem této události. Kristův příchod jednou provždy ukončí utrpení a zkázu hříchem poznamenané země.

Aplikace

Jak může ovlivnit tvou četbu knihy Zjevení a následné popisy budoucích událostí vědomí, že v tom všem tě doprovází Ježíš, „jenž nás miluje a svou krví nás zprostil hříchů“ (Zj 1,5)? Co to pro tebe znamená v kontextu prožívání bolesti, utrpení a těžkostí?

Zjevení, vzkříšení a Kristův příchod

⁷Hle, přijdu brzo. Blaze tomu, kdo se drží proroctví této knihy. ... ¹²Hle, přijdu brzo, a má odplata se mnou; odplatím každému podle toho, jak jednal. ¹³Já jsem Alfa i Omega, první i poslední, počátek i konec. (Zj 22,7.12.13)

Osobní studium

Co o sobě v úvodních verších Ježíš zjevuje?

Obraz Ježíše, který nám přináší poslední kapitola knihy Zjevení, navazuje na to, jak byl představen v první kapitole. Tam byl Ježíš popsán jako ten, kdo stojí ve svatyni uprostřed svícníků. Jeho nádhera a velkolepost způsobily, že Jan před ním padl v strachu a úžasu na zem jako mrtvý. Ježíš ho však uklidnil tím, že nemá žádný důvod bát se. Poté se mu představil jako První, Poslední a Živý na věky. Později poukazuje na svou smrt a na skutečnost, že žije na věky věků a že sám je tím, kdo má moc (klíče) od smrti i hrobu (podsvětí; ČSP). Stejně téma a obrazy se nám poté objeví i v závěru knihy Zjevení.

Ježíš takovýmto způsobem opakovaně obrací naši pozornost k naději vzkříšení, jež je jakýmsi základem a zároveň vyvrcholením křesťanské víry (1K 15,16–20). Pokud bychom neměli naději na vzkříšení, jakou naději bychom vlastně měli?

„Ježíš Kristus je Alfa a Omega, Genesis Starého zákona a Zjevení Nového zákona. Obě knihy se setkávají v Kristu. Adam a Bůh jsou smíření poslušností druhého Adama, který završil dílo vítězstvím nad satanovými pokušeními a odčiněním Adamova hanebného selhání a pádu.“ (6BC 1092) Ano, Ježíš je počátek i konec. On nás na začátku stvořil a na konci nás stvoří znovu.

Aplikace

Jak může být Ježíš středem tvého života? Jak se to může (má a musí) prakticky projevit? Jak ti v životě pomáhá naděje na Ježíšovo konečné vítězství nad zlem i nad smrtí?

Podněty k zamyšlení

„Zjevení hovoří o Božích tajemstvích. Již samotný název, jímž byly tyto stránky, zapsané pod vlivem Duha svatého, označeny – „Zjevení“ –, je v rozporu s tvrzením, že se jedná o zapečetěnou knihu. Zjevení je něco, co je nám odhaleno. Sám Pán zjevil svému služebníkovvi tajemství obsažená v této knize a přeje si, aby o nich mohli přemýšlet všichni lidé. Pravdy zaznamenané ve Zjevení jsou určeny jak těm, kdo budou žít v posledních dnech dějin této země, tak Janovým současníkům. Některé události vylíčené v tomto proroctví se již naplnily, jiné právě probíhají; některé popisují závěr velkého sporu mezi mocnostmi temnoty a Knížetem nebes, jiné nám odhalují vítězství a radost vykoupených na nové zemi. (AA 584; PNL 336.337)

Texty z úvodu a z konce knihy Zjevení, které jsme tento týden studovali, ukazují, že podstatou celé knihy je právě Ježíš Kristus. I navzdory všem starozákonním odvolávkám na historické události je kniha Zjevení především o osobě Pána Ježíše Krista. Pro další studium o Ježíši ve Zjevení si přečti například texty Zj 3,14; 5,5.6; 7,14; 19,11–16. Na základě těchto a podobných veršů se můžeme dozvědět různé důležité skutečnosti o Ježíši a jeho díle pro nás. Poznávání Ježíše a jeho důležitosti pro život člověka by se měl věnovat každý, kdo se považuje za Kristova následovníka.

Otázky k rozhovoru

- 1. Co pro nás znamená, že se pisatelé Nového zákona neustále odvolávají na texty Starého zákona? Co to vypovídá o důležitosti Písma pro naši víru? Jaký význam má Boží slovo pro život člověka? Jak se můžeme bránit proti tomu, aby se v našem osobním životě i v životě církve snižovala autorita Písma?*
- 2. Znovu si projděte knihu Zjevení a najděte co nejvíce textů, které hovoří přímo o Ježíši. Ve vaší studijní skupince si tyto texty přečtěte nahlas. Co všechno tyto texty zjevují o podstatě, díle, moci a charakteru našeho Pána? Jaké povzbuzení můžete pro sebe v těchto verších najít?*
- 3. Jak člověk může najít a přijmout povzbuzení a naději ze zaslíbení vzkříšení?*

Praktický závěr

- ▶ *Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?*

Podněty k modlitbám

- ▶ *Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.*
- ▶ *Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?*
- ▶ *Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.*

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:

Věčné evangelium pro dobu konce

Texty na tento týden

J 14,9; Sf 3,17; J 1,1–3; Ř 8,38.39; Ž 91,15.16; Zj 14,6.7; Ef 1,4.5

Základní verš

„Tu jsem viděl jiného anděla, jak letí středem nebeské klenby, aby zvěstoval věčné evangelium obyvatelům země, každé rase, kmeni, jazyku i národu.“ (Zj 14,6)

Jedním z podstatných rozdílů mezi křesťanstvím a ostatními náboženstvími je skutečnost, že nekřesťanská náboženství sice zdůrazňují učení svých zakladatelů, ale nevyzdvihují, co pro ně udělali sami jejich zakladatelé. Důvodem je, že ať pro ně jejich zakladatel udělal cokoli, nemůže je to zachránit. Tito vůdcové a učitelé mohli udělat jen jediné – přinést učení, které by lidem ukázalo, jak by mohli „zachránit“ sami sebe.

V protikladu k tomu křesťanství zdůrazňuje nejen Ježíšovo učení, ale i jeho jednání. Zachránění můžeme být totiž jen díky tomu, co pro nás Ježíš udělal. Ježíš se stal člověkem (Ř 8,3), zemřel na kříži (Ř 5,8), byl vzkříšen (1Pt 1,3) a koná svou službu v nebesích (Žd 7,25) – jen díky tomu, co Kristus pro nás udělal, můžeme být spaseni. Nic z toho nepochází z nás. „Pokud bychom shromáždili vše, co je v člověku dobré, svaté, ušlechtilé a nádherné, a předložili bychom to k posouzení Božím andělům jako něco, co by mělo toho člověka zachránit nebo být přičteno k jeho dobrým skutkům, výsledkem by bylo odmítnutí takového případu se stejnou razancí, jako by se ten člověk dopustil vlastizrady.“ (FW 24)

Poznání, uvědomění si a prožívání nádherné pravdy o záchraně v Kristu je pro nás důležité zejména uprostřed chaosu, nebezpečí a svodu posledních dní. Doba závěru dějin je dobou, kdy svět potřebuje slyšet skutečnou zprávu evangelia naléhavěji než kdy jindy.

Budování společenství

- ▶ *Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?*
- ▶ *Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.*

Otcova láska

⁸Filip mu řekl: „Pane, ukaž nám Otce, a víc nepotřebujeme!“⁹ Ježíš mu odpověděl: „Tak dlouho jsem s vámi, Filipe, a ty mě neznáš? Kdo vidí mne, vidí Otce. Jak tedy můžeš říkat: Ukaž nám Otce? ¹⁰Nevěříš, že já jsem v Otci a Otec je ve mně? Slova, která vám mluvím, nemluvím sám od sebe; Otec, který ve mně přebývá, činí své skutky.“ (J 14,8–10)

Osobní studium

Několik dní před svým ukřižováním vysvětlil Ježíš svým nejbližším učedníkům, jak prostřednictvím něj mohou lidé přijít k Otci. Právě v této souvislosti Filip řekl: „Pane, ukaž nám Otce, a víc nepotřebujeme!“ (J 14,8).

Přečti si text J 14,5–12. Jakou odpověď dal Ježíš Filipovi? Co se z této odpovědi můžeš dozvědět o Otci? Jaké mylné představě o Bohu chtěl Ježíš svou odpovědí předejít?

Jedním z důvodů, proč dnes mnozí lidé odmítají uvěřit v Boží existenci, je rozšířený názor, že Bůh kterého představuje Bible, je tvrdý, krutý a nevyzpytatelný. Je smutné, že si to myslí i řada křesťanů. Někteří z nich se tak domnívají, že Bůh Starého zákona se liší od Boha Nového zákona. Zatímco starozákonní Bůh je Bohem soudu, novozákonní Bůh je Bohem milosrdenství, milosti a odpuštění. Takové uvažování však nemá opodstatnění. Ve Starém i Novém zákoně se mluví o stejném Bohu, který má stejné vlastnosti.

Kristus přišel na zemi mimo jiné i proto, aby zjevil pravdu o Bohu Otci. V průběhu dějin se totiž rozšířily překroucené myšlenky o Bohu a jeho charakteru nejen mezi pohany, ale i v Bohem vyvoleném národě. „Falešné chápání Boha zahalilo zemi tmou. Bylo třeba zlomit satanovu zrádnou moc, aby temným mrakem mohlo proniknout světlo a svět se mohl vrátit k Bohu.“ (DA 22; TV 10)

Dnešní svět proto potřebuje poznat a pochopit dobrou zprávu o tom, jaký Bůh opravdu je. Pokud bychom znali všechny skutečnosti související s událostmi ve Starém zákoně, pak bychom viděli stejně milosrdného a shovívavého Boha, jakým je i v Novém zákoně. Písmo říká, že „Bůh je láska“ (1J 4,8) a že Bůh se nemění. „Ježíš Kristus je tentýž včera i dnes i na věky“ (Žd 13,8).

Nezapomeňme na to, že starozákonní prorocství předpověděla příchod Mesiáše, že Bůh Starého zákona dal svého Syna a že právě tento Bůh zemřel na kříži.

Je to Bůh, který je „plný slitování a milostivý, shovívavý, nejvyšší milosrdný a věrný“ (Ex 34,6.7). Bůh má neutuchající a neochvějnou lásku (Ž 143,8; B21) a „Hospodin má zalíbení v těch, kdo se ho bojí, v těch, kdo čekají na jeho milosrdenství“ (Ž 147,11). Božím plánem je, aby se jeho lidu dobře dařilo a aby prožíval klid a naději (Jr 29,11). Ve své lásce nás Bůh nechce neustále kárat a napomínat, ale „raduje se z tebe a veselí, láskou umlká a opět nad tebou jásá a plesá“ (Sf 3,17). To jsou jen některé z charakteristik toho, jaký je ve skutečnosti Bůh, náš Otec.

Aplikace

Uvažuj o tom, že Ježíš představuje (ztělesňuje, jedná jménem) Boha Otce. Jak rozumíš tomu, že Ježíš je jedinou cestou k Otci? Co podle tebe znamenají Ježíšova slova: „Já jsem v Otci a Otec je ve mně“ (J 14,10)? Pokud Syn a Otec jsou „jedno“ (J 10,30; 17,11.21.22), v čem se podle tebe odlišují?

Kristova láska

⁵Nechť je mezi vámi takové smýšlení jako v Kristu Ježíši: ⁶Způsobem bytí byl roven Bohu, a přece na své rovnosti nelpěl, ⁷nýbrž sám sebe zmařil, vzal na sebe způsob služebníka, stal se jedním z lidí. A v podobě člověka ⁸se ponížil, v poslušnosti podstoupil i smrt, a to smrt na kříži. (Fp 2,5–8)

Osobní studium

Hřích oddělil lidi od Boha. Mezi Bohem a lidmi vznikla bezedná, nebezpečná propast, a dokud se ji nepodařilo přemostit, lidstvo bylo odsouzeno k věčné záhubě. K vyřešení problému hříchu a ke sjednocení hříšného lidstva a svatého Boha bylo třeba něco zcela mimořádného, ohromujícího. Ten, který byl po celou věčnost jedno s Bohem, má stejnou přirozenost jako samotný Bůh a je svatý, jako je svatý Bůh, se stal lidskou bytostí a jako člověk nabídl sám sebe jako oběť za naše hříchy.

Přečti si texty J 1,1–3.14 a Fp 2,5–8. Který z popisů Ježíše Krista a jeho jednání tě nejvíce oslovuje? Proč?

Kristus byl věčný a jeho existence nebyla závislá na nikom a na ničem. Byl Bohem – nejenže byl podobný Bohu, byl samotným Bohem. Jeho nejvnitřnější podstata byla božská a věčná. Ježíš si uchoval svou božskost, ale stal se také lidskou bytostí, aby mohl zachovat zákon v lidském těle a zemřít jako náhrada za všechny, kteří zákon přestoupili – tedy za nás všechny (Ř 3,23).

Kristus se stal lidskou bytostí, aniž by měl nějakou výhodu oproti ostatním lidem. Žil podle Božího zákona ne díky své vnitřní božské síle, ale důvěrou ve stejnou moc, která je k dispozici každému člověku.

Ježíš byl úplný, skutečný Bůh a stal se úplným, skutečným člověkem. Toho, který všechno udržuje „svým mocným slovem“ (Žd 1,3), našli jako „dětátko položené do jeslí“ (L 2,16). Znamená to, že ten, který „předchází všechno, všechno v něm spočívá“ (Ko 1,17), se stal dítětem, „prospíval na duchu i na těle a byl milý Bohu i lidem“ (L 2,52). Znamená to také, že ten, jehož prostřednictvím „všechno povstalo skrze něj a bez něho nepovstalo nic, co jest“ (J 1,3), byl tím, jehož lidé „pověsili na kříž a zabili“ (Sk 5,30).

Pokud toto všechno zjevuje Kristovu lásku k nám a pokud Kristova láska k nám je projevem Otcovy lásky k nám, pak máme opravdu nekonečné množství důvodů k radosti a vděčnosti!

Aplikace

Přečti si text Ř 8,38.39. Jak ti skutečnosti, o kterých jsme dnes přemýšleli, pomáhají důvěřovat uvedeným Pavlovým slovům v listě Římanům? Nic tě nemůže odloučit od Boží lásky. Co to pro tebe znamená? Jaký vliv to má na tvůj život a na tvá rozhodování? Kdo ve tvém okolí dnes potřebuje slyšet tuto dobrou zprávu?

Láska Ducha svatého

⁷Ríkám vám však pravdu: Prospěje vám, abych odešel. Když neodejdu, Přímluvce k vám nepřijde. Odejdu-li, pošlu ho k vám. ⁸On přijde a ukáže světu, v čem je hřích, spravedlnost a soud: ⁹Hřích v tom, že ve mne nevěří; ¹⁰spravedlnost v tom, že odcházím k Otci a již mne nespátříte; ¹¹soud v tom, že vládce tohoto světa je již odsouzen. (J 16,7–11)

Osobní studium

Přestože nám Písmo nepředstavuje Ducha svatého příliš detailně, je zřejmé, že jde o jedinečnou osobnost. Křesťané se křtí v jeho jméno stejně jako ve jméno Otce a Syna (Mt 28,19). Duch je ten, kdo může oslavit Syna (J 16,14). Duch usvědčuje lidi z hříchu (J 16,8). Můžeme ho zarmoutit (Ef 4,30), ale On sám je náš Přímluvce (J 14,16; ČEP), Zastávce (ČSP), Utěšitel (B21). Duch nás učí (L 12,12), přimlouvá se za nás (Ř 8,26) a posvěcuje nás (1Pt 1,2). Kristus řekl, že Duch uvede lidi do pravdy (J 16,13).

Můžeme proto říci, že Duch svatý je Bůh – stejně jako je jím Otec a Syn. Spolu jsou jedním Bohem.

Ještě důležitější než to, kým Duch svatý je, je pro nás ovšem to, co pro nás dělá. Vším svým jednáním zjevuje Duch svatý Boží lásku. Na základě uvedených veršů si zkuste pojmenovat, co pro nás Duch svatý dělá. Jaký vliv má jeho jednání na člověka?

L 12,12

J 16,7–13

Sk 13,2

Ježíš byl počat a narodil se „z Ducha svatého“ (Mt 1,20). Díky jeho působení tak mohlo dojít k onomu divu, kdy se Bůh stal člověkem, a Ježíš žil mezi námi jako jeden z nás. Druhým úžasným zázrakem je, že i po Kristově nanebevstoupení nám Duch svatý zprostředkovává jeho blízkost a zpřítomňuje ho všem křesťanům po celém světě.

Svatý Duch spolu s Otcem a se Synem působí stále v náš prospěch. „Bůh (Trojice) byl pohnutý lítostí nad stavem lidstva, a tak Otec, Syn a Duch svatý připravili společně plán vykoupení.“ (CH 222)

Otec, Syn a Duch svatý nás milují stejným dílem a společně usilují o naši záchranu pro věčné Boží království. Jak bychom mohli přehlédnout takové úžasné spasení!

Aplikace

Otec, Syn a Duch svatý jednají společně, abychom mohli být zachráněni. Co v tobě vyvolává poznání, že celé nebesa dělají vše pro to, abys mohl být zachráněn pro věčnost? Jak můžeš touto nadějí prozářit životy dalších lidí, kteří dnes budoucnost sledují spíše se skepsí a beznadějí?

Jistota spasení

¹¹A to je to svědectví: Bůh nám dal věčný život, a ten život je v jeho Synu. ¹²Kdo má Syna, má život; kdo nemá Syna Božího, nemá život. ¹³Toto píšu vám, kteří věříte ve jméno Syna Božího, abyste věděli, že máte věčný život. (1J 5,11–13)

Osobní studium

Někteří křesťané (včetně adventistů) si lámou hlavu nad tím, zda budou opravdu spaseni. Nemají jistotu a touží poznat, jak to s nimi v souvislosti s věčností dopadne. Ze všech sil se snaží žít co nejlépe, ale zároveň (pokud jsou čestní) si uvědomují, jak moc ve svém úsilí selhávají. Zkoumají, pátrají, hledají, ale nacházejí pro svůj život jen velmi málo povzbuzení.

Když si uvědomujeme obrovskou propast mezi Ježíšovým svatým životem a naším životem poznamenaným hříchem a selháním nebo když čteme verše jako „Těsná je brána a úzká cesta, která vede k životu, a málokdo ji nalézá“ (Mt 7,14), koho z nás alespoň občas nepřemůže úzkost nebo obava, zda nakonec opravdu budeme spaseni?!

Pokud se chceme připravit na poslední dobu, pak musíme už dnes prožívat jistotu spasení. Pokud se chceme do budoucna dívat bez obav, pak bychom měli už dnes prožívat radost ze skutečnosti, že jsme spaseni. Řekli jsme si, že Otec, Syn i Duch dělají vše pro to, abychom mohli být zachráněni. Proto bychom se měli (a můžeme) dívat do budoucnosti s jistotou spasení.

Přečti si následující texty. Jakou naději a jistotu v nich nacházíš v souvislosti se svým spasením, s Božím dílem pro tvou záchranu a se zaslíbeními, která jsi dostal?

Ž 91,15.16

Jl 3,4.5

J 10,28

Ř 10,9–13

1J 5,11–13

Jsme povoláni (dokonce jsme dostali příkaz), abychom žili svatým životem. Tento „svatý život“ však není (a nemůže být) výsledkem naší snahy dosáhnout spasení, ale výsledkem toho, co pro naše spasení udělal Kristus. Ano, máme být věrní – dokonce věrní až do smrti (Zj 2,10) – ale naše spasení bychom měli vždy přijímat jako dar. Boží lid má být v závěru dějin věrný a poslušný. Tato věrnost a poslušnost má však vyvěrat z jistoty toho, co pro nás Kristus udělal.

Aplikace

Je tvé srdce při pomyslení na tvůj věčný osud naplněné obavami, nebo jistotou? Proč? Je jistota vždy namístě? Může být někdy v pořádku a potřebná také obava? Jak bys povzbudil toho, kdo prožívá nejistotu ohledně svého spasení?

Věčné evangelium

Tu jsem viděl jiného anděla, jak letí středem nebeské klenby, aby zvěstoval věčné evangelium obyvatelům země, každé rase, kmeni, jazyku i národu. (Zj 14,6)

⁴V něm nás již před stvořením světa vyvolil, abychom byli svatí a bez poskvrny před jeho tváří.

⁵Ve své lásce nás předem určil, abychom rozhodnutím jeho dobroty byli skrze Ježíše Krista přijati za syny⁶ a chválili slávu jeho milosti, kterou nám udělil ve svém Nejmilejším. (Ef 1,4–6)

Osobní studium

Přečti si text Zj 14,6.7. Jak rozumíš pojmu „věčné evangelium“? Co je tou „věčnou dobrou zprávou“? Co je její podstatou?

Skutečnost, že evangelium je v těchto verších označené jako „věčné“, znamená mimo jiné i to, že Bůh se nemění. Nemění se Bůh nabízí neměnné, věčné evangelium. Toto věčné evangelium přináší jistotu všem, kteří jsou ochotni ho přijmout. Evangelium zjevuje neměnnou Boží lásku. Právě toto poselství má zaznívat po celém světě. Každý potřebuje mít příležitost tuto skvělou zprávu slyšet. Právě proto nás Bůh povolává, abychom toto evangelium zvěstovali po celém světě.

Přečti si znovu text Ef 1,4–6. Co tyto verše mluví o „věčnosti“ evangelia? Jak se stáváme Božími syny a dcerami?

Pavel píše, že Bůh si nás „vyvolil před stvořením světa“ (Ef 1,4)! Není to snad důkaz „věčného“ evangelia? Než Bůh stvořil náš svět, už měl svůj plán, jak v něm můžeme přijmout spasení.

Všimni si některých důležitých slov v úvodních verších: „vyvolil“, „předem určil“, „rozhodnutím jeho dobroty“ a „přijati za syny“. Všimni si, jak tyto tři verše ukazují na Boží touhu, abychom měli věčný život. Skutečnost, že Bůh pro nás v minulosti tolik vykonal (viz 2Te 2,13; 2Tm 1,9), velmi jasně poukazuje na jeho milost. Učíme se, že naše spasení nevychází z toho, co můžeme udělat, a není ani výsledkem našich dobrých skutků. Celé naše spasení vyvěrá z milujícího charakteru našeho Boha. Jak by naše spasení mohlo být důsledkem naší vlastní snahy, když víme, že Bůh si nás vyvolil, abychom měli spasení – a to už mnohem dříve, než jsme vůbec začali existovat! My se musíme jen rozhodnout – přijmout nebo odmítnout spasení, které nám Bůh dává jako dar.

A jak se toto „vyvolení“ projevuje v životech vyvolených? „Abychom byli svatí a bez poskvrny před jeho tváří“ (Ef 1,4). I to je součástí našeho vyvolení.

Aplikace

Bůh nás vyzývá, abychom po celém světě hlásali „věčné evangelium“ jako součást poselství, které zaznívá těsně před Kristovým příchodem. Proč musíme mít nejen poznání této dobré zprávy, ale i osobní zkušenost s realitou věčného evangelia?

Podněty k zamyšlení

Můžeme prožívat jistotu spasení, ale nesmíme být v souvislosti s touto jistotou troufalí a namyšlení. Existuje něco jako „falešná“ jistota spasení? Samozřejmě! A Ježíš nás před ní varoval: „Ne každý, kdo mi říká ‚Pane, Pane‘, vejde do království nebeského; ale ten, kdo činí vůli mého Otce v nebesích. Mnozí mi řeknou v onen den: ‚Pane, Pane, což jsme ve tvém jménu neprorokovali a ve tvém jménu nevymítali zlé duchy a ve tvém jménu neučinili mnoho mocných činů?‘ A tehdy jim prohlásím: ‚Nikdy jsem vás neznal; jděte ode mne, kdo se dopouštíte nepravosti!‘“ (Mt 7,21–23).

Tito lidé se dopustili dvou fatálních chyb. Zaprvé, ať už ve jménu Páně udělali jakékoliv mocné činy a zázraky, nejednali podle Boží vůle vyjádřené v zákoně. Ježíš neřekl: *Odejděte ode mě vy, kteří jste nebyli bez hříchu; nebo jste nebyli bez chyby; nebo jste nebyli dokonalí.* Ježíš o nich mluví jako o „pachatelích nepravosti“ (řecky *anomia*; doslova „bez zákona“). Zadruhé, všimněte si, co tito lidé zdůrazňují: sebe a své vlastní skutky: *Nedělali jsme snad toto v tvém jménu a tamto ve tvém jménu? Nedělali jsme snad vše ve tvém jménu?* Jak daleko museli být tito lidé od Krista, když chtěli zdůrazňovat své vlastní skutky ve snaze ospravedlnit se před Bohem? Jediné skutky, které nás zachrání, jsou Kristovy skutky, které přijímáme vírou. Právě z toho vyvěrá naše jistota. Ne z nás samotných, nikoli z našich skutků, ale jen a jen z toho, co pro nás vykonal Kristus. Chcete jistotu? Žijte podle Božího zákona a spoléhejte jen na Kristovy skutky spravedlnosti – tak můžete mít jistotu, po které toužíte.

Otázky k rozhovoru

1. *Martin Luther opakovaně řekl: „Když se na sebe podívám, netuším, jak bych mohl být zachráněn. Když se podívám na Ježíše, nevím, jak bych mohl být ztracen.“ Jak těmto slovům rozumíš? Jaká moudrost se v nich nachází? Proč je užitečné připomínat si tuto myšlenku?*
2. *Uvažujte o tom, že Bůh si nás vyvolil pro spasení ještě dříve, než stvořil svět. Proč to neznamená, že bude spasen každý člověk? Pokud někdo nebude spasen, je to proto, že ho Bůh nevyvolil ke spáse, nebo proto, že se tak ten člověk rozhodl? Uvažujte o této otázce ve vaší skupince.*
3. *Jak nám pomáhá realita velkého sporu lépe se vyrovnat s existencí zla a hříchu ve světě, kterému prokazují svou lásku Otec, Syn a Duch svatý?*

Praktický závěr

- ▶ *Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?*

Podněty k modlitbám

- ▶ *Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.*
- ▶ *Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?*
- ▶ *Modlete se i za lidi ve svém okolí (přítele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.*

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:

Kristus v nebeské svatyni

Texty na tento týden

Ř 8,3; J 1,29; Zj 5,12; Žd 7,1–28; 9,11–15; Lv 16,13; Žd 9,20–23

Základní verš

„Proto ho Bůh vyvýšil nade vše a dal mu jméno nad každé jméno, aby se před jménem Ježíšovým sklonilo každé koleno – na nebi, na zemi i pod zemí – a k slávě Boha Otce každý jazyk aby vyznával: Ježíš Kristus jest Pán.“ (Fp 2,9–11)

Když autor listu Židům popisuje Kristovo dílo pro nás poté, co vystoupil na nebesa, hovoří obrazně o nebeské svatyni, kam „jako první za nás vstoupil Ježíš, kněz na věky podle řádu Melchisedechova“ (Žd 6,20). Tuto roli na sebe Ježíš vzal, když dokončil své pozemské poslání a přinesl oběť za naše hříchy (viz Žd 10,12).

Tento týden se budeme věnovat Ježíšově službě v nebeské svatyni. Křesťané oprávněně hovoří o tom, co pro nás vykonal Ježíš během své pozemské služby, ale už méně mluví o tom, co pro nás dělá od té doby. Ale i toto dílo má obrovský význam pro přípravu Božího lidu na čas konce. V souvislosti s tím proto zaznívá na naši adresu následující výzva: „Boží lid musí jasně a správně pochopit podstatu svatyně a vyšetřujícího soudu. Všichni se potřebují osobně seznámit s tím, co koná náš Velekněz, jinak nebudou schopni uchovat si víru, která je v této době tak důležitá, a zaujmout postoj, který podle Boží vůle zaujmout mají.“ (GC 488; VDV 319)

Co pro nás Kristus už udělal? A co pro nás dělá dnes v „nebeské svatyni“? Nad tím vším budeme uvažovat při studiu v průběhu tohoto týdne.

Budování společenství

- ▶ *Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?*
- ▶ *Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.*

Nejvyšší oběť

³Bůh učinil to, co bylo zákonu nemožné pro lidskou slabost: Jako oběť za hřích poslal svého vlastního Syna v těle, jako má hříšný člověk, aby na lidském těle odsoudil hřích, ⁴a aby tak spravedlnost požadovaná zákonem byla naplněna v nás, kteří se neřídíme svou vůlí, nýbrž vůlí Ducha. (Ř 8,3.4)

Syn člověka musí mnoho trpět, být zavržen od starších, velekněží a zákoníků, být zabit a třetího dne vzkříšen. (L 9,22)

Osobní studium

Začneme nejprve tím, co už Ježíš pro nás udělal v minulosti. Uvažování o nejvyšší oběti, kterou Kristus přinesl, a o všech jejích důsledcích je nejlepším základem pro pochopení jeho dnešní služby. A přestože rádi přemýšlíme o událostech, které se teprve stanou, v souvislosti s Kristovou obětí bychom měli přemýšlet i o tom, co se už stalo. Ježíš pro nás totiž v minulosti udělal něco trvalého, co platí stále a neomezeně, a to nás může naplňovat jistotou v pohledu do budoucna.

Přečti si texty Ř 8,3.4; 1Tm 1,17; 6,15.16 a 1K 15,53. O jakých důvodech pro příchod Ježíše na naši zemi mluví Pavel? Jak spolu tyto důvody souvisejí?

Pavel píše, že Bůh „poslal svého vlastního Syna v těle, jako má hříšný člověk, aby na lidském těle odsoudil hřích“ (Ř 8,3). Co to znamená? Jako nesmrtelná bytost nemohl Kristus zemřít. On však jako svatý na sebe vzal lidské tělo poznamenané působením hříchu a jako nesmrtelný přijal smrtelné tělo člověka – a takto zemřel za nás a místo nás.

Ježíš je Bůh, ale stal se člověkem, pokořil se a „v poslušnosti podstoupil i smrt, a to smrt na kříži“ (Fp 2,6–8). Způsobem, který zná jen Bůh, Kristovo božství nezemřelo ani ve chvíli, kdy byl Ježíš ukřižován. Způsobem, který přesahuje naše chápání, byla Ježíšova božská přirozenost jakoby „nečinná“ během Mariina těhotenství a během dní, které strávil v hrobě. A ani v průběhu svého pozemského života a své pozemské služby Ježíš nikdy nevyužil svou božskost, aby takto „pomohl“ své lidské přirozenosti.

Přečti si text L 9,22. Jak v tomto kontextu rozumíš slovíčku „musí“?

Kristus se narodil, aby za nás zemřel. Jeho láska k nám se nedá připodobnit k žádnému jinému vztahu a citu a my ji nikdy nedokážeme zcela pochopit.

Aplikace

Když upřímně uvažujeme o Kristově lásce a o jeho oběti, vede nás to k vděčnosti, uctívání a k touze žít Bohu milým životem. Jak ve světle kříže vypadají naše lidské skutky a naše snaha „zachránit se“?

Beránek Boží

¹¹A viděl jsem, jak kolem trůnu a těch bytostí i starců stojí množství andělů – bylo jich na tisíce a na statisíce; ¹²slyšel jsem je mocným hlasem volat: „Hoden jest Beránek, ten obětovaný, přijmout moc, bohatství, moudrost, sílu, poctu, slávu i dobrořečení.“ ¹³A všechno stvoření na nebi, na zemi, pod zemí i v moři, všechno, co v nich jest, slyšel jsem volat: „Tomu, jenž sedí na trůnu, i Beránkovi dobrořečení, čest, sláva i moc na věky věků!“ (Zj 5,11–13)

Osobní studium

Přečti si texty J 1,29; Zj 5,11–13 a 13,8. Jak ti obraz Ježíše jako Beránka pomáhá pochopit jeho roli v plánu spasení? Porovnej tyto verše s texty Zj 5,5 a 19,11–16. V čem spočívá rozdíl? Jak ti tyto obrazy pomáhají pochopit skutečnou moc Božího Beránka? Jak to formuje tvůj vztah k Bohu?

Když Jan Křtitel nazval Ježíše „Beránkem Božím“, všem jeho posluchačům se v mysli nepochybně vybavil obraz svatyně. A nejen to. Jeho slova jsou jasným odkazem na Kristovu smrt za hřích. Kristus se jako Beránek Boží stal naplněním předobrazu všech beránků a všech ostatních obětních zvířat v židovském obětním systému, která kdy byla zabita a přinesena jako oběť za hřích. To je vlastně i hlavní poselství všech čtyř evangelií: Ježíš jako Boží Beránek na sebe bere hříchy celého světa.

List Židům na mnoha místech připomíná tuto Ježíšovu důležitou roli. Mluví o něm jako o tom, který „přinesl sebe sama jako neposkvřenou oběť Bohu mocí Ducha, který nepomijí“ (Žd 9,14). Jeho oběť je však v něčem výrazně odlišná od obětí beránků či jiných obětních zvířat, která Izraelci přiváděli do svatyně: „Není třeba, aby sám sebe obětoval vždy znovu, jako když velebněz rok co rok s cizí krví vchází do svatyně; jinak by musel trpět mnohokrát od založení světa. On se však zjevil jen jednou na konci věků, aby svou obětí sňal hřích. A jako každý člověk jen jednou umírá, a potom bude soud, tak i Kristus byl jen jednou obětován, aby na sebe vzal hříchy mnohých; po druhé se zjeví ne už kvůli hříchu, ale ke spáse těm, kdo ho očekávají.“ (Žd 9,25–28)

Ježíšův příběh a to, co udělal pro naši záchranu, však nekončí ani jeho smrtí a vzkříšením.

Už od první zmínky o Ježíši, který „dokonal očistění od hříchů“ (Žd 1,3), se v listu Židům mluví o Ježíši také jako o Knězi. Ježíšova služba v nebeské svatyni je detailně popsána v sedmé kapitole listu Židům, na kterou se více zaměříme v zítřejší části.

Aplikace

Přečti si ještě jednou text Zj 5,11–13. V čem může být toto uctívání Beránka inspirací pro tvůj život? Jak může tento pohled do nebes ovlivnit vaše společné uctívání Boha v rodině nebo ve sboru?

Náš Velekněz

²⁶To je ten velekněz, jakého jsme potřebovali: svatý, nevinný, neposkvrněný, oddělený od hříšníků a vyvýšený nad nebesa, ²⁷který nemusí jako dřívější velekněží denně přinášet oběti napřed za vlastní hříchy a pak teprve za hříchy lidu. Ježíš to učinil jednou provždy, když obětoval sebe sama. (Žd 7,26.27)

Osobní studium

Přečti si texty Žd 7,24–27 a 8,6. Jak rozumíš výrazu „dokonalé spasení“ a skutečnosti, že Ježíš se za nás nadále „přimlouvá“. Co je pro tebe v těchto verších nejdůležitější? Jaká naděje zaznívá z těchto veršů?

Ježíš je schopen nás zachránit, protože se vyznačuje tím, co ostatním kněžím chybělo. Ježíš je Bůh, a proto má pravomoc odpouštět hříchy. Jeho kněžství je trvalé, věčné. Od svého nanebevstoupení se neustále přimlouvá za svůj lid – stále se stejnou laskavostí a soucitem, jako když uzdravoval nemocné a těšil osamělé. Ježíš je však zároveň i člověkem. Narodil se bez hříchu, bezhříšný zůstal celý život a jako bezhříšný i zemřel – pod ohromující a zničující vahou všech našich hříchů. Pouze On, jako Bůh a zároveň člověk, se může za hříšníky v nebeské svatyni „přimlouvá“. Ježíšova přimluvná služba nespočívá v tom, že by klečel před Bohem, úpěnlivě jej přemlouval a prosil o naši záchranu. Vždyť sám Otec nás tak miloval, že udělal vše pro naši záchranu (J 3,16). Ježíšova přimluvná služba spíše znamená, že Ježíš je tím, kdo dokáže naši záchranu obhájit před celým vesmírem a kdo trvale mluví a jedná v náš prospěch. Samotná přítomnost ukřižovaného a zmrtvýchvstalého Krista v nebesích je pro nás zárukou, že zaslíbené spasení je realitou. Nejvyšší obětí, kterou Ježíš přinesl, je dostatečná, aby přinesla spasení každému člověku, který kdy žil – pokud se rozhodne nabízenou záchranu přijmout.

Přečti si text Žd 9,11–15. Vlastními slovy vyjádři, co tyto verše říkají o Ježíši a jeho oběti. Jak bys uvedené verše vysvětlil bez existence a pochopení starozákonních textů?

V Žd 9,12 se říká, že Kristus pro lidi „získal věčné vykoupení“. Řecké slovo přeložené jako „vykoupení“ znamená i „záchranu“ nebo „vysvobození“. Stejně slovo se nachází také v L 1,68, když Zachariáš naplněn Duchem svatým prorokoval, že Bůh „navštívil a vykoupil svůj lid“. Zmínka o Kristově krvi v Žd 9,12.14 jako o krvi dokonalé a neposkvrněné oběti znamená, že Kristus, obětní Beránek, získal pro nás nezasloužené vykoupení. Ano, pro nás, ne pro sebe – i to je obsahem nádherného evangelia.

Aplikace

Jak bys někomu vlastními slovy vysvětlil, co znamená, že Kristus se za nás „přimlouvá“ (Žd 7,25) a že pro nás „získal věčné vykoupení“ (Žd 9,12)? V čem spočívá význam obou skutečností?

Kristus – náš Prostředník

**¹⁹V ní [naději] jsme bezpečně a pevně zakotveni, jí pronikáme až do nitra nebeské svatyně,
²⁰kam jako první za nás vstoupil Ježíš, kněz na věky podle řádu Melchisedechova. (Žd 6,19.20)**

Osobní studium

Přestože hřích způsobil naše děsivé odloučení od Boha, prostřednictvím Kristovy oběti můžeme opět přicházet k Bohu. Ježíš nás „přivedl k Bohu“ (1Pt 3,18) a všichni tak smíme „stanout před Otcem“ (Ef 2,18).

Přečti si úvodní text. Vysvětli vlastními slovy, co pro nás Ježíš podle těchto veršů udělal. Jsi skutečně bezpečně a pevně zakotven v naději?

Přečti si text Žd 9,24. Která informace z tohoto verše je pro tebe nejdůležitější? Jak vnímáš skutečnost, že Ježíš se za tebe (namísto tebe) ukázal před tváří svatého, spravedlivého a všemocného Boha? Co to pro tebe znamená?

Ježíš vstoupil jako náš Zástupce do nebeské svatyně a „postavil“ se za nás před Bohem. Řekli jsme už, že Ježíš není v pozici prosebníka, který nejistě žádá Otce o naši záchranu. Kristus je v pozici Krále, který učinil vše pro to, aby pro nás „získal věčné vykoupení“ (Žd 9,12), a jehož prostřednictvím Otec přijímá každého, kdo přijal Ježíšovu obět.

Když přijímáme Krista, naše hříchy jsou odpuštěny a před Bohem stojíme ospravedlnění a čistí. Je však prokázanou skutečností, že i když jsme se stali křesťany, hřešíme a přestupujeme zákon (1J 1,10). Ježíš však působí v nebesích nejen jako náš Vykupitel, ale i jako náš Velekněz. Tento obraz převzatý ze starozákonní svatyně vyjadřuje dvě skutečnosti: (1) Ježíš přinesl dokonalou obět za všechny hříšníky všech dob. (2) Ježíš jako Velekněz před celým vesmírem ukazuje ne na naše skutky, ale na svou obět jako nejvyšší projev lásky, která mu dává právo odpouštět všem kajícím hříšníkům. „Proto přináší dokonalé spasení těm, kdo skrze něho přistupují k Bohu; je stále živ a přimlouvá se za ně“ (Žd 7,25).

Aplikace

Jak si uvědomuješ svou závislost na Kristu? Co je příčinou, že i přes naše znovuzrození hřešíme? Co pro tebe znamená, že Kristus je tvým Veleknězem? Jak se to prakticky projevuje ve tvém životě a ve tvém vnímání Krista?

Konečný den smíření

17Do druhé části stánku vcházel jen jednou za rok sám velekněz, a to nikdy bez krve, kterou obětoval za sebe i za přestoupení lidu. ... 22Podle zákona se skoro vše očišťuje krví, a bez vylití krve není odpuštění. 23To, co je jen náznakem nebeských věcí, bylo nutno očišťovat takovým způsobem; nebeské věci samy však vyžadují vzácnějších obětí. (Žd 9,7.22.23)

Osobní studium

List Židům nás učí, že pozemská svatyně, kterou přikázal Bůh Mojžíšovi postavit, a obětní systém, který Bůh nařídil Izraelcům vykonávat, jsou vlastně obrazným vyjádřením Božího plánu záchrany. Ježíšova služba pro nás po jeho nanebevstoupení ve své podstatě odpovídá tomu, co znázorňovala činnost pozemských kněží (a velekněze), kteří sloužili v pozemské svatyni. Pozemská role svatyně – její dvě oddělení a obětní a očištné obřady – byla „jen náznakem a stínem svatyně nebeské. Vždyť Bůh uložil Mojžíšovi, když měl zřídit stánek: ‚Hleď, ať uděláš vše podle vzoru, který ti byl ukázán na hoře‘“ (Žd 8,5).

Tak jako obřady obětí symbolizovaly podstatu toho, co měl pro nás Ježíš udělat díky své smrti a vzkříšení, tak i další obřady uvnitř svatyně vyjadřovaly podstatu Ježíšovy služby po jeho nanebevstoupení. Slavnost „dne smíření“ (jak je popsána v Lv 16) byla zase silným obrazem toho, jakým způsobem bude s konečnou platností dořešen problém existence zla a hříchu v celém vesmíru. Tento den byl jedinou příležitostí, kdy velekněz vstoupil „za oponu“ do svatyně svatých (Lv 16,12–14), aby provedl očištění a smíření ve prospěch celého lidu.

Přečti si text Žd 9,7.20–23. Co podle tebe vyjadřovaly obřady židovského dne smíření? Jaký byl jejich význam a naučení? Co se z nich můžeme naučit o tom, jak bude jednou provždy dořešen problém zla a hříchu?

Na základě Písma víme, že pozemská svatyně a její obřady jsou jen nedokonalým obrazem, nápodobou reality, která je v nebesích. Mnoho čtenářů Bible však přesto překvapuje myšlenka, že i nebeské věci je třeba „očišťovat“ (Žd 9,23), jako by v nebesích bylo něco „nečistého“. Když však toto vyjádření vnímáme v kontextu „dne smíření“, nacházíme srozumitelné vysvětlení. Verš Žd 9,23 naznačuje, že to, co Kristus koná v nebesích, je skutečným smyslem toho, co bylo naznačeno službou pozemského velekněze v pozemské svatyni v den smíření. Ze studia knihy Daniel je patrné, že závěrečná fáze velkého Božího plánu záchrany, symbolizovaná „dnem smíření“, se má odehrát v závěru dějin (přesněji až po roce 1844). Žijeme v době konce, a proto si jako křesťané potřebujeme uvědomit závažnost této doby. Zároveň však můžeme prožívat jistotu a naději, které vycházejí z evangelia – tedy z toho, co pro nás Kristus udělal na kříži a co pro nás dělá dnes v nebesích.

Aplikace

V poselství prvního anděla ze 14. kapitoly Zjevení se říká: „Bojte se Boha a vzdejte mu čest, neboť nastala hodina jeho soudu“ (Zj 14,7). Realita soudu nás vede k tomu, abychom si uvědomili blízkost konce. Jak toto vědomí ovlivňuje tvůj každodenní život? V čem by byl tvůj život jiný, kdybys věděl, že Kristus ještě dlouho nepříjde?

Podněty k zamyšlení

List Židům mluví o pozemské svatyni jako o modelu (maketě) toho, co pro nás Kristus udělal na zemi jako oběť za nás a v nebesích jako náš Velekněz. Svatyně starověkého Izraele měla být příkladem, ztvárněním, zobrazením evangelia. Izraelci se z ní měli učit o plánu spasení, který v sobě zahrnoval oběť, soud a skoncování s hříchem. Kniha Daniel zase poskytuje čtenáři možnost pochopit apokalyptický (týkající se času konce) rozměr Kristova díla v nebeské svatyni. „Svým důrazem na očistění, soud a ospravedlnění představuje apokalyptické vidění v knize Daniel symboliku dne smíření na úplném konci pozemských dějin. Očistění je přímo spojeno s nebeskou svatyní a s dílem Mesiáše jako krále a kněze. Tato vidění představují i určité časové údaje, což čtenáři umožňuje identifikovat konkrétní časové úseky týkající se dějin spásy. Dobu, kdy Mesiáš začne své dílo konečného očistění svatyně, proběhne soud a ospravedlnění v Božím nebeském příbytku.“ (*Handbook of Seventh-day Adventist Theology*. Hagerstown, MD: Review and Herald 2000, str. 394)

Otázky k rozhovoru

1. *Přečtěte si následující citát z pera Ellen G. Whiteové: „Jako byly kdysi hříchy lidu vírou přenášeny na oběť za hřích a pak obrazně její krví vnášeny do pozemské svatyně, tak jsou podle nové smlouvy hříchy kajících lidí vírou vkládány na Ježíše Krista a ve skutečnosti přenášeny do nebeské svatyně. Tak jako v obrazné službě očistěním pozemské svatyně byly odstraněny hříchy, které ji znečistily, tak musí být očistěna nebeská svatyně tím, že z ní budou odstraněny nebo vymazány záznamy hříchů. Než se to však může stát, musí být záznamy prozkoumány, aby se rozhodlo, na koho se může vztahovat smíření v Ježíši Kristu, kdo je pokáním a vírou v Pána Ježíše přijal.“ (GC 421.422; VDV 278) Všimni si důrazu na pokání a víru v Krista jako předpokladu „užitku z Kristova smíření“. Proč jsou pokání a víra v Krista pro Boží lid tak důležité – a to zejména v době zkoušek posledních dnů?*
2. *Přečtěte si text Lv 16,15.16. Jaký význam má v těchto verších krev? Co představuje? Proč byla podle vás krev nedílnou součástí obřadů dne smíření v minulosti? Co tento symbol znamená dnes?*

Praktický závěr

- ▶ *Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?*

Podněty k modlitbám

- ▶ *Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.*
- ▶ *Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?*
- ▶ *Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.*

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:

„Změna“ zákona

Texty na tento týden

Ř 7; Ř 8,1; J 20,19–23; Sk 20,6.7; Da 7,23–25; Zj 13,1–17

Základní verš

„Bude mluvit proti Nejvyššímu a bude hubit svaté Nejvyššího. Bude se snažit změnit doby a zákon. Svátí budou vydáni do jeho rukou až do času a časů a poloviny času.“ (Da 7,25)

Pro naše pochopení událostí posledních dnů je důležitá i otázka Božího zákona. I při studiu tohoto tématu chceme nejprve zdůraznit, že spasení je vždy darem a získáváme ho jen díky Boží milosti, kterou přijímáme jedinečně vírou. Jakékoliv zachovávání zákona, včetně soboty, nám nikdy nepřinese spasení a věčný život. Zároveň si však uvědomujeme, že v posledních dnech bude respektování Božího zákona (včetně příkázání o sobotě) vnějším znamením, projevem vnitřního postoje – tedy vyjádřením toho, komu patříme, komu jsme věrní a kdo je pro nás nejvyšší autoritou.

Toto rozdělení bude podle prorockých pasáží Bible zjevně především uprostřed vyvrcholení událostí posledních dnů (viz Zj 13 a 14), kdy se mocný a ke všemu odhodlaný „slepenec“ náboženských a politických sil sjednotí, aby si od obyvatel celého světa vynutil uctívání. Takové počínání je v ostrém kontrastu s poselstvím prvního anděla ve Zjevení 14, který vyzývá všechny obyvatele země k uctívání jediného Boha – Stvořitele: „Bojte se Boha a vzdejte mu čest, neboť nastala hodina jeho soudu; poklekněte před tím, kdo učinil nebe, zemi, moře i prameny vod“ (Zj 14,7).

Tento týden soustředíme naši pozornost na Boží zákon (s důrazem na otázku soboty) a dotkneme se problematiky související se snahou změnit tento zákon. Položíme si také otázku, jak se nás to v kontextu posledních událostí na této zemi týká.

Budování společenství

- ▶ *Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?*
- ▶ *Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.*

Náše slabost a Kristova milost

¹⁴ Víme, že zákon je svatý – já však jsem hříšný, hříchu zaprodán. ... ²⁴ Jak ubohý jsem to člověk! Kdo mě vysvobodí z tohoto těla smrti? ²⁵ Jedině Bohu buď dík skrze Ježíše Krista, Pána našeho! – A tak tentýž já sloužím svou myslí zákonu Božímu, ale svým jednáním zákonu hříchu. (Ř 7,14.24.25)

Nyní však není žádného odsouzení pro ty, kteří jsou v Kristu Ježíši. (Ř 8,1)

Osobní studium

V listu Římanům najdeme jedno z nejkrásnějších zaslíbení Bible: „Nyní však není žádného odsouzení pro ty, kteří jsou v Kristu Ježíši“ (Ř 8,1). Tato slova jsou shrnutím předchozích Pavlových myšlenek. Jen prostřednictvím studia jeho argumentace můžeme lépe pochopit naději a zaslíbení, která se v tomto verši nacházejí.

Přečti si text Ř 7,14–25. Pokus se vlastními slovy shrnout, co Pavel v těchto verších říká. Z čeho podle tebe vyvěrá jistota, o které apoštol píše v Ř 8,1?

Každý, a křesťané nejsou žádnou výjimkou, prožívá stejný zápas, o jakém zde apoštol tak podrobně píše. Kdo by neznal ten tlak, který vyvolává tělesné smýšlení a hřích bydlící v nás? Kdo by neměl bohaté zkušenosti s neustálým pokušením dělat to, co sám považuje za nesprávné? Kdo by neznal frustraci z toho, že nedokáže žít tak, jak by podle svého nejlepšího vědomí a svědomí žít chtěl? Pro Pavla nespočívá jádro tohoto problému v zákoně. Vidí ho v našem „těle“, v našem způsobu uvažování.

Apoštol Pavel měl jasno v tom, že poslušnost zákona jej nezachrání. Byl si jist, že jeho spasení je darem Boží milosti. Přesto ale vnímal Boží zákon jako svatý (Ř 7,14), jako obraz toho, jak by měl vypadat jeho život po obrácení. To byla jeho touha, která ale narážela na jeho vlastní slabost. Každý z nás má zkušenost s tím, že chce upřímně dělat to, co je správné, ale místo toho dělá špatná rozhodnutí a činy. Pavlova slova nám velmi dobře popisují neutuchající zápas každého člověka, který touží poslouchat Boha a konat jeho vůli.

Takto se Pavel dostává ke svému známému zvolání: „Jak ubohý jsem to člověk! Kdo mě vysvobodí z tohoto těla smrti?“ (Ř 7,24). Odpověď nachází v Ježíši Kristu a v úžasném zaslíbení – „není žádného odsouzení pro ty, kteří jsou v Kristu Ježíši“. Ano, křesťané svádějí boj a čelí pokušení. Hřích je skutečný. Ale pokud věříme v Ježíše, nejsme více pod odsouzením zákona – a to ani tehdy, když se nám podle něj nedaří žít. Učíme se žít pod vedením Božího Ducha, a ne „podle těla“.

Aplikace

Znovu si přečti verše Ř 7,14–25. V kterých oblastech tvého života se nejvíce projevuje skutečnost, že „chtít dobro, to dokážeš, ale vykonat už ne“? Kdy a kde nejvíce zápasíš s tím, že „nečiniš dobro, které chceš, nýbrž zlo, které nechceš“? V čem je pro tebe text Ř 8,1 největším zaslíbením?

Zákon a hřích

¹¹Hřích použil přikázání jako příležitosti, aby mne oklamal a tak mě usmrtil. ¹²Zákon je tedy sám v sobě svatý a přikázání svaté, spravedlivé a dobré. ¹³Bylo snad to dobré příčinou mé smrti? Naprosto ne! Hřích však, aby se ukázal jako hřích, způsobil mi tím dobrým smrt; tak skrze přikázání ukázal hřích celou hloubku své hříšnosti. (Ř 7,11–13)

Osobní studium

Včera jsme se věnovali veršům (Ř 7,15–25), které hovořily o realitě hříchu v životě lidí – včetně křesťanů. Ve verších, které zmíněné stati předcházejí, Pavel mluví o zákoně. Právě zákon ukazuje, jak je hřích rozšířený – a jaké má smrtící následky.

Přečti si text Ř 7,1–14. Jaký je podle Pavla vztah mezi zákonem a hříchem? Jak Pavel argumentuje ve prospěch myšlenky, že nemůžeme být zachráněni našim usilovným zachováváním zákona?

Z Pavlových slov vyplývají dvě důležité myšlenky. První je, že našim problémem není zákon. Zákon je „svatý, spravedlivý a dobrý“, píše apoštol. Problémem je hřích, který v konečném důsledku vede ke smrti. Druhou myšlenkou je, že zákon nemá žádnou moc zachránit nás od hříchu a smrti. Zákon jen poukazuje na to, co je hřích, a že jeho důsledkem je smrt. Dalo by se říci, že hřích a smrt staví do správného světla a zvýrazňuje jejich hrůznost. Nenabízí však nic, čím by se dal tento problém vyřešit.

Jen povrchní čtenář by mohl na základě těchto veršů tvrdit, že zákon byl zrušen, že Desatero již neplatí. To je pravý opak toho, co Pavel připomíná v mnoha dalších verších. Nic z toho, co zde apoštol píše, by nedávalo smysl, kdyby byl zákon zrušen. Jeho argumentace vychází z předpokladu, že Boží zákon je stále důležitý, protože právě zákon poukazuje na realitu hříchu a z toho vyplývající nutnost evangelia. „Co tedy máme říci? Že zákon je hříšný? Naprosto ne! Ale hřích bych byl nepoznal, kdyby nebylo zákona. Vždyť bych neznal žádostivost, kdyby zákon neřekl: ‚Nepožádáš!‘“ (Ř 7,7).

Přečti si text Ř 7,13. Co Pavel říká v tomto verši o hříchu a o zákoně? Jakou funkci plní zákon ve vztahu k hříchu?

Zákon není příčinou smrti. Příčinou smrti je hřích. Zákon ukazuje, že smrt je důsledkem hříchu. Zákon je dobrý, protože odhaluje, obnažuje podstatu hříchu a jeho následky. Nemá však žádné řešení hříchu ani smrti. Odpovědí na problém hříchu a smrti je evangelium. Pavel ukazuje, že jako křesťané máme sloužit Bohu „v novém životě Ducha“ (Ř 7,6). Jako ti, kteří jsou zachráněni v Kristu, máme žít s Kristem ve vztahu založeném na víře a ve věcech spasení máme důvěřovat jeho skutkům a jeho spravedlnosti (jak se o tom hovoří v předchozích kapitolách listu Římanům).

Aplikace

Jaká je tvá zkušenost se snahou zachovávat Boží zákon? Co ses o sobě v této souvislosti dozvěděl? Proč se (na základě veršů z Ř 7,1–14) nedá spasení zasloužit?

Od soboty k neděli?

¹Pokud jde o sbírku pro církev v Jeruzalémě, dělejte to podle pokynů, které jsem dal církvím v Galacii. ²V první den týdne necht' každý z vás dá stranou, co může postrádat, aby sbírka nezačala teprve tehdy, až k vám přijdu. ³Až budu u vás, vyšlu ty, které doporučíte, s průvodními listy, aby donesli dar vaší vděčnosti do Jeruzaléma. ⁴Ukáže-li se vhodné, abych tam šel také já, půjdou se mnou. (1K 16,1–4)

Osobní studium

Jako adventisté sedmého dne jsme často konfrontováni s tvrzeními křesťanů z jiných církví, že platnost zákona skončila nebo že nejsme pod zákonem, ale pod milostí. Ve skutečnosti jim však velmi často jde jen o to, aby se nějakým způsobem zbavili čtvrtého přikázání. Mnozí jen tvrdí, že sedmý den, sobotu, nahradil první den (nebo dokonce „osmý den“), tedy neděle, na počest Ježíšova vzkříšení.

Jsou přesvědčeni, že pro takové tvrzení existují i biblické důkazy.

V následujících odstavcích uvádíme nejčastější texty Nového zákona, které podle mnohých křesťanů svědčí o tom, že sobota – sedmý den – ve Starém zákoně byla v Novém zákoně nahrazena prvním dnem (tedy dnem po sobotě). Při studiu těchto veršů si budeme mimo jiné klást otázku, zda skutečně hovoří o změně dne, nebo jen popisují, co se ten den odehrálo, ale nijak tento den nepovyšují na úroveň, která by odůvodňovala změnu zákona.

Přečti si text J 20,19–23. Proč se učedníci sešli první den týdne? Co tyto verše říkají o příčině jejich setkání? Šlo o nějaký typ bohoslužby na oslavu Ježíšova vzkříšení?

Přečti si text Sk 20,6.7. Co by v tomto textu mohlo naznačovat, že svěcení soboty bylo přeneseno na svěcení neděle? Vysvětli. (Porovnej také s veršem Sk 2,46.)

Přečti si text 1K 16,1–4. V textu se dozvídáme, že každý věřící by si měl první den týdne odložit určitou finanční částku. Takové úspory by pak mohly sloužit jako dar pro „sbírku pro církev“ – tedy pro věřící (předešlým) v Jeruzalémě. Hovoří se v těchto verších o změně soboty na neděli? Jak tomuto textu rozumíš?

Předchozí verše tvoří podstatu biblických „důkazů“, které mají podpořit učení, že sobotu – sedmý den – nahradil první den týdne. Kromě toho, že tyto verše popisují určité konkrétní příležitosti, kdy se věřící – z různých důvodů – setkali prvního dne v týdnu, ani jeden text nenaznačuje, že by tato setkání byla nějakým typem bohoslužby, probíhající v první den týdne, který měl nahradit sobotu – sedmý den. Takový přístup k textu je pouze domýšlením a pokusem vsunout do textu staletou křesťanskou tradici svěcení neděle. Nic takového se však v uvedených textech nenachází.

Aplikace

Které texty Písma jsou ti nejasné? Jak můžeš zjistit jejich pravý význam? Kdo ti s tím může pomoci? Jaké principy bys měl přitom dodržovat? Proč je důležité být opatrný a pozorný při čtení biblického textu?

Sedmý den v Novém zákoně

⁵⁴Byl pátek a začínala sobota. ⁵⁵Ženy, které přišly s Ježíšem z Galileje, šly za ním; viděly hrob i to, jak bylo tělo pochováno. ⁵⁶Potom se vrátily, aby připravily vonné masti a oleje. Ale v sobotu zachovaly podle přikázání sváteční klid. (L 23,54–56)

Osobní studium

Včera jsme si ukázali, že texty, často používané na podporu myšlenky nahrazení soboty nedělí, nic takového neříkají. Naopak, každá zmínka o sobotě v Novém zákoně ukazuje, že byla zachována jako den odpočinku podle Desatera.

Přečti si texty L 4,14–16 a 23,54–56. Co tyto texty hovoří o sobotě před a po Kristově smrti?

Všimni si, že ženy, které přišly s Ježíšem z Galileje, „v sobotu zachovaly podle přikázání sváteční klid“. Je jasné, že šlo o čtvrté přikázání Desatera, vepsané do kamenných desek na hoře Sinaj. Přestože se Ježíšovi následovníci od něj určitě naučili mnohé „nové“ pravdy, nic nenaznačuje, že by je jejich Učitel vedl k něčemu jinému než k zachování Božích přikázání, včetně přikázání o sobotě. Kristus svým učedníkům řekl: „Milujete-li mne, budete zachovávat má přikázání“ (J 14,15). Přikázání, která zachovával samotný Mesiáš, se týkala i soboty. Pokud by i měla neděle nějakým způsobem nahradit svěcení soboty (jako sedmého dne týdne), tyto ženy (a ani Lukáš jako autor evangelia) o tom nevěděly vůbec nic.

Ježíš naopak počítal s tím, že i pro další generace těch, kteří jej přijmou za svého Spasitele, bude sobota i nadále jedinečným Božím dnem. Proto ve své předpovědi týkající se zničení Jeruzaléma (v roce 70 po Kr.) říká: „Modlete se, abyste se nemuseli dát na útěk v zimě nebo v sobotu“ (Mt 24,20).

Také v knize Skutky apoštolů se setkáváme s tím, že Ježíšovi následovníci přicházeli o sobotách na bohoslužby, a to spolu s židovskými věřícími, kteří zatím Krista nepřijali (Sk 13,14.42–44 a 16,12.13). V těchto textech se nenacházejí žádné důkazy o tom, že by se místo soboty měla stát svatým dnem neděle. Texty však velmi jasně ukazují, že i první křesťané zachovávali jako sedmý den sobotu.

Aplikace

Jakými způsoby bys mohl člověku světicímu neděli poukázat na sobotu – laskavě a bez jakéhokoli od-suzování?

Pokusy změnit sobotu

²³Řekl toto: „Čtvrté zvíře – na zemi bude čtvrté království, to se bude ode všech království lišit; pozře celou zemi, podupe ji a rozdrtí. ²⁴A deset rohů – z toho království povstane deset králů. Po nich povstane jiný, ten se bude od předchozích lišit a sesadí tři krále. ²⁵Bude mluvit proti Nejvyššímu a bude hubit svaté Nejvyššího. Bude se snažit změnit doby a zákon...“ (Da 7,23–25)

Osobní studium

Boží zákon zaznamenaný v Desateru je stále závazný (Jk 2,10–12). A Desatero v sobě zahrnuje i příkázání o svatosti soboty. Proč tedy tolik křesťanů zachovává neděli, ačkoli k tomu není žádný biblický důvod? Podívejme se stručně alespoň na některé (známé) skutečnosti.

V knize Daniel v 7. kapitole se hovoří o vzestupu a pádu čtyř velkých mocností: Babylonu, Médo-Persie, Řecka a nakonec Říma, čtvrté a zároveň poslední zmíněné pozemské říše. V závěru vlády Římské říše je popsán *malý roh* jako mocnost, která povstává z této říše. *Stále je součástí Říma*, jde jen o pozdější období jeho moci. Řada indicií v textu naznačuje, že jde o náboženskou mocnost, kterou můžeme v dějinách identifikovat jako papežství. V 17. století anglický filozof Thomas Hobbes napsal: „Pokud člověk vezme v úvahu původ této obrovské církevní mocnosti, velmi rychle si uvědomí, že papežství není ničím jiným než duchem rozpadlé Římské říše, který sedí ověčený korunou na hrobě impéria.“ (Hobbes, Thomas: *Leviathan*. Oxford University Press: Oxford 1996, str. 463)

Co se v úvodních verších Da 7,23–25 dozvídáme o vztahu mocnosti označené symbolicky jako „malý roh“ k Bohu a jeho zákonu?

V aramejštině, kterou byla napsána tato část knihy Daniel, je velmi jasně vyjádřeno, že malý roh „se bude snažit“ resp. „bude chtít“, „plánovat“ změnu zákona. Nebude v tom úspěšný. Vždyť která pozemská mocnost by mohla ve skutečnosti změnit Boží zákon?

Přestože přesné podrobnosti se rozplývají v ne zcela jasných historických událostech, zcela přesně víme, že sobota jako sedmý den byla vlivem papežského Říma nahrazena tradicí zachovávaní neděle. Tato tradice byla v křesťanství zakořeněná tak silně, že i protestantská reformace ji udržuje až dodnes. A tak většina křesťanů dnes „pamatuje“ na první den týdne, ne na sedmý den, kterým je sobota.

Přečti si text Zj 13,1–17 a porovnej ho s verši Da 7,1–8.21.24.25. Které podobné obrazy se v těchto verších nacházejí? Jak nám to pomáhá pochopit události posledních dnů tohoto světa?

Kniha Zjevení používá obrazy z knihy Daniel, které se vztahují na pozdější období Říma (s nímž souvisí malý roh). Takto Zjevení poukazuje na to, že i na konci časů vyvine nepřítel výrazný tlak na ty, kteří by odmítali „uctívat“ a poslouchat mocnosti popsané v této knize.

Aplikace

Přečti si text Zj 14,6.7. Všimni si, že sedmý verš používá jazyk čtvrtého příkázání (Ex 20,11). Proč je důležité dbát na to, co říká Bůh, ne na to, co říkají lidé, respektive tradice? Co by měl člověk udělat pro to, aby se v rozhodující chvíli postavil na Boží stranu – i kdyby se dostal do konfliktu s většinovým názorem?

Podněty k zamyšlení

Tentýž drak, satan, který vedl v nebesích válku proti Bohu (Zj 12,7), bojuje i proti Božímu lidu na zemi – proti těm, kteří „zachovávají příkázání Boží“ (Zj 12,17; viz také Zj 13,2.4). Dokonce i samotný satan se stal objektem uctívání (Zj 13,4). Satan usiluje, aby válka, kterou začal v nebesích proti Bohu, pokračovala i na zemi. A pod největší palbu útoků se dostává Boží charakter, který je vyjádřen i v Božím zákoně.

„Čtvrté příkázání představuje Boha jako Stvořitele nebe a země, a tím ho odlišuje od všech nepravých bohů. Bůh posvětil a oddělil sedmý den jako den odpočinku pro člověka právě proto, aby mu připomínal skutečnost stvoření. Měl lidem provždy představovat Boha jako zdroj života, předmět úcty a uctívání. Satan se snaží odvést člověka od věrnosti Bohu a od poslušnosti Božího zákona, proto je jeho úsilí namířeno především proti tomu příkázání, které ukazuje Boha jako Stvořitele.“ (GC 53.54; VDV 40)

Boha uctíváme, protože je Stvořitelem „nebes a země“. Sedmý den, sobota, je základním znamením Božího stvořitelského díla, je znamením sahajícím až do stvořitelského týdne (Gn 2,1–3). Je jen pochopitelné, že satan útočí na nejvýraznější znamení Boží moci a autority – sobotu jako sedmý den.

Bůh bude mít na zemi v posledních dnech lidí, kteří budou pevně, vytrvale a věrně stát na jeho straně. Tato věrnost se projeví mimo jiné i poslušností Božích příkázání.

Otázky k rozhovoru

1. *V čem spočívá problém postoje, který na jedné straně potvrzuje realitu hříchu, ale zároveň odmítá Boží zákon jako neplatný? V čem spočívá hlavní nesoulad v takovém způsobu uvažování?*
2. *Jaké jsou vaše zkušenosti s lidmi, kteří se zastávají svěcení neděle a vystupují proti platnosti soboty? Jaké argumenty a vysvětlení jste se snažili v rozhovoru s těmito lidmi použít? Jak byste vysvětlili, že zachovávaní soboty v žádném případě není snahou získat spasení vlastními skutky? Jak byste jim uměli představit svěcení soboty – nejen na základě biblických textů, ale i na základě vlastních zkušeností a vlastního pochopení?*
3. *Co pro vás znamená „pamatovat na den odpočinku“? Jak se to prakticky projevuje ve vašem životě? Co můžete dělat pro to, aby pro vás sobota nebyla „břemenem“, ale dnem uctívání a radosti z našeho Boha?*

Praktický závěr

- ▶ *Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?*

Podněty k modlitbám

- ▶ *Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.*
- ▶ *Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?*
- ▶ *Modlete se i za lidi ve svém okolí (příatele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.*

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:

Očekávání Kristova návratu (Mt 24 a 25)

Texty na tento týden

Mt 24,1–25; Zj 13,11–17; Mt 7,24–27; L 21,20; Mt 25,1–30

Základní verš

„Neboť vyvstanou lžimesiášové a lžiproroci a budou předvádět veliká znamení a zázraky, že by svedli i vyvolené, kdyby to bylo možné.“ (Mt 24,24)

Ve 24. a 25. kapitole Matoušova evangelia jsou zaznamenána Ježíšova slova o důležitých pravdách týkajících se událostí posledních dnů – a o přípravě na ně. Můžeme říci, že v nich najdeme souhrn Kristova učení o době konce. Kapitoly však obsahují i jinou rovinu – předpověď událostí následujících brzy po napsání evangelia, včetně hrozícího zničení Jeruzaléma. V očích Izraele bylo něco takového přímo spojeno s katastrofou apokalyptických rozměrů.

Ježíšova slova však nebyla adresována pouze učedníkům, kteří s ním byli na Olivové hoře. Jeho slova zaznívají všem generacím jeho následovníků, a speciálně těm, kteří budou žít během jeho druhého příchodu. Ježíš svými slovy nevykresluje příliš vábivý obraz. Války, zprávy o válkách, epidemie, lžimesiášové a pronásledování – to vše čeká na svět i na Kristovu církev. Když se podíváme z dnešního pohledu na minulá staletí, můžeme jen s údivem sledovat, jak přesná byla Ježíšova prorocká slova. Proto mu můžeme důvěřovat i v předpovědích, které se dosud nenaplnily.

Ježíšova slova však neobsahovala jen varování před přicházejícími událostmi. Ve 25. kapitole Matoušova evangelia jsou zaznamenána Kristova podobenství, která nám mohou pomoci nachystat se na návrat „Syna člověka“. Ano, přijdou složité a těžké časy, ale Ježíš nás chce na svůj návrat připravit.

Budování společenství

- ▶ *Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?*
- ▶ *Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.*

Varování před svody

²³Tehdy, řekne-li vám někdo: „Hle, tu je Mesiáš nebo tam,“ nevěřte! ²⁴Neboť vyvstanou lžimesiášové a lžiproroci a budou předvádět veliká znamení a zázraky, že by svedli i vyvolené, kdyby to bylo možné. ²⁵Hle, řekl jsem vám to předem. (Mt 24,23–25)

Osobní studium

Jen pár dní před ukřižováním hovořili učedníci s Ježíšem na Olivové hoře. Kristova slova o zničení chrámu zněla jeho následovníkům neuvěřitelně. Nevíme přesně, co všechno se jim promítlo v hlavě, ale informaci o zničení chrámu si automaticky spojili s koncem světa (Mt 24,3).

Přečti si text Mt 24,1–25. Jaké poselství související s dobou konce předal Ježíš učedníkům? Jak na tebe působí jeho slova? Co z Ježíšovy předpovědi tě nejvíc zaujalo?

Přečtené verše nám jasně ukazují, že se Ježíš s velkými obavami opakovaně vyjadřuje k problematice různých svodů, kterým budou jeho učedníci vystaveni. Mezi tyto podvody patří i falešní proroci a falešní mesiášové. Někteří lidé se budou prohlašovat za mesiáše, jiní se budou stavět do role Božích poslů či proroků, i když je k tomu Bůh nepovolal, případně svá tvrzení „dokazovat“ i zázraky. Je politováníhodné, že se i mnozí věřící lidé takto nechají oklamat přeludem zdánlivé duchovnosti.

Dějiny nám potvrzují Boží slovo. V průběhu historie přicházeli různí lidé, kteří si nárokovali pro své působení a poselství tu nejvyšší autoritu. A stejná situace je i dnes. Ježíšovo proroctví se pozoruhodně plní! Na rozdíl od učedníků na Olivové hoře máme výhodu v tom, že můžeme pozorovat, jak se v průběhu dějin Ježíšova proroctví naplňovala. Nemělo by nás proto překvapit, že se podobné svody budou v posledních dnech objevovat stále častěji.

Podívejme se i na to, jak Ježíš, aby utvrdil víru učedníků, popsal budoucí situaci ve světě. V průběhu dějin lidé při různých příležitostech vložili svou důvěru do těch nejrozmanitějších systémů, o kterých byli přesvědčeni, že odstraní nebo alespoň podstatně sníží utrpení lidstva. Ať už šlo o politická hnutí, či technický nebo vědecký pokrok, lidé do nich vkládali naděje, že se jim na zemi podaří vybudovat nějakou formu *utopie* (ideální společnosti). Dějiny jsou však smutným svědectvím toho, že lidské plány a vyhlídky jsou neuskutečnitelné. Svět je takový, jak to Ježíš předpověděl. Kristova slova, vyřčená před téměř dvěma tisíci lety, ukazují, jak pomýlené byly naděje některých lidí.

Aplikace

Přečti si znovu text Mt 24,25. Jak a v čem mohou tato Ježíšova slova posílit tvou víru?

Vytrvalost až do konce

¹²A protože se rozmůže nepravost, vychladne láska mnohých. ¹³Ale kdo vytrvá až do konce, bude spasen. (Mt 24,12.13)

Osobní studium

Přečti si texty Mt 24,9 a Zj 13,11–17. O čem tyto verše hovoří? V čem jsou podobné, v čem se naopak odlišují? Jaká myšlenka je v těchto textech pro tebe nejdůležitější? Proč?

Kristovy obavy o jeho lid se týkají i celosvětového podvodu, který přivede národy k odporu vůči pravému uctívání Boha a vytvoření a vnučování falešné bohoslužby. Lidé, kteří budou stát pevně na pozici pravého uctívání, budou vystaveni nenávisti, utrpení, a dokonce i smrti.

Přečti si text Mt 24,13. Na co klade Kristus důraz v tomto verši? Jak tomu rozumíš? V čem je podle tebe rozdíl mezi trpělivostí a vytrvalostí? V čem se tyto dva postoje (resp. tyto dvě vlastnosti) doplňují?

„Pouze ti, kdo opevní svou mysl biblickým učením, obstojí v posledním velkém boji.“ (GC 593.594; VDV 385) Jinými slovy, jen lidé, kteří budou jasně chápat a přijímat učení Bible, nebudou zmateni podvody a klamy na konci času. Všichni potřebujeme být pevně ukotveni v tom, co dnes chápeme jako pravdu, jinak podlehneme svodům.

Přečti si text Mt 7,24–27. Jak rozumíš tomuto podobenství? Co je jeho hlavní myšlenkou? V čem je pro tebe toto podobenství aktuální? Proč?

Je důležité, aby byl každý člověk ve svém uvažování pevně zakotven v Božím slově. Podle Ježíše to však nestačí k tomu, abychom obstáli ve zkouškách, kterým budeme vystaveni. Potřebujeme také jednat podle toho, čemu věříme. Potřebujeme se řídit pravdou, která je v Ježíši. V uvedeném podobenství oba stavitelé slyšeli Ježíšova slova. Rozdíl mezi nimi spočíval v tom, zda poslechl a vytrvali v tom, co se od Ježíše dozvěděli, a zda se podle toho zařídili.

Aplikace

Proč vytrvá ten, kdo poslouchá, ale padne ten, kdo neposlouchá? Jak nám poslušnost pomáhá vytrvat ve víře? Jak v tomto kontextu rozumíš vztahu mezi poslušností (jednáním, skutky) a vírou?

Znesvěčující ohavnost

Když pak uvidíte „znesvěčující ohavnost“, o níž je řeč u proroka Daniele... (Mt 24,15)

⁹Z jednoho z nich vyrazil jeden maličký roh, který se velmi vzdal na jih a na východ i k nádherné zemi. ¹⁰Vzmohl se tak, že sahal až k nebeskému zástupu, srazil na zem část toho zástupu, totiž hvězd, a rozšlapal je. ¹¹Vypjal se až k veliteli toho zástupu, zrušil každodenní oběť a rozvrátil příbytek jeho svatyně. ¹²Zástup byl sveden ke vzpouře proti každodenní oběti. Pravdu srazil na zem a dařilo se mu, co činil. (Da 8,9–12)

Osobní studium

Ve své řeči o konci času Kristus upozornil na „znesvěčující ohavnost“ (Mt 24,15 – ČEP; „ohavnost zpusťošeni“ – ČSP; „otřesnou ohavnost“ – B21), o které se mluví také v knize Daniel (Da 9,27; 11,31; 12,11).

Bůh něco označil za „ohavnost“ tehdy, když šlo o vážné přestoupení jeho zákona – například modloslužbu (Dt 7,25; 27,15) nebo zakázané sexuální praktiky (Lv 18,22). V našem kontextu se „znesvěčující ohavnost“ týká nějakého druhu náboženského odpadnutí.

Přečti si texty Mt 24,15 a L 21,20. Jak na základě těchto veršů rozumíš tomu, co Ježíš považoval za „znesvěčující ohavnost“?

Tyto dva verše jasně ukazují, že Ježíšova předpověď se přímo dotýká hrůzné zkázy, která dopadla na Jeruzalém v roce 70, kdy pohanský Řím zničil nejen město, ale i svatý chrám.

Kromě toho však existuje i druhé naplnění tohoto proroctví, ve kterém jsou bezprostřední události (například zničení Jeruzaléma) jakýmsi předobrazem budoucích událostí na konci času. „Kristus v Jeruzalémě viděl symbol světa – zatvrzelého v nevěře a vzpouře –, který spěje k Božímu soudu.“ (GC 22; VDV 19)

Ve verších Da 12,11 a 11,31 se o „znesvěčující ohavnosti“ mluví v souvislosti s pozdní fází Říma, o níž jsme již hovořili. V tomto období se začal prosazovat „alternativní“ systém zprostředkování spasení a vztahu s Bohem. Tento systém si přisvojil to, co pro nás Kristus udělal a co pro nás koná v nebeské svatyni.

Verše 9–12 v 8. kapitole knihy Daniel nám pomáhají umístit tyto události do dějinných souvislostí dvou fází římské moci. První fáze se týká rychlého horizontálního rozpínání malého rohu (Da 8,9) a ukazuje na rozlehlost pohanského Říma. V druhé fázi (Da 8,10–12) malý roh narůstá vertikálně, pronásleduje Boží lid, zvětšuje svou moc a snaží se překonat „velitele zástupu“ (Da 8,11), Ježíše. Tato fáze představuje období papežství, které povstalo na troskách Římské říše – stále však zůstává Římem. (Proto je malý roh symbolem dvou fází těžké moci.) Soud (Da 7,9,10), očistění svatyně (Da 8,14) a znamení na nebi (Mt 24,29) – to vše předznamenává Boží zásah ve prospěch jeho lidu v posledních dnech.

Aplikace

Jak bys svému známému vysvětlil, co to je „znesvěčující ohavnost“, jaký je její původ, čeho se týká a jaký to vše má vliv na život člověka?

Deset družiček

“Uprostřed noci se rozlehl křik: „Ženich je tu, jděte mu naproti!”⁷Všechny družičky procitly a dávaly do pořádku své lampy. ⁸Tu řekly ty pošetilé rozumným: „Dejte nám trochu oleje, naše lampy dohasínají!” (Mt 25,6–8)

Osobní studium

Ježíš se ve své řeči soustředil nejprve na znamení jeho příchodu (Mt 24). Pak upozornil učedníky na to, jak se na jeho příchod mohou připravit (Mt 25).

Přečti si v Mt 25,1–13 podobenství o deseti družičkách. Jaké ponaučení vidíš v tomto podobenství v souvislosti s přípravou na poslední události spojené s „příchodem ženicha“?

Na začátku této části své řeči Ježíš vypráví podobenství o deseti „družičkách“ (ČEP) nebo „pannách“ (ČSP). Toto označení naznačuje čistotu a odkazuje na ty, kteří veřejně vyznávali, že jsou následovníky Krista. Ve velkém sporu rozhodně družičky nestály na straně satana. Nesou určité rysy nebeského království (Mt 25,1), ale v rozhodující chvíli všechny usnuly (Mt 25,5). Ježíš vyzýval učedníky k bdělosti (Mt 24,42), aby je jeho příchod nezaskočil nebo nenašel nepřipravené.

Všech deset družiček mělo svícny a všech deset vyšlo vstříc ženichovi. Všechny se tedy těšily na jeho příchod. Jak to již na svatbách chodí, i u této svatby se objevilo zdržení. A když ženich dlouho nepřicházel, všech deset družiček usnulo. Uprostřed hluboké noci všech deset probudil křik: „Ženich je tu, jděte mu naproti!“ (Mt 25,6).

„Pošetilé“ družičky byly najednou zaskočené, vylekané, nepřipravené. Proč? Jejich lampy dohasínaly (Mt 25,8). Plamen v jejich lampách ještě blikal, stále v nich bylo trošku oleje, ale ne dost na to, aby mohly přivítat ženicha – Krista.

O čem toto podobenství mluví?

Tyto pošetilé družičky představují křesťany, kteří sice očekávají Kristův návrat, mají s ním však jen povrchní zkušenost. Zažívají ve svém životě krátkodobé duchovní nadšení, které ale časem vyprchá. Těší se na konečné setkání s Kristem, ale nejsou připraveni na to, že je před nimi ještě život očekávání a služby. Když se brzy nedostaví to, co očekávali, jejich víra projde hlubokou krizí.

„Duch svatý působí na lidské srdce podle toho, jak člověk po něm touží a nakolik mu dovoluje vytvářet novou povahu. Lidé znázornění pošetilými družičkami se spokojují s povrchní změnou. Neznají Boha, neoznámili se s jeho povahou, nejsou s Bohem spojeni, proto nevědí, jak mu důvěřovat, jak k němu vzhlížet a jak žít. Jejich služba Bohu se zvrhává na pouhou formu.“ (COL 411; PM 210)

Aplikace

Jakým způsobem a na základě čeho můžeš poznat, že se nedopouštíš stejné chyby jako družičky v podobenství? Jak se může náš postoj změnit?

Svěřené hřivny

²⁴Přistoupil i ten, který přijal jednu hřivnu, a řekl: „Pane, poznal jsem tě, že jsi tvrdý člověk, sklízíš, kde jsi nesel, a sbíráš, kde jsi nerozsypal. ²⁵Bál jsem se, a proto jsem šel a ukryl tvou hřivnu v zemi. Hle, zde máš, co ti patří.“ ²⁶Jeho pán mu odpověděl: „Služebníku špatný a líný, věděl jsi, že žnu, kde jsem nezasel, a sbírám, kde jsem nerozsypal.“ (Mt 25,24–26)

Osobní studium

Přečti si text Mt 25,13–30. Jakou roli hraje využívání našich obdarování v přípravě na Kristův návrat? Jaké je hlavní poselství tohoto podobenství?

Ačkoliv se toto podobenství liší od podobenství o deseti družičkách, obě mluví o připravenosti na Kristův návrat. Obě se zmiňují o těch, kteří byli připraveni, a o těch, kteří připraveni nebyli. A obě ukazují na osud těch, kteří vinou vlastní duchovní nedbalosti, lhostejnosti nebo nepozornosti čelili věčnému zatracení.

Tak jako je olej symbolem Ducha, „hřivny“, tedy drahé kovy, „vyjadřovaly výjimečné dary Ducha a také mimořádné vrozené schopnosti“ (5BC 510).

Všichni tři sluhové dostali od svého pána důvěru a prostředky. Všimni si, že pán jim svěřil svůj vlastní majetek (Mt 25,14). Každému pán svěřil prostředky „podle jeho schopností“ (Mt 25,15). Tito sluhové se stali správci něčeho, co jim sice nepatřilo, nevlastnili to, ale měli za to zodpovědnost. Právě proto se pán nakonec vrátil, aby s nimi „účtoval“ (Mt 25,19). V době jeho nepřítomnosti se totiž neměli zaměřit na otázku, *kdy* se jejich Pán vrátí, ale na to, *jak* tuto dobu využijí.

V Kristu jsme dostali příležitost získat úžasné dary (Ř 8,32). Ne však pro naše vlastní potěšení či osobní růst, ale pro službu a plnění poslání, které zde na zemi máme, dokud se Ježíš nevrátí. Nevěrný služebník se v našem podobenství zaměřil jen na sebe a na to, aby mu při návratu Pán nevyčetl něco, co pokazil. Vůbec nepochopil, že jeho úkolem bylo prožít činorodý život v práci a službě, aby tak zkvétal „podnik“ jeho pána. Výsledkem bylo, že pán ho nazval „zlým a líným“ sluhou (Mt 25,26).

Aplikace

Ježíš vyprávěl i toto podobenství v kontextu posledních dnů a svého návratu. Jak tedy souvisejí přijaté dary s naší přípravou na poslední události?

Podněty k zamyšlení

„Muž, který dostal jednu hřivnu, šel, vykopal jámu a ukryl peníze svého pána“ (Mt 25,18). Pán Ježíš zde hovoří o muži, který dostal nejmenší dar a nevyužil ho. Tento muž je varovným příkladem všem, kdo si myslí, že se nemusí účastnit Kristova díla, protože dostali málo darů. Kdyby mohli konat něco velkého, rádi by se zapojili. Když však mohou sloužit jen v malých věcech, myslí si, že nemusí dělat nic. V tom se však mylí. Pán zkouší lidské povahy tím, jak rozděljuje své dary. Muž, který nevyužil svěřenou hřivnu, se nakonec projevil jako nevěrný služebník. Kdyby dostal pět hřiven, zakopal by je do země právě tak, jako zakopal jednu. Nevyužil jednu hřivnu, a tím ukázal, že pohrdá nebeskými dary.

„Kdo je věrný v nejmenší věci, je věrný také ve velké“ (L 16,10). Často podceňujeme maličkosti s odůvodněním, že jde o malé věci. Ale právě maličkosti přispívají značnou měrou ke skutečnému růstu. V životě křesťana vlastně nejsou nedůležité a bezvýznamné věci. Jestliže podceňujeme maličkosti při utváření své povahy, vystavujeme se velkému nebezpečí.“ (COL 355.356; PM 180.181)

Otázky k rozhovoru

1. *Které ideologie vedly k přesvědčení, že lidem se podaří vybudovat na zemi dokonalou společnost? Proč všechny tyto snahy selhaly?*
2. *Jak naše poslušnost Božích přikázání může posílit naši víru? Proč je naše víra bez odpovídajících skutků „mrtvá“ (Jk 2,26)? Uvažujte o zkouškách, jež čekají na ty, „kteří se drží Božích přikázání a Ježíšovy víry“ (Zj 14,12). Proč je v tomto kontextu důležité, abychom se připravovali na to, co přijde v době, kdy to budeme nejméně očekávat?*
3. *Uvažujte společně o podobnosti o deseti družičkách. Proč a v čem by jejich příběh měl být pro nás varováním? Jak si můžeme být jisti, že nejsme ve svých postojích stejně pošestilí jako ony?*
4. *Jak rozumíte slovům, že se objeví „lžimesiášové a lžiproroci a budou předvádět veliká znamení a zázraky, že by svedli i vyvolené, kdyby to bylo možné“ (Mt 24,24; porovnej s Ř 8,33). Co Matoušova slova vypovídají o síle budoucích svodů?*

Praktický závěr

- ▶ *Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?*

Podněty k modlitbám

- ▶ *Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.*
- ▶ *Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?*
- ▶ *Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.*

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:

Závěrečné volání k pokání

Texty na tento týden

Zj 14,6.7; Mt 24,14; Ga 3,22; L 23,32–43; Gn 22,12; Zj 14,8–12

Základní verš

„Tu jsem viděl jiného anděla, jak letí středem nebeské klenby, aby zvěstoval věčné evangelium obyvatelům země, každé rase, kmeni, jazyku i národu.“ (Zj 14,6)

Jako adventisté sedmého dne věříme v biblický koncept „přítomné pravdy“ (2Pt 1,12; PBK). Jde v podstatě o myšlenku, že Bůh seznamuje lidstvo s pravdou a poznáním postupně. V průběhu dějin odhaluje lidem stále více poznání – a to ve chvíli, kdy to potřebují a kdy to je pro ně aktuální. První zaslíbení evangelia v Gn 3,15 ukázalo padlé dvojici, že naděje přijde prostřednictvím potomstva ženy. Zaslíbení dané Abrahamovi o tom, že „se jistě stane velkým a zdatným národem a budou v něm požehnány všechny pronárody země“ (Gn 18,18), je pokračováním a rozšířením zaslíbení z ráje. Příchod Ježíše, který hlásal, že jako „Syn člověka nepřišel, aby si dal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za mnohé“ (Mk 10,45), je samozřejmě ještě ucelenějším a podrobnějším zjevením evangelia.

Dnes věříme, že poselství tří andělů ze Zj 14,6–12 je „přítomnou pravdou“ pro ty, kdo žijí v posledních dnech před Kristovým návratem, kdy se naplní všechny naše naděje.

Tento týden se zaměříme na poselství prvního anděla, protože právě v jeho slovech jsou obsaženy pravdy, jež jsou důležité pro ty, kteří chtějí zůstat uprostřed závěrečných těžkostí a problémů věrní.

Budování společenství

- ▶ *Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?*
- ▶ *Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.*

Evangelium pro celý svět

Tu jsem viděl jiného anděla, jak letí středem nebeské klenby, aby zvěstoval věčné evangelium obyvatelům země, každé rase, kmeni, jazyku i národu. (Zj 14,6)

A toto evangelium o království bude kázáno po celém světě na svědectví všem národům, a teprve potom přijde konec. (Mt 24,14)

Osobní studium

Přečti si texty Zj 14,6; Mt 24,14 a 28,19. Jak bys vyjádřil hlavní téma těchto veršů vlastními slovy? V čem spočívá důležitost pověření, které církev dostala?

V určitém smyslu by se dalo říci, že popis poselství prvního anděla je vlastně opakováním „velkého pověření“ (Mt 28,19), které je nyní připomenuto v kontextu posledních dnů. A je samozřejmě „přítomnou pravdou“ pro naši dobu.

Za povšimnutí stojí, že všechny tři uvedené texty dávají důraz na zasažení celého světa, „všech národů“, protože poselství je určeno „obyvatelům země, každé rase, kmeni, jazyku i národu“. Jinými slovy, toto poselství se týká všech, je univerzální. Potřebuje ho slyšet každý člověk.

Přečti si text Ga 3,22. Jak tomuto textu rozumíš? Proč potřebuje evangelium slyšet celý svět?

Skutečnost, že hřích se týká každého člověka, vysvětluje univerzálnost našeho povolání. Každý „národ, kmen, jazyk a lid“ se dopustil hříchu, všichni jsme přestoupili Boží zákon a celý svět je v zajetí hříchu. Adamův pád v Edenu ovlivnil každou lidskou bytost, nikdo není vůči hříchu imunní. Všichni trpíme přímými následky hříchu, a pokud bychom nebyli uzdraveni, stihl by nás i ten nejhorší, definitivní důsledek hříchu: věčná smrt.

Byli jsme však „uzdraveni“ (Iz 53,5; 1Pt 2,24). Život, smrt, vzkříšení a Ježíšova služba v nebeské svatyni – to vše je jediným řešením problému hříchu. Každý by se měl proto dozvědět o úžasné naději, kterou nám Bůh v Kristu nabízí. Proto se i naše církve snaží hlásat po celém světě evangelium Ježíše Krista všem lidem.

Aplikace

Jak ovlivňuje zvěstování evangelia ty, kteří se na něm aktivně podílejí? Jak taková služba souvisí s přípravou na Ježíšův příchod? Jak se v tvém životě projevuje pověření, které Kristus svěřil svým následovníkům?

Zločinec na kříži a věčné evangelium

Tu jsem viděl jiného anděla, jak letí středem nebeské klenby, aby zvěstoval věčné evangelium obyvatelům země, každé rase, kmeni, jazyku i národu. (Zj 14,6)

Osobní studium

V tomto verši se hovoří o poselství, které má být kázáno celému světu. Nazývá se „věčné evangelium“. Je to poselství naděje pro lidi ve světě, který sám o sobě příliš mnoho naděje nepřináší.

Přečti si text L 23,32–43. Jak tento příběh objasňuje úžasnou naději, kterou přináší „věčné evangelium“ všem hříšníkům?

Zločinec, který se na kříži kál, je velmi zajímavou postavou. „Již předtím Ježíše vídal, naslouchal jeho slovům a jeho učení jej přesvědčilo. Kněží a přední muži jej však od přijetí Krista odradili. Snažil se své přesvědčení přehlušit, a proto se vrhal stále hlouběji a hlouběji do víru hříchu, až byl uvězněn jako zločinec a nakonec odsouzen k trestu smrti ukřižováním.“ (DA 749; TV 481)

Co se s ním nakonec stalo? Když visel na kříži, přece jen si uvědomil, kým Ježíš je. Proto řekl: „Ježíši, pamatuj na mne, až přijdeš do svého království“ (L 23,42).

Jak Ježíš zareagoval? Řekl mu snad: *Příteli, pomohl bych ti, ale ty ses vědomě, z vlastního rozhodnutí nořil stále hlouběji do bahna hříchu...?* Citoval snad Ježíš tomuto zločinci myšlenku ze svého kázání na hoře: „Nebot' vám pravím: Nebude-li vaše spravedlnost o mnoho přesahovat spravedlnost zákoníků a farizeů, jistě nevejdete do království nebeského“ (Mt 5,20)? Připomněl Ježíš nějak – alespoň náznakem – hříchy, chyby a viny, kterých se zločinec dopustil?

Ne. A přestože šlo o člověka s pokřiveným charakterem, který v otázce vlastní spravedlnosti (podobně jako my ostatní) neměl co nabídnout a který dokonce ještě před malou chvílí Ježíše také s ostatními tupil (Mt 27,44), Kristus se na něj dokázal podívat jako na nového člověka. Ježíš mu v podstatě řekl: *Právě teď ti říkám, právě teď tě ujišťuji, že všechny tvé hříchy, zločiny a selhání jsou ti odpuštěny, a proto „budeš se mnou v ráji“* (L 23,43).

Právě toto je „věčné evangelium“, základ poselství prvního anděla ze Zj 14. kapitoly. Bez této pravdy by nic z toho, co věříme a hlásáme – o zákonu, o sobotě, o stavu mrtvých po smrti – nemělo žádný smysl. Jaký význam by to vše mělo, kdyby v centru nebylo „věčné evangelium“?

Aplikace

Jak bys svému příteli vysvětlil, co to vlastně je „věčné evangelium“? Proč je důležité pochopit jeho pravý smysl? Co může člověku pomoci přijmout věčnou dobrou zprávu? Proč je tak důležité, abychom evangelium zvěstovali jako dobrou zprávu o přijímajícím a odpouštějícím Bohu, a ne jako hrozbu?

Bojte se Boha a vzdejte mu čest

[Anděl] volal mocným hlasem: „Bojte se Boha a vzdejte mu čest, neboť nastala hodina jeho soudu; poklekněte před tím, kdo učinil nebe, zemi, moře i prameny vod.“ (Zj 14,7)

Tak ať svítí vaše světlo před lidmi, aby viděli vaše dobré skutky a vzdali slávu vašemu Otci v nebesích. (Mt 5,16)

Osobní studium

Jan nejprve popsal, že první anděl měl „věčné evangelium“ a že toto evangelium bylo určeno všem (Zj 14,6). V následujícím verši ukazuje, že součástí „věčného evangelia“ jsou i specifické pravdy určené pro poslední dobu. Jinými slovy, součástí „přítomné pravdy“ pro poslední dny je i poselství uvedené ve Zj 14,7.

Jak rozumíš slovům „bojte se Boha“? Jak se to prakticky projevuje ve tvém životě? Jak je možné „vzdát Bohu čest“? Jak tyto dvě myšlenky souvisejí s evangeliem? Jak nám v pochopení těchto otázek mohou pomoci následující texty?

Gn 22,12

Ex 20,20

Jb 1,9

Kaz 12,13

Mt 5,16

Myšlenka, že je správné „bát se Boha“, souvisí s tím, že se Bohu podřizujeme a toužíme žít podle jeho vůle. Tím vyznáváme, že je svrchovaným Vládcem celého vesmíru, a vlastně mu tak vzdáváme slávu a čest. „Bát se Boha“ neznamená jen mít Boha v úctě a uvědomovat si posvátnou bázeň. Jde o něco hlubšího. Bez Boha jsme jen hříšné bytosti, které si zaslouží smrt. Asi každý z nás prožil ten pocit zděšení, když si uvědomil vlastní zkaženost a hříšnost v protikladu s Boží dokonalostí a svatostí. Co jiného než smrt bychom si za naše nesprávné postoje a skutky z rukou spravedlivého Boha zasloužili? I to znamená bát se Boha. A právě tento „strach“ – ve spojení s uvědoměním si potřeby odpuštění – nás vede ke kříži a k vyznání, že od hříchu nás může očistit jen Boží milost a moc. A kdyby nebylo kříže, přišli bychom o vše (viz Mt 10,28).

Aplikace

Jaká je tvá zkušenost – bojíš se Boha? Proč je určitý strach z Boha pro náš život důležitý? Kdy může být naopak bázeň z Boha na překážku? Jak rozumíš myšlence, že Boha můžeme milovat a současně se ho bát? Vysvětli svůj pohled.

Nastala hodina jeho soudu

[Anděl] volal mocným hlasem: „Bojte se Boha a vzdejte mu čest, neboť nastala hodina jeho soudu; poklekněte před tím, kdo učinil nebe, zemi, moře i prameny vod.“ (Zj 14,7)

Nevyslovujte proto soudy předčasně, dokud Pán nepřijde. On vynese na světlo to, co je skryto ve tmě, a zjeví záměry srdcí; tehdy se člověku dostane chvály od Boha. (1K 4,5)

Osobní studium

V poselství prvního anděla je myšlenka „bojte se Boha a vzdejte mu čest“ spojená s tématem Božího soudu. Jedním ze základů biblického poselství je důraz na to, že Bůh je Bohem spravedlnosti a soudu. A přestože spravedlnosti je na tomto světě opravdu velmi málo, jednoho dne bude opět nastolena.

Pokud je Bůh soudcem, pak ho opravdu musíme brát velmi vážně.

Proč je součástí „věčného evangelia“ poselství o přicházejícím soudu? Pokud je evangelium „dobrou zprávou“, znamená to, že i když jsme všichni hříšníci a přestoupili jsme Boží zákon, podobně jako zločinec na kříži nemusíme v soudný den čelit odsouzení a trestu za naše hříchy.

Přečti si následující texty. O čem mluví? Jak bys obstál u soudu, kdybys byl posuzován podle svých vlastních skutků?

Mt 12,36

Kaz 12,14

Ř 2,6

1K 4,5

Bůh, který má spočítané i vlasy na tvé hlavě, bude soudit celý svět. Právě proto je „věčné evangelium“ o soudu takovou vynikající zprávou. Přichází sice soud, ale „není žádného odsouzení pro ty, kteří jsou v Kristu Ježíši“ (Ř 8,1). Pokud jsme byli obmyti, posvěceni a ospravedlněni ve jménu Pána Ježíše Krista a Duchem našeho Boha (viz 1K 6,11), pak Ježíš Kristus je naší spravedlností – a to je to, co nás na soudu ospravedlňuje.

„Člověk by s břemenem svých hříchů u soudu neobstál. Před Bohem stojíme v hříchem poskvřeném rouchu a vyznáváme vlastní vinu. Ale Ježíš, náš Advokát, pronáší velmi účinnou obhajobu ve prospěch všech, kteří se mu odevzdali prostřednictvím pokání a víry. V jejich prospěch předkládá před žalobcem velmi silný argument – golgotský kříž. Ježíšova dokonalá poslušnost Božího zákona – až po smrt na kříži – mu dala veškerou moc na nebi i na zemi. Před svým Otcem si dělá nárok na milosrdenství a smíření pro hříšného člověka.“ (5T 471)

Aplikace

Realita soudu ukazuje, že potřebujeme odpuštění. Proč? Jak se můžeš naučit prokazovat lidem, kteří ti ublížili, stejné milosrdenství a odpuštění, jaké ti nabízí Bůh prostřednictvím Ježíše Krista?

Poklekněte před Stvořitelem

“Tu jsem viděl jiného anděla, jak letí středem nebeské klenby, aby zvěstoval věčné evangelium obyvatelům země, každé rase, kmeni, jazyku i národu. ⁷Volal mocným hlasem: „Bojte se Boha a vzdejte mu čest, neboť nastala hodina jeho soudu; poklekněte před tím, kdo učinil nebe, zemi, moře i prameny vod.“ (Zj 14,6.7)

Osobní studium

Ukázali jsme si, že poselství prvního anděla je věčným evangeliem, které má být zvěstováno celému světu. Že obsahuje výzvu, abychom se „báli Boha“ a „vzdali mu čest“, a že oznamuje příchod Božího soudu. Poslední částí tohoto poselství je výzva k uctívání Boha jako Stvořitele. Je to pochopitelné. Vždyť kdyby Bůh nebyl Stvořitelem, jaký smysl by měly ostatní části „přítomné pravdy“ – věčné evangelium, povolání zvěstovat dobrou zprávu a přicházející soud? Tyto (a ostatní) pravdy stojí na tom, že Bůh stvořil všechno, co existuje. Tím, že uctíváme Boha jako Stvořitele, dostáváme se k základům, ze kterých můžeme pochopit, odkud jsme se jako lidé vzali, kým jsme, co znamená být stvořen k Božímu obrazu a v čem se odlišujeme od ostatních stvořených bytostí. Uctíváním Boha jako Stvořitele vyjadřujeme, že na Bohu závisí naše existence, naše budoucnost a veškerá naše naděje. Úzce s tím souvisí i výzva „pamatuj na sobotní den“. Sobota je přímým připomenutím, že Bůh je naším Stvořitelem a že uctíváme jen jeho.

Přečti si text Zj 14,8–11. Proč je v kontextu těchto veršů tak důležité uctívat pouze a výhradně Boha Stvořitele?

Závěrečné události tohoto světa budou vytvářet tlak na to, aby lidé neuctívali Stvořitele, ale šelmu a její obraz. Když si uvědomíme hrůzostrašné varování související s osudem těch, kteří se budou klanět šelmě a jejímu obrazu, lépe pochopíme důraz na uctívání Boha Stvořitele, který jediný si zaslouží naši úctu. V závěrečné krizi se tato pravda stane důležitější než kdykoliv předtím.

Aplikace

Najdi si dnes čas na to, abys přemýšlel o úžasných zázracích stvořeného světa. Co se z obdivuhodného stvoření můžeš o Stvořiteli naučit? Proč si právě jen Bůh zaslouží naše uctívání?

Podněty k zamyšlení

Při studiu Bible není těžké objevit propojení mezi veršem Zj 14,7, jenž hovoří o uctívání toho, „který učinil nebe, zemi, moře i prameny vod“, a čtvrtým přikázáním v Ex 20,11, podle kterého je sobota připomínkou toho, že „v šesti dnech učinil Hospodin nebe i zemi, moře a všechno, co je v nich“. Přestože jsou tyto dva texty velmi podobné, je mezi nimi jeden postřehnutelný rozdíl. Zjevení označuje Hospodina jako toho, který stvořil „prameny vod“. Tato zmínka se v knize Exodus nenachází.

Profesor systematické teologie John Baldwin to komentuje následovně: „Předpokládejme, že za použitím slovního spojení *prameny vod* se nachází Boží záměr. Proč potom Ježíšův posel poruší v Gn 20,11 seznam vyjmenovaných věcí? Proč anděl mluví zrovna o pramenech vod, a ne o nějaké jiné kategorii stvoření, například o stromech, ptácích, rybách nebo horách?

Zmínka o *pramenech vod* v kontextu Božího oznámení příchodu jedinečného období Božího soudu může čtenářovu pozornost nasměrovat na Boží soud v minulosti. ... Bůh možná chtěl, aby slova prameny vod byla jakousi připomínkou potopy, což by zdůraznilo pravdu o tom, že On je Bohem soudu a zároveň Bohem věčné věrnosti a milosrdenství (oba tyto aspekty jsou zřetelné i v příběhu o potopě). Pokud je to tak, pak osobní a duchovní vliv zmínky o potopě vyvolaný slovním spojením *prameny vod* může být pro čtenáře povzbuzením, aby bral vážně příchod soudu, který oznamuje první posel ve Zjevení 14.“ (Baldwin, John, ed., *Creation, Catastrophe, and Calvary: Why a Global Flood is Vital to the Doctrine of Atonement*. Hagerstown: Review and Herald 2000, str. 27)

Otázky k rozhovoru

1. *Ve verši Iz 53,6 se říká: „Všichni jsme bloudili jako ovce...“ V hebrejštině je výraz „(my) všichni“ vyjádřen slovem kullanu. Ve stejném verši Izajáš říká, že Hospodin postihl Ježíše pro „nepravost nás všech“. I zde je výraz „nás všech“ v hebrejštině vyjádřen slovem kullanu. Můžeme říci, že ať je problém hříchu jakkoli velký, řešení, se kterým přišel Bůh, je více než dostatečné. Co se z toho můžeme naučit?*
2. *Uvažujte společně o příběhu zločince na kříži. Co se z tohoto příběhu můžeme naučit? Jak by asi žil tento muž dál, kdyby mu v dané chvíli odpustila i světská moc a sňali by ho z kříže? Jak rozumíte Boží moci měnit životy lidí?*

Praktický závěr

- ▶ *Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?*

Podněty k modlitbám

- ▶ *Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.*
- ▶ *Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?*
- ▶ *Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.*

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:

Podvod na konci času

Texty na tento týden

Zj 2,13,24; 2K 11,13–15; Ž 146,4; Gn 1–2,3; Zj 13,1–17

Základní verš

„A veliký drak, ten dávný had, zvaný ďábel a satan, který sváděl celý svět, byl svržen na zem a s ním i jeho andělé.“ (Zj 12,9)

Satan se snažil zmást a oklamat anděly ještě před svým svržením z nebes. Lucifer „opustil své místo v bezprostřední blízkosti Boha a začal mezi anděly zasévat nespokojenost. Působil tajuplně a skrytě, po určitou dobu skrýval svůj skutečný úmysl předstíranou úctou k Bohu; přitom ale šířil nespokojenost: o zákonech, kterými se nebeské bytosti řídily, tvrdil, že jsou to zbytečná omezení; andělé by se prý měli řídit svou vlastní vůlí, protože jsou přirozeně svatí.“ (GC 495; VDV 324)

Také v Edenu podvedl satan první lidi tím, že skryl svou pravou totožnost a své skutečné záměry. V průběhu celých dějin země – od počátku až dodnes, a dokonce i po uplynutí tisíciletí na konci dějin – satan k dosažení svých cílů používal a bude používat lež a podvod (Zj 20,8).

Naneštěstí je velký svůdce a žalobník mnohem chytřejší, mocnější a vychytralejší než kdokoliv z nás. Právě proto se potřebujeme držet Ježíše a spoléhat se na jeho slovo. Jen tak se můžeme zachránit před satanovými podvody.

Tento týden se podíváme na některé neúčinnější ďáblovy podvody a ukážeme si, jak před nimi s Boží pomocí obstát a zůstat v bezpečí.

Budování společenství

- ▶ **Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?**
- ▶ **Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.**

Největší podvod

⁷A strhla se bitva na nebi: Michael a jeho andělé se utkali s drakem. ⁸Drak i jeho andělé bojovali, ale nevítežili, a nebylo již pro ně místa v nebi. ⁹A veliký drak, ten dávný had, zvaný ďábel a satan, který sváděl celý svět, byl svržen na zem a s ním i jeho andělé. (Zj 12,7–9)

Osobní studium

V první lekci tohoto čtvrtletí jsme mluvili o „vesmírném konfliktu“, který se – naneštěstí – neomezil pouze na nebesa, ale velkou silou zasáhl i naši zemi.

Základním problémem je, že mnozí lidé (včetně křesťanů) nevěří v koncept velkého sporu, protože nevěří ve skutečnou existenci satana. Biblické texty pojednávající o satanovi nebo ďáblu jsou pro ně jen vyjádřením nevědeckého myšlení, které se snaží vysvětlit přítomnost utrpení a zla na světě. Myšlenka, že existuje skutečná, nadpřirozená bytost, která se se špatným úmyslem pokouší ovládnout lidstvo, je pro příliš mnoho lidí jen sci-fi příběhem, něco jako Darth Vader z *Hvězdných válek*.

Přečti si následující texty z knihy Zjevení. Co se v nich mluví o realitě satana a o jeho úloze v událostech na konci času?

Zj 2,13.24

Zj 12,3.7–9.12.17

Zj 13,2

Zj 20,2.7.10

V knize Zjevení se dozvídáme, jak velkou moc bude mít satan nad obrovským množstvím lidí v závěrečných dnech existence země, jak ji známe dnes. Povede je nejen pryč z cesty spasení, ale dokonce je vyprovokuje k pronásledování těch, kteří zůstávají věrní Ježíši.

Ze všech satanových „úmyslů“ (2K 2,11; ČSP; z řeckého *noémata*, „myšlenky“ nebo „záměry“) je pravděpodobně jeho největším svodem snaha přesvědčit lidi, aby nevěřili v jeho existenci. Vždyť kdo by se snažil být na pozoru před mocným nepřítelem, o kterém si nemyslíme, že je skutečný? Je překvapující, jak mnoho lidí se hlásí ke křesťanství, ale myšlenku skutečného ďábla neberou vážně. Takový postoj zastávají jen proto, že ignorují nebo od základu překrucují některé texty z Božího slova, které zjevují nejen satanovu existenci, ale i jeho dílo, plány a svody na tomto světě – a to především v době konce. Skutečnost, že tak mnoho lidí odmítá existenci satana navzdory velkému množství biblických důkazů, je pro nás vážným připomenutím, jak je důležité rozumět tomu, co Bible skutečně učí.

Aplikace

Ukázali jsme si, že kniha Zjevení mluví o mnoha satanových intrikách, které se projeví především na konci času. O jakém zaslibení a naději se dozvídáme ve Zj 12,11? Co je (nebo může být) tvým zdrojem síly a vytrvalosti v boji proti satanovým úkladům a útokům?

Dva velké podvody

¹³Jsou to falešní apoštolové, nepoctiví dělníci, přestrojení za apoštoly Kristovy. ¹⁴A není divu, vždyť sám satan se převléká za anděla světla; ¹⁵není tedy nic překvapujícího na tom, že se jeho služebníci převlékají za služebníky spravedlnosti. Jejich konec bude jako jejich skutky! (2K 11,13–15)

Osobní studium

Přečti si kromě úvodních veršů i následující texty. Co se v nich říká o satanově schopnosti svádět a o důsledcích jeho jednání?

2Te 2,9,10

Zj 12,9

Zj 20,10

Jak jsme již zmínili v předchozích lekcích, Ježíš své následovníky varoval před podvody souvisejícími s časem konce. Opakovaně zmínil především vystoupení velkého počtu falešných mesiášů a proroků, kteří „svedou mnohé“ (Mt 24,5,24).

Lžimesiášové a lžiproroci však nejsou jediným podvodem, který se na konci času výrazně projeví a před kterým se potřebujeme mít na pozoru. Náš nepřítel ve velkém sporu má obrovský arzenál nejrůznějších prostředků, kterými se snaží svést skutečně každého. Jako křesťané o tom musíme vědět. A to je možné pouze prostřednictvím důkladného poznání Písma a života podle Boží vůle.

Prostřednictvím prorockého zjevení daného Ellen Whiteové nám Bůh představuje detailnější pohled na podstatu dvou velkých klamů, které hodlá satan v závěru dějin použít: „Satan dostane lidi na svou stranu pomocí dvou podvodů – lži o nesmrtnosti duše a lži o posvátnosti neděle. První podvod připravuje půdu pro spiritizmus, druhý vytváří náklonnost k Římu. Protestanté ze Spojených států jako první napřáhnou ruku přes propast, aby uchopili ruku spiritizmu, a podají ruku přes propast, aby si jí potřásli s Římem. Pod vlivem tohoto trojnásobného spojenectví půjdou Spojené státy ve stopách Říma a pošloupou svobodu svědomí.“ (GC 588; VDV 381)

Aplikace

Proč je poznání biblických pravd a ochota žít podle nich nejmocnější zbraní proti ďábovým svodům – a to především v době konce?

Nesmrtelnost duše

6Pamatuj na svého Stvořitele, než se přetrhne stříbrný provaz a rozbije se mísa zlatá a džbán se roztrhne nad zřídlem a kolo u studny se zláme. 7A prach se vrátí do země, kde byl, a duch se vrátí k Bohu, který jej dal. (Kaz 12,6.7)

Osobní studium

Přečti si kromě úvodních i následující texty. Co říkají o „stavu mrtvých“? V čem nám mohou být tyto texty ochranou před jedním ze „dvou velkých podvodů“ v době konce?

Kaz 9,5.6.10

Ž 115,17

Ž 146,4

1K 15,16–18

Da 12,2

V uplynulých desetiletích se mnoho pozornosti věnovalo příběhům lidí, kteří sice „zemřeli“ (nedýchali a jejich srdce nešlo, tzv. klinická smrt), ale pak byli oživeni a opět nabývali vědomí. V mnoha případech tito lidé mluvili o fantastické zkušenosti „vědomé existence“ v době, kdy byli „mrtví“. Mluvili o tom, jak se vznášeli vně svého těla, které viděli na zemi pod sebou. Mluvili o setkání s nádhernými bytostmi, které vyzařovaly světlo, teplo, dobrotu a lásku. Někteří se dokonce setkali se svými mrtvými příbuznými.

Tento fenomén se natolik rozšířil, že dostal dokonce odborné pojmenování „prožitky blízké smrti“ (anglicky Near-Death Experience /NDE/). A přestože teorie kolem NDE je poměrně kontroverzní, mnozí křesťané tento fenomén přijímají jako důkaz nesmrtelnosti duše a vyjadřují přesvědčení, že po smrti duše přechází do jiné sféry vědomé existence.

Nikdo dnes nedokáže přesně vysvětlit příčiny těchto prožitků, které jsou v rozporu s tím, co čteme v Bibli. Skutečně se lidé v těchto momentech s někým setkali, nebo šlo jen o představy vzniklé nedostatkem kyslíku v mozku? Na tyto otázky není snadné odpovědět. Ať už je ale odpověď jakákoliv, je zřejmé, že satan dokáže tyto prožitky mistrně využít k podpoření svého klamu, který nabízí lidem. Pokud někdo věří, že po smrti duše člověka pokračuje v nějaké formě existence, je velmi snadno ovlivnitelný většinou okultních a spiritistických podvodů, které nějakým způsobem (otevřeně nebo skrytě) podporují myšlenku, že Ježíše nepotřebujeme. Někteří z těch, kteří měli „prožitky blízké smrti“, říkají, že duchovní bytosti (nebo dokonce jejich příbuzní), se kterými se setkali, měly pro ně uklidňující slova o lásce, pokoji a dobrotě, ale neslyšeli nic o spasení v Kristu, nic o hříchu a nic o budoucím soudu – což je základem biblického poselství. Mohli bychom si myslet, že pokud někdo okusil cosi z posmrtného života, pak okusil něco i z velkých pravd Písma. Většinou však vyprávění těchto lidí připomíná spíše nauky New Age.

Aplikace

Jak a proč nás mohou oklamat naše smysly, zážitky nebo zkušenosti? Můžeme skutečně vždy důvěřovat tomu, co jsme „na vlastní oči viděli“ a „na vlastní kůži zažili“? Co můžeme udělat pro to, abychom nebyli snadno oklamáni?

Sobota a evoluční teorie

**²Sedmého dne dokončil Bůh své dílo, které konal; sedmého dne přestal konat veškeré své dílo.
³A Bůh požehnal a posvětil sedmý den, neboť v něm přestal konat veškeré své stvořitelské dílo.
 (Gn 2,2.3)**

Osobní studium

Satan nebyl úspěšný jen ve své snaze podvést lidi v otázce nesmrtnosti duše. Minimálně stejně se mu to dařilo i se lži související se změnou soboty na neděli – a to po většinu historie křesťanství.

V uplynulých desetiletích přišel ďábel i s dalším podvodem, který umenšuje význam soboty v myslích lidí – s evoluční teorií.

Přečti si text Gn 1–2,3. Proč jsou tyto počáteční verše Bible tak důležité? Co se z nich dozvíme o Bohu, o vzniku Země a života na ní?

Už i zběžné přečtení uvedených veršů odhaluje dvě základní myšlenky biblické zprávy o stvoření. Zaprvé, vše bylo naplánováno a připraveno, nic se nedělo náhodně nebo bezděčně. Písmo nenechává v procesu stvoření žádný prostor náhodě.

Zadruhé, Bible jednoznačně ukazuje, že Bůh nevytvořil nejprve pouze nedokonalé formy života, které se teprve později (za pomoci procesu smrti a katastrof) měly vyvinout v něco vyššího a kvalitnějšího. Naopak vše stvořil tak, aby o tom mohl říct, že to bylo hned na počátku velmi dobré. Problém a smrt přichází na tuto zemi teprve jako důsledek hříchu a lidské nedůvěry ke Stvořiteli (na rozdíl od evoluční teorie, podle které smrt a násilí existovaly na zemi už dávno před lidskými bytostmi).

Tyto myšlenky jsou z biblického textu zcela zřejmé, a to dokonce i tehdy, pokud bychom se nutně nezaměřovali na doslovné znění příběhu o stvoření.

Proč tedy tak mnoho křesťanů vykládá knihu Genesis optikou teorie, která ve své podstatě protirečí tomu, co tvoří základ zprávy o stvoření v dané knize? Evoluční teorie velmi silně ovlivnila nejen uvažování sekulárních lidí, ale i mnozí křesťané jsou přesvědčeni, že evoluci mohou sladit se svým křesťanstvím – a to i navzdory rozporům, které jsme zmínili.

Ještě výrazněji se nebezpečné důsledky evoluční teorie ukazují v kontextu událostí na konci času. Proč by měla sobota být důležitou připomínkou stvořitelské moci Boha, který vše stvořil za šest dní, když podle evoluční teorie vznikl život za tři miliardy let (to je doba, kdy se údajně poprvé objevil na zemi život ve své nejprimitivnější podobě)? Evoluce zbavuje sedmý den jakékoliv důležitosti, protože šestidenní stvoření mění na podobný mýtus, jakým je legenda o tom, že bratry Romula a Rema zachránila a kojila vlčice. A navíc, kdo by dnes riskoval pronásledování nebo svůj vlastní život obhajováním soboty v protikladu k neděli, pokud stvoření trvalo miliardy let, a ne šest dní, jak je to v biblické zprávě?

Aplikace

Jak bys svému příteli vysvětlil, v čem pro tebe spočívá důležitost soboty v souvislosti s otázkou původu života?

Kdo bude nejvyšší autoritou?

²Ta šelma, kterou jsem viděl, byla jako levhart, její nohy jako tlapy medvěda a její tlama jako tlama lví. A drak jí dal svou sílu i trůn i velikou moc. ³Jedna z jejích hlav vypadala jako smrtelně raněná, ale ta rána se zahojila. A celá země v obdivu šla za tou šelmou; ⁴klekali před drakem, protože dal tě šelmě svou moc, a klekali také před šelmou a volali: „Kdo se může rovnat té dravé šelmě, kdo se odváží s ní bojovat?“ (Zj 13,2–4)

Osobní studium

Celým Písmem se táhne obraz Boží svrchovanosti a nejvyšší morální autority. Ať už hovoříme o Bohu Otci, o Synu či Duchu svatém, vždy můžeme vidět jejich jednotu ve svatosti a touze zachránit hříšníky. V kontextu podvrhů a pronásledování v době konce ale hovoří kniha Zjevení ještě o někom jiném, kdo by si chtěl na zemi tuto nejvyšší autoritu a svrchovanost nárokovat. Největší Boží nepřítel, satan, vytváří také svou ďábelskou „trojici“, kterou znázorňují tři prorocké obrazy: drak, šelma z moře a šelma ze země (Zj 13).

Přečti si texty Zj 12,17 a 13,1–17. Jak těmto veršům rozumíš? O čem podle tebe mluví? O co podle tohoto textu půjde satanovi v závěru dějin?

Je zvláštní, že vzájemný vztah těchto eschatologických Božích nepřátel je jakousi podivnou karikaturou toho, co čteme o Bohu Otci, Ježíši a Duchu. Šelma z moře dostává svou moc od draka. To je připomenutím toho, co říká Ježíš o moci, kterou přijal od Otce (Mt 28,18). To však není všechno. Podobně jako Ježíš, i šelma z moře čelí smrti – a následně je ze své smrtelné rány uzdravena (Zj 13,3). O této šelmě se zároveň říká, že dostala svou moc na „čtyřicet dva měsíce“ – tedy tři a půl roku, což je ďáblovu napodobeninu Kristovy služby, která trvala doslovných tři a půl roku (uplatňujeme zde prorocký princip počítání „den za rok“).

Šelma ze země zase prosazuje zájmy šelmy z moře, podobně jako Duch svatý neoslaví sebe, ale Ježíše (viz J 16,13,14). A podobně jako svatý Duch koná mocné činy a přináší z nebe „oheň“ (Sk 2,3), také šelma z moře usiluje o něco podobného (viz Zj 13,13).

„Na konci šelma ze země skutečně podvrh událostí letnic! S jakým záměrem? Aby světu dokázala, že satanská trojice je skutečným Bohem.“ (Paulien, Jon, *What the Bible Says About the End-Time*. Hagerstown: Review and Herald 1998, str. 111)

Aplikace

Jaké další podvody se mohou ukázat na konci času? Jak můžeš druhým pomoci, aby tyto podvody rozpoznali?

Podněty k zamyšlení

Uvažujme ještě společně o důsledcích evoluční teorie v kontextu událostí na konci času – zejména v souvislosti s rolí soboty. Jedním z důvodů, pro které Charles Darwin prosazoval evoluci, bylo, že neznal ideu velkého sporu a měl velký problém sladit existenci zla a utrpení s myšlenkou laskavého a milujícího Stvořitele. To byl důvod, proč hledal odpověď někde jinde. Není náhoda, že právě v druhé polovině 19. století, kdy Darwin rozpracovává svou evoluční teorii, Bůh povolal hnutí, které odporovalo všemu, co Darwin zastával. Je pozoruhodné, že adventisté sedmého dne, jejichž víra v biblické stvoření je součástí jejich jména, začali růst a rozvíjet se přibližně ve stejnou dobu jako Darwinova teorie.

Kdoví, možná kdyby si Darwin přečetl a přijal následující myšlenky Ellen G. Whiteové, svět by byl ušetřen jednoho z největších omylů lidského poznání od dob víry v samoplození a geocentrismus:

„I když byla země nakažena hříchem, příroda měla být stále učebnicí člověka. Teď už nemohla představovat pouze dobro, protože zlo bylo přítomné všude a svým poskvvrňujícím dotekem kazilo zemi, moře i vzduch. Tam, kde byl dříve vepsán pouze Boží charakter a poznání dobra, byla teď vepsána také povaha satana a poznání zla. Příroda, která už ukazovala na vliv dobra i zla, měla člověka neustále upozorňovat na důsledky hříchu.“ (Ed 26; VYCH 16.17)

Darwin vyslovil své domněnky o evoluci na základě nesprávného chápání přirozenosti a charakteru Boha a padlého světa, ve kterém žijeme. Naneštěstí dělají důsledky jeho teorie z lidí oběti satanových podvrhů – a nejvíce se to projevuje právě v době závěrečné krize.

Otázky k rozhovoru

1. *Proč mnozí křesťané odmítají skutečnou existenci satana? Proč je takový postoj nebezpečný?*
2. *Co bys řekl člověku, který měl „prožitek blízké smrti“ a na základě této zkušenosti je přesvědčen, že život pokračuje i bezprostředně po smrti?*
3. *Jaké další důvody mohou vést k tomu, že na konci času by lidé věřící v evoluci mohli být snadněji ovlivnitelní podvody?*

Praktický závěr

- ▶ *Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?*

Podněty k modlitbám

- ▶ *Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.*
- ▶ *Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?*
- ▶ *Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.*

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:

Novodobý Babylon

Texty na tento týden

Zj 13,1–12; 14,9–11; 16,2; 19,20; 20,4; Jr 51,6.7.53.57; Zj 18,1–4

Základní verš

„V oné době povstane Míkael, velký ochránce, a bude stát při synech tvého lidu. Bude to doba soužení, jaké nebylo od vzniku národa až do této doby. V oné době bude vyproštěn tvůj lid, každý, kdo je zapsán v Knize.“ (Da 12,1)

Minulý týden jsme se věnovali trojici mocností, kterou tvoří drak (satan), šelma z moře a šelma ze země. Právě oni způsobí pronásledování namířené proti Božimu lidu.

Jedna z mocností, šelma z moře (Zj 13,1–10), je zobrazena jako kombinace tří zvířat – levharta, medvěda a lva (Zj 13,2). Tyto obrazy pocházejí přímo z knihy Daniel (7,4–6). V šesté lekci jsme si ukázali, že po vládě Babylona (lev), Médo-Persie (medvěd) a Řecka (leopard) povstává závěrečná pozemská mocnost – Řím. Začíná jako pohanská říše a pak se transformuje na nábožensko-politickou mocnost, která je u Daniela zpodobněna malým rohem (Da 7,7.8.19–21.23–25). Malý roh povstává přímo ze čtvrté šelmy. Viděli jsme také, že mnohé z charakteristik papežského Říma, popsanych u Daniela 7, se znovu objevují ve Zjevení 13,1–10. I proto teologové vidí právě v papežském Římě jednu z klíčových mocností v událostech na konci času, jak o tom mluví Zjevení 13.

Papežský Řím však není v tomto zápase osamocený. Tento týden se zaměříme především na texty ve Zjevení 13 a na mocnosti a události, které zobrazují. A opět si položíme otázku: Co tyto události znamenají? A také: Jak se na ně můžeme připravit?

Budování společenství

- ▶ **Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?**
- ▶ **Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.**

Uzdravení smrtelné rány

²Ta šelma, kterou jsem viděl, byla jako levhart, její nohy jako tlapy medvěda a její tlama jako tlama lvi. A drak jí dal svou sílu i trůn i velikou moc. ³Jedna z jejích hlav vypadala jako smrtelně raněná, ale ta rána se zahojila. A celá země v obdivu šla za tou šelmou. (Zj 13,2.3)

Osobní studium

Jak popisují texty Zj 13,1–10 vzniklou nábožensko-politickou moc a její roli v minulosti a v budoucnosti? Zaměř se na to, jak se jí podařilo dosáhnout významného postavení. Co to znamená v souvislosti s událostmi doby konce?

Bůh má své věrné ve všech církvích a národech. A přesto se v dějinách již mnohokrát stalo (a stále stává), že ti, kteří se hrdě hlásili ke Kristu, tvrdě pronásledovali jeho ostatní následovníky. O jakých událostech se hovoří ve Zj 13,3?

V průběhu staletí byla římská církev hlavní náboženskou mocí a v mnoha směrech i nejvyšší politickou autoritou západního světa, které se podřizovali i svěští panovníci. Jeden z příkladů její moci najdeme v příběhu císaře Svaté říše římské, Jindřicha IV. (1050–1106). Když se ještě jako římský král dostal do sporu s papežem Řehořem VII., přišel za ním ve velké zimě, oblečený jen do poustevnického roucha a bosý, přes Alpy až do severoitalské Canossy. Potom podle legendy čekal tři dny před tamním hradem, než mu papež dal rozhrěšení. Řehoř VII. se později chlubil tím, že bylo jeho povinností ponížít pyšného krále.

Pod vlivem reformace, osvěcenství a francouzské revoluce se však politická a náboženská nadvláda Říma postupně vyčerpala. Na konci 18. století byla situace dokonce taková, že papež Pius VI. byl sesazen (1798), uvězněn a v roce 1799 v exilu zemřel. Od té doby byla většina lidí přesvědčena, že tato tragická kapitola dějin je jednou provždy uzavřena a církev se již nikdy nechopí světské moci.

Zjevení 13 však hovoří o očekávaném uzdravení „smrtelné rány“ této velmoci. A přestože papežský Řím dnes nemá takovou politickou moc jako například za časů Řehoře VII., díky popularitě novodobých papežů jde opět o vlivnou instituci, která má nejen velký náboženský, ale i politický vliv. (Papež František měl například v roce 2015 projev před oběma komorami Kongresu USA, což bylo poprvé v historii.) Podle prorocství bude tento vliv do budoucna neustále narůstat.

Aplikace

Jak můžeme věrně zvěstovat poselství, které nám bylo svěřeno, a současně nikoho neponižovat? Jak můžeme toto poselství podávat přijatelným způsobem? Jak při zvěstování přítomné pravdy naopak nepodlehnout „politické korektnosti“?

Šelma ze země

¹¹Vtom jsem viděl jinou šelmu, jak vystala ze země: měla dva rohy jako beránek, ale mluvila jako drak. ¹²Z pověření té první šelmy vykonává veškerou její moc. Nutí zemi a její obyvatele, aby klekali před první šelmou, které se zahojila její smrtelná rána. (Zj 13,11.12)

Osobní studium

Oprávněně možná někoho napadne otázka: Jak by mohlo mít papežství dnes nebo v budoucnu takový vliv, o jakém se mluví ve Zjevení 13? Dávno už minul čas, kdy papež mohl velet armádám, jako tomu bylo v minulosti. Odpověď na tuto otázku se také nachází v dalších verších 13. kapitoly knihy Zjevení.

Jaké charakteristiky nám v úvodních verších pomáhají pochopit, o které mocnosti se zde hovoří?

Před šelmou vystupující ze země, o níž se v těchto verších mluví, byla ve Zjevení řeč o šelmě vystupující z moře (Zj 13,1–10). Tuto šelmu vnímali protestanté jako papežský Řím a ve Zjevení se o ní obrazně říká, že dostala moc na dobu čtyřiceti dvou měsíců (Zj 13,5). Je to stejně dlouhé období jako „čas a časy a polovina času“ z Da 7,25, tři a půl roku ve Zj 12,14 nebo 1260 prorockých dní ve Zj 12,6. Je tedy zřejmé, že se zde pomocí různých obrazů mluví o stejných událostech a stejné době. Je to období, během něhož papežský systém zneužíval svého postavení, aby pronásledoval své odpůrce. Toto prorocké časové období (počítané podle principu den za rok) začalo v roce 538, kdy papežství získalo zásadní světové postavení, a skončilo v roce 1798, kdy byl papež zajat. Právě tehdy tato nábožensko-politická mocnost utrpěla smrtelnou ránu, a tím se naplnilo biblické proroctví.

Právě v tomto historickém čase, na konci období „čtyřiceti dvou měsíců“ (1798), se objevila jiná mocnost (Zj 13,11; porovnej Zj 13,1). Tato mocnost (šelma) povstává ze země, což je v kontrastu se způsobem, jak se objevovaly mnohé dřívější mocnosti, které povstávají z vody (nebo z moře, viz Da 7,2.3; voda symbolizuje obyvatele země). „Vody, které jsi viděl, nad nimiž ta nevěstka sedí, to jsou národy, davy, rasy a jazyky“ (Zj 17,15).

Na základě těchto a dalších důvodů identifikujeme jako adventisté sedmého dne šelmu vystupující ze země jako Spojené státy americké (ve smyslu politické velmoci), které se objevily v poměrně neobydlené části světa a na získání své vlády nepotřebovaly zničit žádnou obrovskou předchozí mocnost.

Toto chápání adventistů, kteří mají sami svůj počátek v prostředí Spojených států, jasně formulovala v knize *Velké drama věků* Ellen Whiteová: „Který národ Nového světa nabýval v roce 1798 na moci, začal růst k síle a velikosti a obracet na sebe pozornost světa? Výklad symbolu neponechává žádné otazníky; údaje proctví odkazují na jediný národ – na Spojené státy americké.“ (GC 440; VDV 289)

Ačkoli je tato mocnost nejprve popsána jako beránek (symbol mírnosti a laskavosti) se dvěma rohy, přesto mluvila jako drak (Zj 13,11), což naznačuje, že se nakonec bude chovat ke svým odpůrcům stejně jako římská moc v minulosti. Verše Zj 13,11–17 pak ukazují, jak mohl Řím znovu získat vliv, který mu proroctví přisuzovalo. Uskutečnit se to má díky světovému mocenskému vlivu druhé šelmy, která se postaví za první šelmu.

Aplikace

Ve Zj 13 se ve verších 8 a 12 říká, že první šelmě se klaněli „obyvatelé země“. Proč by někdo uctíval pozemskou autoritu stejně jako Boha, nebo dokonce více? Jak mohou lidé dospět k takovému postoji? Co může člověk dělat pro to, aby zůstal věrný Bohu a uctíval jen jeho?

Problematika uctívání

Viděl jsem trůny a na nich usedli ti, jimž byl svěřen soud. Spatřil jsem také ty, kdo byli státi pro svědectví Ježíšovo a pro slovo Boží, protože nepoklekli před dravou šelmou ani jejím obrazem a nepřijali její znamení na čelo ani na ruku. Nyní povstali k životu a ujali se vlády s Kristem na tisíc let. (Zj 20,4)

Osobní studium

Uctívat někoho znamená uznat jej jako nejvyšší autoritu, které jsem ochotný se podřídit a plně ji respektovat. Pro křesťany, stejně jako i pro jejich židovské předchůdce ve víře, je jedinou takovou autoritou sám Bůh. A přesto v průběhu dějin musel Hospodin opakovaně řešit s těmi, kdo se k němu hlásili, problém modloslužby a jiných forem falešného uctívání. Satan se neustále snažil a snaží lidi svést, aby uctívali cokoli jiného, jen ne Hospodina (pro srovnání viz také Mt 4,8–10). Podle Zjevení 13. kapitoly se v závěrečné krizi stane problematika pravého uctívání jednou z klíčových sporných otázek. Boží lid se bude muset opět rozhodnout, komu bude sloužit a kdo pro něj bude nejvyšší autoritou (viz Joz 24,15).

V druhé lekci jsme se věnovali příběhu tří mládenců, kteří dostali příkaz „padnete a pokloníte se před zlatou sochou, kterou postavil král Nebúkadnesar“ (Da 3,5). Kromě toho jsme si už ukázali, že Zjevení 13 používá jazyk Daniela 3. kapitoly k popisu pronásledování, kterému bude muset Boží lid čelit v době konce. Události z Daniela 3 můžeme tedy vnímat jako předzvěst toho, co se bude dít v posledních časech, jak o tom hovoří kontext popisu jednání šelem ze Zjevení 13. Všichni dostali příkaz klanět se zlaté soše, jinak jim hrozila smrt v rozpálené peci. Podobně podle Zjevení 13 byl dán rozkaz, že „zemřou všichni, kdo před ní nepokleknou“ (Zj 13,15).

Přečti si texty Zj 14,9–11; 16,2; 19,20 a 20,4. Co tyto texty hovoří o tom, jak důležitá bude otázka uctívání?

Babylon byl vždy (doslova i symbolicky) hlavním centrem modloslužby. Už babylonská věž je svědectvím podobné touhy jejích stavitelů, jakou měl kdysi Lucifer, když si řekl: „Vystoupím na posvátná návrší oblaků, s Nejvyšším se budu měřit“ (Iz 14,14). Jejich stavitelské úsilí bylo zřejmě motivováno i snahou zachránit se před další možnou celosvětovou katastrofou. To vyjadřuje jejich odmítnutí důvěřovat Božímu příslibu, že už nikdy nedopustí na zem další potopu (Gn 9,8–11).

Také Novobabylonská říše vyvyšovala dílo lidských rukou. Samotný Nebúkadnesar opěvoval své úsilí: „Zdali není veliký tento Babylón, který jsem svou mocí a silou vybuodoval jako královský dům ke slávě své důstojnosti?“ (Da 4,27). O něco později král Belšasar použil Bohu zasvěcené zlaté nádoby z chrámu v Jeruzalémě na svou vlastní pohanskou hostinu. „Hned tedy přinesli zlaté nádoby odnesené z chrámu, to je z Božího domu v Jeruzalémě, a pili z nich král i jeho hodnostáři, jeho ženy i ženiny. Pili víno a chválili bohy zlaté a stříbrné, bronzové, železné, dřevěné a kamenné“ (Da 5,3,4). Všimni si, že chrámové nádoby naplnili omamným vínem, které otupilo vnímavost všech, kteří z něj pili. Výsledkem toho bylo, že při pádu Babylona mnozí z obyvatel města zahynuli. Opojné víno Babylona (Zj 14,8) se může tvářit jako skutečná pravda, i když jí rozhodně není. V satanově království je všeobecně rozšířené a uznávané falešné uctívání a lež.

Aplikace

Dokážeš přijímat Boha jako nejvyšší autoritu ve svém životě? Jsou nějaké oblasti, kde bojuješ s tím, aby ses v nich Bohu dokázal podřídit a přijmout jeho vůli? Kdo nebo co jiného tě kromě Boha výrazně formuje a ovlivňuje?

„Velký Babylon“

“Ta žena byla oděna purpurem a šarlatem a ozdobena zlatem, drahokamy a perlami; v ruce držela zlatý pohár, plný ohavností a nečistoty svého smilství⁵ a na čele měla napsáno jméno – je v něm tajemství: „Babylón veliký, Matka všeho smilstva a všech ohavností na zemi.“ “Viděl jsem tu ženu, zpitou krví svatých a krví Ježíšových svědků. Velice jsem užasl, když jsem ji viděl. (Zj 17,4–6)

Osobní studium

Přečti si následující texty. Co se v nich říká o Babylonu? V čem jsou si tyto texty podobné? Která slova, obrazy a myšlenky se v nich opakují?

Jr 51,6.7.53.57

Zj 17,4–6

Za 2,10.11

Zj 18,2–5

Porovnej charakteristiky a jednání draka (Zj 12,3.4.7–9), šelmy z moře (Zj 13,1–8) a šelmy nachové barvy (Zj 17,3–6). Najdi co nejvíce společných znaků a vlastností. V čem se liší?

Každá z těchto tří „šelem“ má sedm hlav a deset rohů, což je stejně jako součet počtu hlav a rohů čtyř šelem u Daniela 7. Každé následující království povstalo z předchozího a bylo na něm vybudováno.

Podobně i nachová šelma nese charakteristiky draka a šelmy z moře (symbolizující postupně pohan- ský a náboženský Řím) a šelmy ze země (Zj 13,11–14). Takto jsou seskupeny „všechny tři mocnosti – všichni Boží nepřátelé – do skutečné koalice“. (Doukhan, Jacques B.: *Secrets of Revelation, The Apocalypse Through Hebrew Eyes*. Hagerstown: Review and Herald 2002, str. 162) Jako další součást je ve Zjevení 17 ukázána žena – nevěstka, která sedí na šelmě nachové barvy. To představuje nepřípustné spojení náboženských a politických sil. Tato žena je v ostrém kontrastu se ženou ze Zjevení 12.

Žena oděná sluncem (Zj 12)	Nevěstka (Zj 17)
V nebi (12,1)	Nad vodami (17,1)
Oděná sluncem (12,1)	Oděná purpurem a šarlatem (17,4)
Koruna s dvanácti hvězdami (12,1)	Ozdobená zlatem, drahokamy a perlami (17,4)
Matka ostatku (12,17)	Matka všeho smilstva (17,5)

Jako „matka všeho smilstva“ se Babylon velmi rychle rozrůstá. Odpadlá církev produkuje mnoho svých potomků. Ale Bůh odmítá lži, ohavnosti a zvěrstva odpadlého křesťanství. A přestože je pravý Boží lid v průběhu staletí pod neustálými útoky satana, díky Boží pomoci zůstává naživu.

Ve Zjevení 14,8 už zaznělo varování před pádem Babylona a odpadnutím od pravdy. Toto varování se později opakuje s mnohem větší naléhavostí a vrcholí v poslední výzvě, aby Boží lid, který je ještě součástí Babylona, vyšel a spojil se s věrným ostatkem Božího lidu (Zj 18,1–5).

Aplikace

„Velký Babylon“ je symbolickým označením zvrhlosti, falešného uctívání a vzpoury vůči Bohu. Jak jsou tyto charakteristiky přítomny kolem tebe? Nepozoruješ je někdy i ve svém vlastním životě? Jak se jim můžeš bránit? Co můžeš dělat, aby na tebe jejich vliv působil co nejméně?

„Vyjdi z něho, lide můj“

⁴A slyšel jsem jiný hlas z nebe: „Vyjdi, lide můj, z toho města, nemějte účast na jeho hříších, aby vás nestihly jeho pohromy. ⁵Nebot jeho hříchy se navršily až k nebi a Bůh nezapomněl na jeho viny. (Zj 18,4.5)

Osobní studium

Během let vykladači Bible s velkým zájmem sledovali vývoj světových událostí – především těch, které byly z jejich pohledu spojeny s dobou konce. Uvažujme například o úloze Spojených států. Již v roce 1851 někteří adventisté identifikovali Ameriku jako šelmu ze země (Zj 13,11–15). Pokud vezmeme v úvahu postavení USA v té době, tak takové označení bylo nesmírně pozoruhodné a odvážné. V první polovině 19. století byly velkými mocnostmi země „starého světa“ – Prusko, Francie, Rakousko-Uhersko a Anglie. Amerika měla v té době jen asi dvacetitisícovou mírovou armádu, což byla například jen desetina vojska, které se setkalo v jediné bitvě u Waterloo (1815). V době, kdy někteří vykladači identifikovali Spojené státy jako mocnost, která bude jednoho dne vynucovat „znamení šelmy“ na celém světě, Američané stále bojovali proti indiánům – a nezdálo se, že by byli poraženi.

Světové události se však vyvíjejí tak, jak bylo předpovězeno. Zdá se ale, že před definitivním koncem by se mělo udát ještě pár věcí (alespoň tak tomu dnes rozumíme). Některé události (jako např. přijetí obrazného „znamení šelmy“) jsou tak stále ještě před námi a nelze o nich hovořit jako o něčem, co by už bylo současnou realitou.

Přečti si text Zj 18,1–5. Jak rozumíš těmto veršům? Jak tento text souvisí s evangelizací na celém světě?

Tyto verše vykreslují pochmurný obraz světa a jeho situace v oblasti politické, morální a duchovní. Ukazují ničivý vliv falešného náboženství na celém světě. Tento text však obsahuje i velkou naději, protože do této situace zaznívá hlas z nebe. Lidé věrní Bohu – i ti, kteří zatím neměli opravdové poznání všech pravd a událostí – jsou vyzváni, aby opustili „Babylon“. Mimo jiné to znamená, že ti, co už z Babylona vyšli, mají odpovědnost vůči těm, kteří se v něm zatím nacházejí.

Aplikace

Jako rozumíš skutečnosti, že Bůh těsně před koncem dějin oslovuje „lide můj“ ty, kteří jsou stále součástí Babylona? V čem je toto poznání důležité?

Podněty k zamyšlení

Satanův útok na Boží zákon je útokem na samotného Boha – na jeho autoritu a způsob jeho vlády. V posledních dnech, kdy budou vrcholit události na zemi v závěrečné krizi, bude satan útočit na ty, kteří „zachovávají Boží přikázání“ (Zj 12,17; 14,12), protože oni jediní se odmítnou poklonit jemu, resp. zástupcům, které má zde na zemi. Zápas, který satan kdysi dávno rozpoutal proti Bohu v nebesích, pokračuje a sílí na zemi. Ale podobně, jako byl satan poražen v nebi, bude nakonec poražen i na zemi. „Od chvíle, kdy v nebi začal velký spor, se satan snaží odstranit Boží zákon. Aby dosáhl tohoto cíle, vzbouřil se proti Stvořiteli, a poté, co byl vyhnán z nebe, pokračuje ve svém boji na zemi. Od začátku sleduje stále stejný záměr: Oklamat lidi a svést je k přestupování Božího zákona. Ve skutečnosti není podstatné, jakým způsobem tohoto cíle dosáhne – zda se mu podaří svést lidi k odmítnutí celého zákona, anebo zda zavrhnou jen jedno přikázání. Kdo totiž přestupuje ‚jedno přikázání‘, zavrhuje celý zákon; svým vlivem a příkladem se postavil na stranu hříchu, ‚provinil se proti všem‘ (Jk 2,10).“ (GC 582; VDV 378)

Otázky k rozhovoru

1. *Uvažujte společně o událostech, které se právě teď ve světě odehrávají. Jak souvisíte s tím, o čem mluvíme v kontextu doby konce? Jak můžeme zůstat bdělí v souvislosti se znameními doby, ale zároveň neskouznout do fanatismu, konspirací a smělých předpovědí, o kterých Bible nic neříká?*
2. *Uvažujte o otázce uctívání a pravé bohoslužby. Co znamená „uctívat“ někoho? Jak se uctívání (Boha nebo kohokoliv či čehokoliv jiného) projevuje ve vašem životě?*
3. *Uvažujte o tom, že Bůh má stále svůj lid v Babylonu. Jak rozumíte výrazu „Babylon“ (jde samozřejmě o symbol)? Jak byste pojem „Babylon“ vysvětlili svému příteli, který není věřící a na všechno „náboženské“ se dívá s velkým podezřením a despektem?*

Praktický závěr

- ▶ *Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?*

Podněty k modlitbám

- ▶ *Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.*
- ▶ *Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?*
- ▶ *Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.*

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:

Boží pečeť, nebo znamení šelmy?

Texty na tento týden

Gn 17,9–11; Ex 31,13.17; Zj 13,17; Ef 1,13.14; Žd 4,9.10

Základní verš

„Viděl jsem jakoby jiskřící moře, planoucí ohněm, a viděl jsem ty, kteří zvítězili nad dravou šelmou, nesklonili se před jejím obrazem a nenechali se označit číslicí jejího jména. Stáli na tom jiskřícím moři, měli Boží loutny a zpívali píseň Božího služebníka Mojžíše a píseň Beránkovu: Veliké a podivuhodné jsou tvé činy, Pane Bože všemohoucí; spravedlivé a pravdivé jsou tvé cesty, Králi národů.“ (Zj 15,2.3)

Píseň Mojžíše a píseň Beránka je nádhernou oslavou Boha a uznáním, že jeho jednání je tím nejlepším možným. Jde o velké a mocné vyznání těch, kteří „zvítězili nad dravou šelmou, nesklonili se před jejím obrazem a nenechali se označit číslicí jejího jména“ (Zj 15,2). Kdo jsou tito lidé? Mohu být mezi nimi i já? Jak se stát takovým člověkem?

Jedním z nejpůsobivějších znamení pravého Božího lidu v době konce je jeho hlásání poselství třetího anděla ze Zjevení 14. kapitoly. Toto poselství varuje před přijetím „cejchu“ (ČEP) nebo „znamení“ (B21) šelmy na čelo nebo na ruku (Zj 14,9; Zj 13,16.17). V Bibli snad není vážnějšího varování. V průběhu let přicházejí lidé s mnoha zmatenými nápady, co by oním znamením šelmy mohlo být: například čárový kód, číslo kreditní karty nebo nějaký typ biometrické identifikace.

Určitě by nás nemělo překvapovat šíření různých zavádějících (a konspiračních) teorií o Babylonu a jeho povaze. Vždyť už samotné slovo *babylon* znamená „zmatek“ či „chaos“. Boží „ostatek“ však potřebuje jasné pochopení tohoto tématu – a to ze dvou důvodů. Prvním je schopnost orientovat se v dané problematice, abychom nepodlehli s nadšením každému novému „učení“. Druhým důvodem je naše schopnost účinně kázat poselství třetího anděla. Tento týden se pokusíme lépe pochopit, co je znamením šelmy a jak ho odmítnout – přijetím Boží pečeti.

Budování společenství

- ▶ *Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?*
- ▶ *Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.*

Znamení věrnosti Božího lidu

**¹⁸Jsi povolán jako žid? Nezatajuj svou obřízku. Jsi povolán jako pohan? Nedávej se obřezat.
¹⁹Nezáleží na tom, zda je někdo obřezán nebo není, ale na tom, zda zachovává Boží přikázání.
(1K 7,18.19)**

Osobní studium

V starozákonním období existovaly dva hlavní vnější znaky, podle kterých bylo možné rozpoznat pravý Boží lid. Prvním z nich byla obřízka. Přečti si text Gn 17,9–11. Co tyto verše říkají o obřízce – o jejím původu a významu?

Bůh přikázal Abrahamovi a jeho mužským potomkům, aby vykonávali obřízku na znamení smlouvy o požehnaní, kterou s nimi uzavřel (Gn 17,4–8). Obřízka měla jasná pravidla, mimo jiné se měla uskutečnit osmého dne po narození (Gn 17,9–14; Lv 12,3). Tento rituál však měl i hlubší smysl. Měl vyjadřovat potřebu „obřízky“ srdce, ve smyslu obnovy smýšlení člověka (Dt 30,6; Jr 4,4 a 9,24.25). Právě proto apoštol Pavel píše: „Pravý žid není ten, kdo je jím navenek, a pravá obřízka není ta, která je zjevná na těle. Pravý žid je ten, kdo je jím uvnitř, s obřízkou srdce, která je působena Duchem, nikoli literou zákona. Ten dojde chvály ne od lidí, nýbrž od Boha“ (Ř 2,28.29).

Mnohé texty v Nové zákoně ukazují, že už nezáleží na tělesné obřízce, ale na tom, zda je člověk znovuzrozený, zda žije podle Boží vůle a zda se jeho víra projevuje aktivní, nesobeckou láskou (1K 7,19; Ga 5,6 a 6,15). Symbolem obrácení, opuštění hříchu, znovuzrození a nového života se stal křest (Ř 6,3.4).

Druhým viditelným znamením, podle kterého bylo možné ve starozákonní době rozpoznat Boží lid, byla sobota. Přečti si texty Ex 31,13.17 a Ez 20,12.20. Co tyto texty říkají o původu a významu soboty?

Všimni si, že sobota nás jako znamení vede zpět na samotný počátek – ke stvoření (Gn 2,2.3). Zatímco tělesná obřízka se vztahovala na Abrahama a jeho potomstvo, sobota se týká celého lidstva. Samotný Ježíš v této souvislosti řekl: „Sobota je učiněna pro člověka...“ (Mk 2,27). Sobota ukazuje, že už od začátku patříme Bohu, protože On nás stvořil. A patříme mu i prostřednictvím vykoupění, protože Bůh nás ospravedlnil a posvětil. Proto Pavel říká, že sice nezáleží na tom, zda je někdo obřezán nebo ne, ale záleží na tom, zda člověk žije podle Božích přikázání (1K 7,19). A v souvislosti s našimi dvěma znameními můžeme říci, že sobota je důležitá i nadále (Žd 4,9).

Aplikace

Podle čeho můžeš poznat, zda je tvoje srdce „obřezáno“ (tedy proměněno), anebo ne? Jak bys tento symbol vysvětlil vlastními slovy?

Šelma a falešné uctívání

9Za nimi letěl třetí anděl a volal mocným hlasem: „Kdo kleká před šelmou a před její sochou, kdo přijímá její cejch na čelo či na ruku, 10bude pít víno Božího rozhorlení, které Bůh nalévá neředěně do číše svého hněvu; a bude mučen ohněm a sírou před svatými anděly a před Beránkem.“ (Zj 14,9.10)

Osobní studium

Přečti si následující texty. Co se v nich říká o „znamení (cejchu) šelmy“ a o tom, jak je důležité ho odmítnout?

Zj 13,14–17

Zj 14,9–11

Zj 16,2

Být zasažen „trestajícím Božím hněvem“, potrestán sedmi posledními ranami (pohromami; ČEP) a nakonec být uvržen do ohnivého jezera, to nevypadá a ani nezní příliš lákavě. Jaký je to kontrast oproti těm, kteří odmítli znamení šelmy, vítězně stojí na jiskřícím (skleněném; B21) moři a zpívají k oslavě Boha a Beránka (Zj 15,2–4)!

Co je to za znamení, které by nikdo neměl chtít přijmout? Uvedené verše jasně ukazují, že ono znamení souvisí s tím, koho uctíváme jako nejvyšší autoritu. Jak jsme si ukázali v předchozí kapitole, čtvrtá šelma (mocnost) z Daniela 7 se ve své poslední fázi (ztotožnili jsme ji se šelmou z moře ze Zjevení 13) bude „snažit změnit doby a zákon“ (Da 7,25). Jedním z těchto zákonů je právě sobota, čtvrté přikázání – jediné, které hovoří o čase. Odvolává se na to, že „v šesti dnech učinil Hospodin nebe i zemi, moře a všechno, co je v nich, a sedmého dne odpočinul“ (Ex 20,11).

Je důležité uvědomit si, že poselství prvního anděla obrací naši pozornost především na přikázání, které se šelma snažila změnit. Velmi jasně ukazuje, že náš absolutní respekt a úcta patří jen Hospodinu jako Stvořiteli, jen před ním máme pokleknout. Ze sedmi veršů, které ve Zjevení 12–14 mluví o bohoslužbě a uctívání, pouze tento (Zj 14,7) jediný je o pravé bohoslužbě. Zbývajících šest varuje před falešným uctíváním, které je soustředěno na šelmu a její obraz (Zj 13,4.8.12.15; 14,9.11). Hned poté, co je v poselství třetího anděla popsán osud těch, kteří se zapletli do falešného uctívání, následuje charakteristika pravých Božích služebníků: „Zde se ukáže vytrvalost svatých, kteří zachovávají Boží přikázání a věrnost Ježíši“ (Zj 14,12).

Dá se říci, že obsah poselství tří andělů (a reakce na tento obsah) rozděluje lidstvo do dvou skupin. První budou nakonec tvořit ti, co uctívají Stvořitele a s respektem k jeho vůli zachovávají všechna jeho přikázání, včetně přikázání týkajícího se soboty jako sedmého dne. Druhou skupinu pak budou tvořit uctívající „šelmy“ a její „obrazu“. Falešná forma uctívání je vlastně jakousi alternativou, náhradou uctívání Stvořitele.

Aplikace

Uvažuj o tom, jak je propojeno uctívání s oddaností a věrností. V jakých aspektech bohoslužby projevujeme naši oddanost Bohu?

Boží pečeť

²A hle, jiný anděl vystupoval od východu slunce; v ruce držel pečetidlo živého Boha a mocným hlasem volal na ty čtyři anděly, jimž bylo dáno škodit zemi i moři: ³„Neškodte zemi, moři ani stromoví, dokud neoznačíme služebníky našeho Boha na jejich čelech!“ (Zj 7,2.3)

Osobní studium

Pečeť – podobně jako podpis – slouží k potvrzení, ratifikaci dokumentu. Kdysi se jako pečeť používal otisk pečetidla do vosku nebo hlíny. Takto se potvrzovala pravost nebo se prokazovalo vlastnictví toho, komu pečeť patřila.

Přečti si následující texty. Co říkají o Boží pečeti, cejchu? Co tato pečeť znamená, jaký má smysl a kdy, komu a jak je udělována?

2K 1,21.22

Ef 1,13.14

Ef 4,30

2Tm 2,19

Zj 7,1–4

Zj 9,4

Zj 14,1

Boží pečeť je symbolickým obrazem, který vyjadřuje myšlenku, že Bůh potvrzuje vlastnictví svého lidu a jeho ochranu. Pavel popisuje toto zapečetění v souvislosti s obrácením a přijetím daru Ducha svatého. Tento dar nazývá „závdavkem“ nebo „zárukou“. Tuto záruku dostávají všichni věřící jako ujištění o úplném vykoupení a o budoucím dědictví, které dostanou při Kristově příchodu.

Kniha Zjevení zobrazuje další „zapečetění“, ke kterému dojde těsně před druhým příchodem Ježíše Krista. Bůh povede dějinné události tak, aby nakonec úplně každý člověk dospěl k osobnímu rozhodnutí a jasně dal najevo, na které straně hodlá stát. Rozhodnutí těch, kteří budou chtít jít věrně s Kristem, bude nebesy potvrzeno. To kniha Zjevení znázorňuje obrazem 144 000 věrných (jde o symbolické číslo), kteří mají Boží jméno (nebo podpis) na svých čelech. V jejich životech působil Duch svatý, proto odrážejí Boží charakter.

Přečti si texty Zj 7,2.3 a 14,9.10. Porovnej charakteristiky Boží pečeti se znamením šelmy. Jaké hlavní rozdíly mezi nimi vidíš?

Boží pečeť dostávají ti, kteří uctívají Boha, znamení šelmy dostávají ti, kdo se klanějí šelmě. Boží pečeť dostávají lidé na čelo, což symbolicky vyjadřuje jejich rozhodnutí sloužit Bohu a uctívat ho tak, jak to vyjádřil ve své vůli. Znamení šelmy však lidé dostávají buď na čelo, nebo na (pravou) ruku (Zj 13,16; 14,9). Naznačuje to, že lidé mohou mít pro uctívání dva důvody. Buď jsou s tímto uctíváním ztotožnění, považují ho za správné a souhlasí s ním, nebo s takovým uctíváním sice nesouhlasí, ale drží se ho, protože se obávají možných následků nepřizpůsobení se (Zj 13,15.17).

„Ti, kteří jsou sjednoceni se světem, přijímají charakter světa a připravují se na přijetí znamení šelmy. Ti, kteří se nespolehají na sebe, ale pokořují se před Bohem a očisťují svou mysl poslušností pravdy, ti přijímají nebeskou povahu a připravují se na přijetí Boží pečeti na své čelo.“ (5T 216)

Aplikace

Co konkrétního můžeš udělat pro to, abys byl ve skupině těch, kteří dostanou Boží pečeť?

Znamení šelmy dnes

¹⁴Bylo jí dáno dělat znamení ke cti první šelmy a svádět jimi obyvatele země; rozkazuje obyvatelům země, aby postavili sochu té šelmě, která byla smrtelně zraněna mečem, a přece zůstala naživu. ¹⁵Je jí dáno, aby do sochy té šelmy vdechla život, takže ta socha mluvila a vydala rozkaz, že zemřou všichni, kdo před ní nepokleknou. (Zj 13,14,15)

Osobní studium

Co je to za znamení, jehož přijetí se máme bránit? Částečně jsme na tuto otázku odpověděli už v oddílu na pondělí. Poselství prvního anděla obrací naši pozornost k tomu přikázání, které se šelma snaží změnit. První anděl jasně ukazuje, že máme uctívat jen Boha – Stvořitele. A po varování před osudem těch, kteří namísto Boha uctívají „šelmu a její obraz“ (Zj 14,9–11), zaznívá charakteristika věrného Božího lidu (Zj 14,12).

Přečti si text Zj 14,12. Uvažuj o tomto verši v bezprostředním kontextu 14. kapitoly. Jak ti tato charakteristika „svatých“ pomáhá pochopit důležitost soboty v závěrečných událostech? Pokus se tuto souvislost vysvětlit vlastními slovy.

Ukázali jsme si už, že součástí „zachovávání Božích přikázání“ (Zj 14,12) je také přikázání o sobotě, které poukazuje na Boha jako Stvořitele a toho, koho jediného máme následovat a uctívat. To je také důvod, proč můžeme „znamení šelmy“ vnímat v přímém vztahu k otázce neděle jako „nepravé“ nebo „falešné“ soboty, která není součástí biblických přikázání – na rozdíl od zachovávání skutečné soboty, která má v Bibli mimořádné postavení.

Znamená to snad, že křesťané, kteří uctívají Boha v neděli, mají již nyní znamení šelmy? Ne. Podle Zjevení 13,15 hrozí těm, co se odmítnou zúčastnit uctívání obrazu šelmy, smrt. Zdá se, že z falešného uctívání se nakonec stane otázka života a smrti. Je zřejmé, že události zatím do takového stadia nedospěly. Znamení šelmy tedy lidé dostanou, až když situace dospěje do závěrečné krize. Tehdy se bude muset každý rozhodnout, na které straně bude v životě stát. Proto můžeme říci, že dnes ještě nikdo nemá znamení šelmy.

Aplikace

Boží přikázání. Ježíšova víra. Proč jsou tyto znaky důležitou součástí toho, co znamená být pravým křesťanem?

Sobota jako pečeť

⁹Tak má Boží lid pravý sobotní odpočinek teprve před sebou. ¹⁰Neboť kdo vejde do Božího odpočinutí, odpočine od svého díla, tak jako Bůh odpočinul od svého. (Žd 4,9.10)

Osobní studium

Ukázali jsme si, že sobota byla v průběhu dějin jedním ze znamení pravého Božího lidu. Viděli jsme, že sobota byla dána nejen Izraeli, ale všem lidem včetně Adama a Evy při stvoření. Důležitost soboty vidíme v Ježíšově snaze reformovat její skutečný význam, v zachovávaní soboty v rané církvi a jako odlišující znamení Božího lidu v době konce: „Zde se ukáže vytrvalost svatých, kteří zachovávají Boží přikázání a věrnost Ježíši“ (Zj 14,12).

Přečti si texty Ex 20,8–11 a Žd 4,9.10. Proč je sobota tak důležitá? V čem je pro křesťany výjimečná?

Sobota se nachází v srdci Desatera. Stvořitel ji dal jako znamení své moci a autority. V tomto přikázání se Stvořitel představuje jako „Hospodin, tvůj Bůh“. Bůh v něm popisuje i oblast své vlády: nebe a zemi, moře a všechno, co je v nich. A konečně, Hospodin ve čtvrtém přikázání vyjadřuje základ, podstatu své autority, vždyť „v šesti dnech učinil Hospodin nebe i zemi, moře a všechno, co je v nich, a sedmého dne odpočinul“.

Nový zákon představuje Ježíše jako toho, jehož prostřednictvím Bůh všechno stvořil (J 1,1–3; Ko 1,16; Žd 1,1.2). Ježíš stvořil náš svět za šest dní a sedmý den odpočíval. Když Ježíš umíral na kříži, zvolal: „Dokónáno jest“ (J 19,30). Stejně jako odpočíval v sobotu po dokončení stvořitelského díla, odpočíval Ježíš v sobotu v hrobě po dokončení svého spasitelského díla, když zemřel za nás jako oběť vykoupení. Na sobotě tedy spočívá dvojnásobné požehnání – stvoření (Ex 20,11) a vykoupení (Dt 5,15). Proto list Židům označuje sobotní odpočinek pro křesťana jako symbol záchrany: „Neboť kdo vejde do Božího odpočinutí, odpočine od svého díla, tak jako Bůh odpočinul od svého“ (Žd 4,10). Sobota je dokonalým symbolem skutečnosti, že tak jako se nemůžeme sami stvořit, nemůžeme se sami ani zachránit. Od začátku do konce je to všechno Kristovo dílo, které přijímáme prostřednictvím víry (Žd 12,2).

Aplikace

Pokud je sobota symbolem odpočinutí od našich skutků, čím je pak neděle a její zachovávaní? Jak to souvisí s obyvateli Babylona a jejich snahou postavit si město a věž, která bude sahat do nebe?

Podněty k zamyšlení

„Jakmile bude Boží lid zapečetěn na svých čelech (Boží pečeť není žádným viditelným znamením, ale spočinutím v pravdě – rozumově i duchovně –, takže člověk nezakolísá) a bude připraven na závěrečné otřesy, právě tehdy se tyto dostaví. Všechno to už začalo. Boží soud dopadl na zem ... a tak můžeme vědět, co přichází.“ (FLB 287)

„Sobota bude velkým zkušebním kamenem věrnosti, protože je to zvlášť popíraný článek biblického učení. Až budou lidé podrobni závěrečné zkoušce, bude jasně vymezena hranice mezi těmi, kdo Bohu slouží, a kdo mu neslouží. Zachovávaní nesprávného dne odpočinku v souladu se zákony státu, ale proti čtvrtému přikázání, bude projevem věrnosti moci, která je Bohu nepřátelská. Zachovávaní pravé soboty jako výraz poslušnosti Božího zákona bude důkazem věrnosti Stvořiteli. Jedna část lidí přijetím znamení podřízenosti světské moci přijme znamení šelmy, druhá, která se rozhodne, že zůstane věrná Boží autoritě, přijme Boží pečeť.“ (GC 605; VDV 392)

Otázky k rozhovoru

1. *Jakými způsoby můžeme svým přátelům, kolegům a známým vysvětlit podstatu znamení šelmy a Boží pečeti tak, aby to nepřineslo zbytečné spory? Proč je důležité zdůraznit, že v současnosti ještě nikdo nemá znamení šelmy?*
2. *Jaká je souvislost mezi sobotou a pečeti Ducha?*
3. *Uvažujte, co to znamená, že Boží pečeť „je spočinutí v pravdě – rozumově i duchovně“.*
3. *Jak bys charakterizoval duchovní Babylon – jeho hodnoty a jednání? Jak se odlišují od zásad a hodnot Božího království? Jak se mohou hodnoty a způsoby Babylona vkrádat do naší církve – dokonce právě teď? Jak je můžeme rozpoznat a vyrovnat se s nimi – samozřejmě křesťanským způsobem, který odráží hodnoty Božího království?*

Praktický závěr

- ▶ *Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?*

Podněty k modlitbám

- ▶ *Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.*
- ▶ *Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?*
- ▶ *Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.*

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:

Babylon a Harmagedon

Texty na tento týden

Zj 14,8; 16,19; Iz 52,9; Zj 18,1–10; 16,12–16; 1K 18,1–40; 1K 15,1.2

Základní verš

„Ta žena byla oděna purpurem a šarlatem a ozdobena zlatem, drahokamy a perlami; v ruce držela zlatý pohár, plný ohavností a nečistoty svého smilství a na čele měla napsáno jméno – je v něm tajemství: ‚Babylón veliký, Matka všeho smilstva a všech ohavností na zemi.‘“ (Zj 17,4.5)

Už jsme zmínili, že kniha Zjevení je plná obrazů a výrazů ze Starého zákona. Jako příklad můžeme uvést výraz Babylon, který se sice v knize Zjevení nachází vícekrát, ale ani jednou se nezmiňuje v souvislosti s dávno zaniklou říší krále Nebúkadnesara. Jan používá starozákonní symbol k vyjádření určité pravdy. V tomto případě starověký Babylon představuje nebezpečnou politickou a náboženskou mocnost, která utlačovala Boží lid. Ve Zjevení tedy Jan používá Babylon jako symbol obrovské politické a náboženské mocnosti, která se bude na konci času chovat obdobně.

Podobně je použit i výraz *Harmagedon*, který se sice nachází jen ve Zjevení (řecky), ale vychází z hebrejského slovního spojení, jehož význam je „Hora Megido“. Ve Starém zákoně bylo *Megido* pevnostní město, které se nacházelo na planině Esdraelon, na úpatí hřebene Karmel, a mělo důležité strategické postavení. V souvislosti s Harmagedonem se objevuje množství spekulací. Mnoho lidí očekává katastrofální vojenskou bitvu, která by se měla odehrát u Megida na konci světových dějin.

Tento týden se budeme věnovat podrobnějšímu studiu pojmů Babylon a Harmagedon. Budeme se snažit pochopit, co se nám Bible snaží prostřednictvím symbolů těchto dvou míst říci.

Budování společenství

- ▶ **Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?**
- ▶ **Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.**

„Vino jeho smilstva“

²[Anděl] zvolal mohutným hlasem: „Padl, padl veliký Babylón a stal se doupětem démonů, skrýš všech nečistých duchů a každého zlověstného a nenáviděného ptáka; ³neboť vínem Božího hněvu pro smilství té nevěstky byly opojeny všechny národy, králové světa s ní smilnili a bohatí kupci země bohatli z její rozmařilosti a přepychu.“ (Zj 18,2.3)

Osobní studium

Přečti si šest zmínek o Babylonu v knize Zjevení: Zj 14,8; 16,19; 17,5; 18,2.10.21. Co tyto texty hovoří o Babylonu v kontextu událostí na konci času? Uvažuj o těchto textech v souvislosti s charakteristikami starozákonního Babylonu.

Augustin ve svém díle *O Boží obci* (latinsky *De civitate Dei*) rozvíjí příběh dvou míst – Božího (nebeského) města a lidského (pozemského) města. Bible je vlastně příběhem dvou míst: Jeruzaléma a Babylonu. Jeruzalém je obrazem Božího města a zároveň Božího lidu smlouvy, o němž se mluví v celé Bibli (viz Ž 102,22; Iz 52,9; 65,19 a Zj 3,12). Naproti tomu Babylon je vyjádřením útlaku, pronásledování, násilí, falešného náboženství a otevřené vzpoury vůči Bohu.

Jméno „Babylon“, označující říši krále Nebúkadnesara, je v hebrejštině stejným slovem jako pojmenování města „Bábel“ (zmatek), ve kterém se lidé usilovali postavit Babylonskou věž (Gn 11,9). Když apoštol Petr píše svůj první list křesťanům, „kteří přebývají jako cizinci v diaspoře v Pontu, Galacii, Kappadokii, Asii a Bithynii“ (1Pt 1,1), posílá jim pozdravy z církevního sboru „v Babylónu“ (1Pt 5,13; B21). Z kontextu je jasné, že svůj pozdrav neposílá ze sboru, který sídlí kdesi v ruinách starého království v dnešním Iráku, ale ze samotného Říma, který se má brzy stát utlačovatelem církve. Způsob, jakým Petr pojmenovává Řím, je zajímavý především ve světle toho, jak s tímto termínem pracuje kniha Zjevení a jak představuje roli Říma.

Přečti si texty Zj 14,8 a 18,2.3. Jak tyto verše charakterizují a popisují jednání Babylonu ve vztahu k celému světu a ve vztahu k Božímu lidu?

Není pochyb o tom, že moc představená ve Zjevení jako Babylon, je zkažená a má na své okolí zničující vliv. Slovní spojení „opojil všechny národy svým smilstvím a dal jim pít z poháru hněvu“ (Zj 14,8) jasně ukazuje na falešné nauky a učení, na nesprávné jednání a na konečné důsledky, které z toho vyplývají. Babylon jako mocnost koná zlo, které má vliv na „všecky národy“ (Zj 18,3). Každý by se měl před touto mocností mít na pozoru, jinak se ani on nevyhne šířící se zkáze.

Aplikace

Uvažuj o světě, ve kterém žijeme: úpadek, útlak, útrapy a ukrutnosti. Jak se dá v takovém světě žít tak, aby si člověk udržel morální integritu a měl sílu žít v souladu s Boží vůlí?

Pád Babylonu

4A slyšel jsem jiný hlas z nebe: „Vyjdi, lide můj, z toho města, nemějte účast na jeho hříších, aby vás nestihly jeho pohromy. 5Neboť jeho hříchy se navršily až k nebi a Bůh nezapomněl na jeho viny. (Zj 18,4.5)

Osobní studium

Babylon byl skrz naskrz zkažený. A proto i přes obrovský vliv, který měl na celý svět, nakonec jednoho dne skončí v propadlišti dějin. Alespoň tak o tom mluví kniha Zjevení.

Přečti si text Zj 18,1–10. Co ses z těchto veršů dozvěděl o „velikém Babylónu“?

V těchto verších se opakuje poselství druhého anděla (Zj 14,8) o pádu Babylonu. Jde o zdůraznění důsledků zkaženosti Babylonu a úpadku, který šíří kolem sebe.

„Bible upozorňuje na to, že před příchodem Pána Ježíše bude satan konat ,kdejaký mocný čin, klamná znamení a zázraky a všemožnou nepravostí bude svádět ty, kdo ... nepřijali a nemilovali pravdu, která by je zachránila. Proto je Bůh vydá do moci klamu, aby uvěřili lži.“ (2Te 2,9–11) Teprve až nastane takový stav a až se křesťanské církve plně spojí se ,světem‘, bude pád Babylonu úplný. Církve k tomu spějí, ale proroctví z knihy Zjevení 14,8 se naplní teprve v budoucnosti.“ (GC 389.390; VDV 258)

Pouze Bůh přesně ví, kdy se „naplno uskuteční“ toto proroctví a jak daleko od toho času jsme. Víme však, že podle těchto textů bude duchovní Babylon jednoho dne čelit Božímu soudu – a to pro svou obrovskou zkaženost a hříšnost. „Neboť jeho hříchy se navršily až k nebi a Bůh nezapomněl na jeho viny“ (Zj 18,5). Tento jazyk odráží starozákonní vyjádření související se starověkým Babylonom (Jr 51,9). Hlavní myšlenkou těchto slov je, že Boží soud je skutečně blízko.

Přicházející soud by nás neměl překvapit ani zaskočit. Vždyť už starověký Babylon čelil soudu (viz Da 5). Písmo na mnoha místech velmi jasně vyjadřuje, že jednoho dne se všichni budou muset zodpovídat ze svých činů – včetně Babylonu. Je povzbuzující, že jako křesťané máme na tomto soudu Obhájce – Ježíše Krista (1J 2,1). Kdyby nebylo Ježíše, náš osud by se příliš nelišil od osudu Babylonu.

Aplikace

Jak na tebe působí skutečnost, že viditelná nespravedlnost zůstává na tomto světě nepotrestána? V čem je pro tebe povzbuzením, že všechno bezpráví bude jednou čelit konečné Boží odplatě?

Harmagedon

¹²Šestý anděl vylil svou nádobu na velkou řeku Eufrat: a její voda vyschla, aby byla připravena cesta králům od východu slunce. ¹³A hle, z úst draka i z úst dravé šelmy a z úst lživého proroka vystoupili tři nečistí duchové, podobní ropuchám. ¹⁴Jsou to duchové ďábelští, kteří činí zázračná znamení. Vyšli ke králům celého světa, aby je shromáždili k boji v rozhodující den všemohoucího Boha.

¹⁶Shromáždili ty krále na místo zvané hebrejsky Harmagedon. (Zj 16,12–14.16)

Osobní studium

Ačkoli většina lidí – včetně mnoha křesťanů – neví o knize Zjevení téměř nic, jeden pojem je obecně známý – Harmagedon (Zj 16,16), česky i Armagedon (B21). I v světském pojetí se slovo Armagedon používá ve významu „pohroma, katastrofa nebo velké neštěstí“. Hollywood například vyprodukoval film s názvem *Armageddon* (1998) o obrovském asteroidu, který se řítí na Zemi a hrozí zničením všeho života. „Armagedon“ je v myslích lidí spojen s myšlenkou konce světa.

Mnozí křesťané, kteří znají knihu Zjevení, považují boj spojený s Harmagedonem za doslovný vojenský konflikt na Středním východě, který se odehraje před koncem světa. Podle jednoho z výkladů smete Izrael dvousetmilionová armáda z Asie. Jiní se orientují na různé vojenské a politické konflikty v této části světa, které podle jejich názoru přerostou v závěrečnou vojenskou bitvu v oblasti Megido.

Bible však přináší úplně jiný obraz. Písmo nepředstavuje Harmagedon jako zápas mezi rozhádanými národy, ale jako závěrečné vyvrcholení sporu mezi dvěma stranami kosmického konfliktu. Nejde tedy primárně o politický či ekonomický spor, ale o náboženský zápas, ve kterém však svou roli sehrají i ekonomické a politické faktory.

Přečti si text Zj 16,12–16. Co ses na základě těchto veršů dozvěděl o Harmagedonu? Co je pro tebe v tomto poselství nejdůležitější? Proč?

Všimni si především symbolického jazyka tohoto textu. Nečistí duchové vycházejí jako ropuchy „z úst draka i z úst dravé šelmy a z úst lživého proroka“ (je to odkaz na mocnosti ze Zj 13; „lživý prorok“ zde musí být odkaz na šelmu ze země ze Zj 13,11). Vidíme zde také odkaz na velký spor, když „duchové ďábelští ... vyšli ke králům celého světa, aby je shromáždili k boji v rozhodující den všemohoucího Boha“ (Zj 16,14). Ať už Harmagedon bude nakonec vypadat jakkoli, jde o celosvětový konflikt mezi silami Krista a silami satana. Nejde o místní bitvu v oblasti Megido – přesně tak, jak Babylon ve Zjevení neodkazuje na události kdesi v centrální části dnešního Iráku.

Aplikace

Uprostřed těchto děsivých událostí zaznívá: „Hle, přicházím nečekaně jako zloděj! Blaze tomu, kdo bdí a střeží svůj šat, aby nechodil nahý a nebylo vidět jeho nahotu!“ (Zj 16,15). Ježíš nás povzbuzuje poselstvím evangelia, zaslíbením svého příchodu a příslibem přikrytí našich hříchů jeho spravedlností. Jak ti tato zmínka pomáhá pochopit duchovní podstatu zápasu, ve kterém se nacházíme?

Vznik krize a hora Karmel

¹⁶Obadjáš šel tedy naproti Achabovi a oznámil mu to. Achab šel Elijášovi naproti. ¹⁷Když Achab uviděl Elijáše, řekl mu: „Jsi to ty, jenž uvádíš do zkázy Izraele?“ ¹⁸Ten odvětil: „Izraele neuvádím do zkázy já, ale ty a dům tvého otce tím, že opouštíte Hospodinova přikázání a ty že chodíš za baaly. (1Kr 18,16–18)

Osobní studium

Jaká je podstata velkého zápasu Harmagedonu (Armagedonu)? Řekli jsme si už, že řecký tvar *Harmagedon* je odvozen od hebrejského Har-Megido, což znamená „Hora Megido“. Problémem však je, že Megido bylo označením města a přilehlého okolí, ne však hory. V blízkosti Megida ale najdeme horu Karmel. Teologové se proto domnívají, že výraz „Hora Megido“ odkazuje na „horu Karmel“.

Pokud se na to podíváme ještě podrobněji, pak příběh Elijáše a falešných Baalových proroků na hoře Karmel můžeme vnímat jako symbol toho, co je představeno ve Zj 13. kapitole.

Včera jsme si ukázali, že Zj 16,13 se zmínkou o drakovi, šelmě a živém proroku nás odkazuje zpět na události v Zj 13 a falešnou trojici, o níž jsme mluvili v deváté lekci.

Ve Zjevení 13 se celý problém vyhrocuje ve verších 13 a 14, když druhá šelma koná nadpřirozené činy, a dokonce i „oheň z nebe nechá před zraky lidí sestoupit na zem“ (Zj 13,13). Tyto události pak vedou k přímé konfrontaci mezi Bohem a satanem. Mezi těmi, kdo uctívají pravého Boha, a těmi, kdo se klanějí „obrazu šelmy“ (Zj 13,14).

Přečti si text 1Kr 18,1–18. Jak ti události na hoře Karmel mohou pomoci pochopit podstatu událostí, o nichž se hovoří ve Zjevení 13 v souvislosti se závěrečnou krizí?

Události na vrchu Karmel jsou v určitém smyslu popisem velkého sporu. Elijáš tento problém velmi jasně pojmenovává na konci uvedené stati: „tím, že opouštíte Hospodinova přikázání a ty že chodíš za baaly“ (1Kr 18,18). Zdá se, že je to shrnutí podstaty problému, který se v průběhu dějin projevoval těmi nejrůznějšími formami. Buď v našich životech uctíváme toho, „kdo učinil nebe, zemi, moře i prameny vod“ (Zj 14,7), nebo uctíváme někoho nebo něco jiného. V případě událostí popsanych ve Zjevení 13. kapitole lidé neuctívali Hospodina, ale šelmu a její obraz. Neexistuje žádný kompromis, žádná zlatá střední cesta. Buď v životě stojíme na Boží straně, nebo na straně satana. Jde opravdu o hodně – a to nejen dnes, ale především v závěrečném zápase, kdy bude zcela odhaleno, kdo na jaké straně stojí.

Aplikace

Jak bys vlastními slovy vysvětlil podstatu krize, kterou vykreslují texty 1Kr 18,1–18 a Zj 13? Podle čeho můžeš vědět, na které straně ve vzniklé krizi stojíš?

Harmagedon a hora Karmel

**³⁸I spadl Hospodinův oheň a pozřel zápalnou obětí i dříví, kameny i prst, a vodu z příkopu vypil.
³⁹Když to všechen lid spatřil, padli na tvář a volali: „Jen Hospodin je Bůh! Jen Hospodin je Bůh!“
 (1Kr 18,38.39)**

Osobní studium

Přečti si text 1Kr 18,18–40. Oč v příběhu jde a jak končí? Jak tento příběh odráží události, které se odehrávají v závěrečném období dějin v mnohem větším měřítku? Při hledání podobností si dej pozor (nejen v tomto příběhu), abys při různých analogiích nezašel příliš daleko.

Během zápasu na hoře Karmel stálo proti Božímu proroku Eliášovi čtyři sta padesát Baalových proroků a čtyři sta proroků Ašéřiných (bohyně plodnosti a jedno z nejdůležitějších božstev v kenaanském panteonu). Za zmínku stojí, že zlo se vždy snaží počtem převýšit dobro. Na hoře Karmel se mělo ukázat, kdo je pravým, skutečným Bohem – Hospodin, který stvořil nebesa a zemi, nebo Baal, který je jen dalším projevem „draka“ a jeho úsilí oklamat a ovládnout svět (Zj 12,9).

Proroci Baala se modlili, aby jejich bůh seslal oheň a spálil připravenou obět. Celé dopoledne bezvýsledně křičeli na svého boha. „Volejte co nejhlasitěji!“ popíchoval je ironicky Eliáš. „Třeba je zamyšlen nebo má nucení anebo odcestoval. Snad spí, ať se probudí!“ (1Kr 18,27). A tak proroci zvýšili své úsilí. Postupně se dostávali do transu, řvali, skákali, bodali se meči, až byli celí krvaví. Všechno však bylo zbytečné, a tak se v době večerní oběti vyčerpaní vzdali.

Eliáš nechal svoji obět i připravené dřevo polévat vodou, až se vodou naplnilo celé okolí oltáře. A pak se Eliáš pomodlil poměrně jednoduchou modlitbou (1Kr 18,36.37). Hospodin v okamžiku spálil ohněm nejen obět a dřevo, ale i kamenný oltář a půdu kolem. Všem bylo okamžitě jasné, jaký je rozdíl mezi mocí pravého Boha a nemohoucností falešného božstva.

Přečti si text Zj 19,20.21. Porovnej osud Baalových proroků (1Kr 18,39.40) s osudem šelmy, falešného proroka a ostatních, o nichž se v těchto verších hovoří.

Přestože o Harmagedonu nám zatím zůstává poměrně hodně věcí nejasných, známe výsledek – zničení Božích nepřátel a obhájení Boha a jeho spravedlivých.

Aplikace

Přečti si text 1K 15,1.2 v souvislosti se závěrečnými událostmi a s poselstvím verše Zj 16,15. Přestože bezprostřední kontext se v Prvním listu Korintským liší od události Harmagedonu, jak souvisí hlavní myšlenka těchto veršů s posledními událostmi popsány ve Zjevení? Jaké je hlavní poselství těchto veršů, když o nich uvažujeme současně?

Podněty k zamyšlení

„V příběhu o Harmagedonu se na několika místech objevují ohavní tvorové a odehrávají se nepříjemné události. Kromě toho však můžeme zahlédnout i něco osobnějšího. Ve Zjevení 16,15 zaznívá: ‚Hle, přicházím nečekaně jako zloděj! Blaze tomu, kdo bdí a střeží svůj šat, aby nechodil nahý a nebylo vidět jeho nahotu!‘ Tento text se nachází přesně uprostřed biblické stati, která hovoří o Harmagedonu. A nejen to. Můžeme v něm zaslechnout poselství Nového zákona o osobní přípravě na Ježíšův návrat a na události konce.

Dalším takovým textem je Zj 17,14: ‚Budou bojovat s Beránkem, ale Beránek nad nimi zvítězí, protože on je Pán pánů a Král králů – a ti, co jsou s ním, jsou povolání, vyvolení a věrní.‘ (Autorův překlad.) V obrovské závěrečné bitvě se objevuje armáda lidí, jejichž hlavním cílem není bojovat s ostatními a zničit je. Jejich cílem je, aby zůstali věrní Božimu povolání a vyvolení. Jde o zcela jiný druh boje, než jaký dnes vedou národy a různá povstalecká hnutí. Je to zápas o srdce – o upřímnou věrnost Beránkovi, který byl zabit (Zj 5,9.10.12; 13,8).“ (Paulien, Jon, *Armageddon at the Door*. Hagerstown: Autumn House Publishing 2008, str. 193)

Otázky k rozhovoru

1. *Co bys řekl člověku, který je přesvědčen, že většina událostí zobrazených v knize Zjevení je doslovných a uskuteční se na konkrétních zeměpisných místech? Co by takovým lidem mohlo pomoci pochopit, že takový výklad textu je chybný?*
2. *Viděli jsme, že Babylon svým vlivem ovládl celý svět. Uveďte některé hlavní zásady a doktríny Babylonu. Jak se můžeme naučit rozpoznat a odmítnout falešné učení?*
3. *V citátu z knihy Velké drama věků v části na pondělí se říká: „Teprve až nastane takový stav a až se křesťanské církve plně spojí se ‚světem‘, bude pád Babylonu úplný.“ Jako rozumíš výrazu „spojení církvi se světem“? V čem spočívá? Proč je poznání takového stavu důležité? Jak se před takovým nebezpečím můžete chránit jako sbor?*

Praktický závěr

- ▶ *Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?*

Podněty k modlitbám

- ▶ *Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.*
- ▶ *Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?*
- ▶ *Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.*

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:

Příchod našeho Pána Ježíše Krista

Texty na tento týden

Iz 13,6.9; Mt 24,30.31; Da 2,34.35; 2Tm 4,6–8; 2Te 1,6–10

Základní verš

**„Neboť jako blesk ozáří oblohu od východu až na západ, takový bude příchod Syna člověka.“
(Mt 24,27)**

Básník T. S. Eliot začíná druhou báseň své sbírky Čtyři kvartety veršem: „V mém počátku je i můj konec.“ Navzdory stručnosti obsahují tato slova důležitou pravdu. V počátku se nachází konec. Jsme Církev adventistů sedmého dne. Tento název v sobě zahrnuje dvě základní biblické doktríny. „Sedmý den“ jako sobotu Desatera, každotýdenní připomínku šestidenního stvoření země a života na ní. A „adventisté“ jako poukázání na druhý příchod Ježíše Krista. V něm nacházejí své naplnění všechny naděje a zaslíbení Písma, včetně zaslíbení věčného života.

A přestože časově jsou od sebe stvoření (naš počátek) a Ježíšův druhý příchod (naš konec, minimálně konec této hříšné existence) vzdáleny, jsou navzájem neoddělitelně propojeny. Bůh, který nás stvořil (J 1,1–3), je stejným Bohem, který se vrátí, aby nás najednou, v okamžiku, „až se naposled ozve polnice“ (1K 15,52), vzkřísil a vykoupil. V našem počátku nacházíme i náš konec.

Tento týden budeme hovořit o poslední ze závěrečných událostí, které se týkají tohoto světa – o druhém příchodu našeho Pána Ježíše Krista.

Budování společenství

- ▶ *Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?*
- ▶ *Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.*

„Hospodinův den“ ve Starém zákoně

“Kvilté, blízko je den Hospodinův, přijde od Všemocného jak zhoubá. ...⁹Hle, přichází den Hospodinův, nelítostný, s prchlivostí a planoucím hněvem, aby zemi změnil v spoušť a vymýtil z ní její hříchy. (Iz 13,6.9)

Hospodin bude Králem nad celou zemí; v onen den bude Hospodin jediný a jeho jméno jediné. (Za 14,9)

¹V oné době povstane Mikael, velký ochránce, a bude stát při synech tvého lidu. Bude to doba soužení, jaké nebylo od vzniku národa až do této doby. V oné době bude vyproštěn tvůj lid, každý, kdo je zapsán v Knize. ²Mnozí z těch, kteří spí v prachu země, procitnou; jedni k životu věčnému, druzí k pohaně a věčné hrůze. ³Prozíraví budou zářit jako záře oblohy, a ti, kteří mnohým dopomáhají k spravedlnosti, jako hvězdy, navěky a navždy. (Da 12,1-3)

Osobní studium

Přestože se v myslích lidí Ježíšův druhý příchod spojuje pouze s novozákonním učením, opak je pravdou. Samozřejmě že až po Ježíšově prvním příchodu, po jeho smrti, vzkříšení a nanebevstoupení jsme dostali jasnější a bohatší zjevení pravdy, která se týká Ježíšova druhého příchodu. Ale podobně jako u dalších novozákonních skutečností, zjevuje Starý zákon náznaky a záblesky o této důležité události již dlouho před jejím uskutečněním. Autoři Nového zákona nepřinesli učením o Ježíšově vítězném návratu něco zcela nového a převratného, ale spíše rozvinuli pravdu, kterou Bible už předtím zjevovala. Ale pouze ve světle ukřižovaného a vzkříšeného Spasitele můžeme zaslíbení o jeho druhém příchodu lépe pochopit a ocenit.

Přečti si následující texty. Co říkají o dni konečného Božího vítězství nad hříchem a satanem? Co je jejich hlavní myšlenkou?

Iz 13,6.9

Za 14,9

Da 12,1

Je nepochybné, že „Den Páně“ nebo „Hospodinův den“ bude pro nevěřící dnem zkázy, zármutku a zmatku. Bude to však zároveň den záchrany pro všechny Boží lid, pro ty, kdo jsou „zapsáni v knize života“ (Fp 4,3; Zj 3,5 a 13,8). Téma „Hospodinova dne“ jako chvíle, kdy na hříšníky dopadne soud a kdy budou Boží věrní ochráněni a odměněni, je ve Starém zákoně nejen přítomno, ale zaznívá velmi jasně. A tak, ačkoli někteří budou čelit „žáru hněvu Hospodina“, bude tu i skupina těch, kteří budou „hledat spravedlnost“ a „hledat pokoru“. Právě oni mají naději „skrýt se v den Hospodina hněvu“ (Sf 2,1-3).

Přečti si pro srovnání také text Mt 24,30.31. Jaký vliv bude mít Kristův příchod na obyvatele země? Jak budou lidé reagovat? Na čem bude záviset jejich reakce?

Aplikace

Čím více budou postupovat závěrečné události, tím zřejmější bude, na které straně stojíme. Jaké rozhodnutí potřebuješ udělat právě dnes, abys měl jistotu, že stojíš na té správné straně?

Konečné Boží vítězství v knize Daniel

44Ve dnech těch králů dá Bůh nebes povstat království, které nebude zničeno navěky, a to království nebude předáno jinému lidu. Rozdrtí a učiní konec všem těm královstvím, avšak samo zůstane navěky, 45neboť jsi viděl, že se utrhl ze skály kámen bez zásahu rukou a rozdrtil železo, měď, hlinu, stříbro i zlato. Veliký Bůh dal králi poznat, co se v budoucnu stane. Sen je pravdivý a výklad spolehlivý. (Da 2,44.45)

Osobní studium

Na začátku prvního století většina Izraelců očekávala, že přijde Mesiáš, svrhne vládu Římanů a Židé se opět stanou mocným národem. Toto však nemělo být obsahem prvního ani druhého Ježíšova příchodu. Bůh měl totiž v plánu udělat pro své věrné něco mnohem většího než jen nově uspořádat starý, hříšný a mravně padlý svět.

Druhá kapitola starozákonní knihy Daniel ukazuje jasně, že nový svět nevznikne na základech starého světa, ale že půjde o radikálně odlišné, nové stvoření. Bůh ve snu králi Nebúkadnesarovi naznačil pomocí symbolu velké sochy postupný vzestup i pád historických velmocí (Babylona, Médo-Persie, Řecka a posléze Říma, který se nakonec rozpadne na státy a národy tvořící současnou Evropu). Celá socha, kterou Nebúkadnesar viděl ve svém snu, se nakonec „bez zásahu lidských rukou“ hroutí, což ukazuje na propastný rozdíl mezi tímto světem a světem, který přijde díky Božímu zásahu (po návratu Ježíše Krista).

Přečti si text Da 2,34.35.44 a 45. Co tyto verše říkají o osudu našeho světa a o povaze nového světa?

Tyto verše mluví poměrně jasně o podstatě budoucích událostí a Božím zásahu do nich. Později na tyto texty naváže i Ježíš, který svým učedníkům bude vysvětlovat, že tato očekávaná porážka zla souvisí s jeho životem a smrtí na této zemi a poté s jeho návratem. V L 20,17.18 Ježíš sama sebe identifikuje jako mocný kámen, který dokáže přinést zásadní změnu a zničení starého a hříšného. Ve verši Da 2,35 se dozvídáme, že když kámen zasáhl chodidla sochy, v jednom okamžiku se železo, hlína, bronz, stříbro i zlato rozpadly „a byly jako plevy na mlatě v letní době. Odnese vítr a nezbylo po nich ani stopy“. Po Ježíšově návratu tedy nic z tohoto starého světa nezůstane.

Kámen, který zničil všechny pozůstatky starého světa, se mezitím „stal obrovskou skálou a zaplnil celou zemi“. A království, které vznikne jako důsledek Ježíšova druhého příchodu, „nebude zničeno“ a „zůstane navěky“ (Da 2,44).

Každého člověka, který kdy žil na této planetě, čeká jen jeden ze dvou možných konců. Buď bude žít po celou věčnost s Ježíšem, nebo se ztratí, zanikne v nicotě spolu s „plevami“ starého světa. Jedno nebo druhé – neexistuje žádná jiná možnost.

Aplikace

Jak vnímáš skutečnost, že starý svět beze stopy zmizí? Jak na tebe působí skutečnost, že Boží království nebude nikdy zničeno a že ve světových (ale i těch našich českých) dějinách bude mít konečné slovo Bůh, ne lidé.

Naděje a dlouhodobá perspektiva

¹¹Ukázala se Boží milost, která přináší spásu všem lidem ¹²a vychovává nás k tomu, abychom se zřekli bezbožnosti a světských vášní, žili rozumně, spravedlivě a zbožně v tomto věku ¹³a očekávali blažené splnění naděje a příchod slávy velikého Boha a našeho Spasitele Ježíše Krista. (Tt 2,11–13)

Osobní studium

Co se v úvodních verších říká o milosti a o naději? Jaká je jejich podstata? Pokus se text vyjádřit vlastními slovy.

Řada lidí je dnes přesvědčena, že vesmír i život na naší planetě mají původ v pouhých přírodních pochodech a zákonitostech – v dávné historii, kdy za určitých příznivých okolností došlo k vývoji malé částičky hmoty s nekonečně velkou hustotou. Tento počáteční vývoj však nespojují ani s nějakým konkrétním tvůrcem, ani s promyšleným záměrem a vizí. Není tedy divu, že tento pohled na původ života s sebou nenese ani žádnou výraznou naději pro budoucnost.

V protikladu k tomu stojí biblický koncept původu všeho, který přináší i mnohem více naděje. Život podle Bible vznikl díky záměru moudrého Stvořitele, který měl pro vše stvořené svůj plán, jasnou vizi. A i když do dění vstoupil hřích a zlo, Bůh své stvoření nikdy neopustil. Díky tomuto Bohu – Stvořiteli – mohou tedy být naše dlouhodobé vyhlídky nadějně a dobré. Existuje toho tolik, na co se můžeme v budoucnu těšit a v co můžeme doufat! Naše naděje vyvěrají ze zaslíbení o druhém příchodu Ježíše Krista.

Přečti si text 2Tm 4,6–8. O čem Pavel mluví? V čem spočívá jeho naděje?

Přestože Pavel měl být brzy popraven, žil s přesvědčením a jistotou spasení a s nadějí na Kristův návrat (2Tm 4,8). „Vavřín spravedlnosti“, který na Pavla čeká, není výsledkem jeho vlastního snažení nebo jeho vlastní spravedlnosti (1Tm 1,15), ale Ježíšovy spravedlnosti. Právě v tom spočívá Pavlova naděje v souvislosti s toužebně očekávaným Ježíšovým druhým příchodem. Bez ohledu na bezprostřední okolnosti, ve kterých se apoštol nacházel a které byly ponuré a bezútěšné (věznění a čekání na popravu), Pavel věděl, že jeho dlouhodobé vyhlídky jsou velmi dobré. Díval se totiž na širší obraz událostí a nesoustředil se na svou bezprostřední neutěšenou situaci.

Aplikace

Jaký je tvůj současný život? Jak můžeš prožívat stejnou naději jako apoštol Pavel? Jak se můžeš naučit vnímat svou situaci z celkového pohledu, který s sebou přináší i obrovskou naději?

Ježíšův návrat – viditelná historická událost

³⁰Tehdy se ukáže znamení Syna člověka na nebi; a tu budou lomit rukama všechny čeledi země a uží Syna člověka přicházet na oblacích nebeských s velkou mocí a slávou. ³¹On vyšle své anděly s mohutným zvukem polnice a ti shromáždí jeho vyvolené od čtyř úhlů světa, od jedněch konců nebe ke druhým. (Mt 24,30.31)

Osobní studium

Ačkoli podle Bible je druhý příchod Ježíše Krista nejdůležitější a rozhodující událostí dějin, ne všichni křesťané vnímají Ježíšův příchod jako doslovný a osobní. Někteří například tvrdí, že Ježíšův druhý příchod se neuskuteční Kristovým osobním návratem na zemi, ale zjevením Ducha, jehož působení se projeví v Boží církvi. Jinými slovy, Kristův druhý příchod se uskuteční tím, že se v Božím lidu projeví morální principy křesťanství.

Takové učení však neodpovídá tomu, co říká Bible. Vždyť kdyby bylo pravdivé, jaké by byly naše dlouhodobé vyhlídky do budoucna?

Přečti si následující novozákonní texty o druhém příchodu. Co vyjadřují o podstatě Kristova příchodu? Mt 24,30.31

1Te 4,16

Mt 26,64

Zj 1,7

2Te 1,6–10

„Bude to vypadat, jako by se obloha otvírala a zavírala a jako kdyby jí probleskovala sláva od Božího trůnu. Hory se budou třást jako třtina ve větru a rozervané skály budou padat na všechny strany. Bude znít zběsilé burácení, jako kdyby přicházela bouře. Moře se bude vzdouvat, ječivé svištění uragánu bude připomínat hlas ničivých démonů. Celá země se bude kymáčet a vzdouvat jako mořské vlny, na mnoha místech zemského povrchu se objeví pukliny. Bude to vypadat, jako by se země hroutila v základech. Do zemských hlubin se budou propadat celá horstva, obydlené ostrovy zmizí. Přístavy, které se bezbožností podobaly Sodomě, pohltní rozběsněné moře. „Bůh se rozpomenul na veliký Babylón a dal mu pít z poháru vína svého trestajícího hněvu.“ (GC 637; VDV 411)

Ježíšův příchod bude tak obrovskou událostí, že doslova přestane existovat svět, jak ho dnes známe. Ne proto, že by ho Bůh chtěl jen zničit, ale proto, aby mohl vytvořit něco nového a lepšího. Až se to stane, každý o tom bude nepochybnitelně vědět. Při Ježíšově druhém příchodu se naplno ukáže podstata toho, co pro nás Kristus vykonal při svém prvním příchodu.

Aplikace

Jak ovlivňuje skutečnost, že se Kristus opět vrátí, způsob tvého života? Jak nám Kristův návrat může připomínat, na čem v životě opravdu záleží?

Vzkříšení k životu

⁵³Pomíjitelné tělo musí totiž obléci nepomíjitelnost a smrtelné nesmrtnost. ⁵⁴A když pomíjitelné obleče nepomíjitelnost a smrtelné nesmrtnost, pak se naplní, co je psáno: „Smrt je pohlcena, Bůh zvítězil!“ ⁵⁵Kde je, smrti, tvé vítězství? Kde je, smrti, tvá zbraň?“ (1K 15,53–55)

Osobní studium

Než Ježíš vzkřísil svého přítele Lazara, vyřkl následující slova: „Já jsem vzkříšení a život. Kdo věří ve mne, i kdyby umřel, bude žít“ (J 11,25). Marta tehdy velmi správně vyjádřila svou naději: „Vím, že vstane při vzkříšení v poslední den“ (v. 24). Tím, že Ježíš poté vzkřísil Lazara, který byl mrtvý už dost dlouho na to, aby jeho tělo začalo „páchnout“ (J 11,39), chtěl lidi ujistit o tom, že má tuto moc, a proto mohou s důvěrou očekávat den, kdy přivede k životu všechny ty, kteří zemřeli s jistotou Božího přijetí a jeho lásky.

I ti, kteří v Ježíše věří, nakonec umírají. Ale jak Ježíš řekl, i když zemřou, nakonec budou žít. Právě to je základ a podstata vzkříšení. A to je také důvod, proč je Ježíšův druhý příchod pro nás tak důležitý a proč na něj hledíme s tak velkou nadějí.

Přečti si následující texty. Co říkají o mrtvých v Kristu v čase Ježíšova návratu? V čem jsou pro tebe tyto verše důležité a jak na tebe působí?

Ř 6,5

1Te 4,16

1K 15,42–44

1K 15,53–55

Velká naděje spojená s Ježíšovým druhým příchodem spočívá ve vzkříšení z mrtvých, které okusil i samotný Kristus. A vzkříšení bude osobní zkušeností i všech jeho věrných následovníků všech věků. V Ježíšově vzkříšení spočívá i naše osobní naděje a jistota.

Přečti si texty Fp 3,21 a 1Te 4,17. Co se stane s těmi, kteří se žíví dočkají Ježíšova příchodu?

Všichni věrní během Ježíšova druhého příchodu prožijí nevídanou nadpřirozenou proměnu. Dostanou stejné neporušitelné fyzické tělo, v jakém budou vzkříšení i všichni mrtví. „Žijící spravedliví budou proměněni ‚naráz, v okamžiku‘ (1K 15,52). Až zazní Boží hlas, budou oslaveni. Stanou se nesmrtnými a spolu se vzkříšenými vykoupenými budou ‚uchvázeni v oblacích vzhůru vstříc Pánu‘ (1Te 4,17).“ (GC 645; VDV 416)

Aplikace

Existuje něco na tomto světě, co by bylo pro tebe tak důležité, že bys raději ozelel věčný život? Na co se v souvislosti s věčností těšíš ze všeho nejvíc? Proč?

Podněty k zamyšlení

Ježíšův druhý příchod není doslovem, dodatkem ani epilogem smutného příběhu lidského hříchu a utrpení v tomto padlém světě. Naopak, druhý příchod je nádherným vyvrcholením, obrovskou nadějí křesťanské víry. Co by se stalo, kdyby nenastal? Příběh lidstva by nezměněně pokračoval, jedno neštěstí by následovalo po druhém, jedna tragédie by střídala druhou, až by se vše skončilo smrtí a zánikem. Bez toho, co nám nabízí Ježíšův druhý příchod, je život – slovy Williama Shakespeara – „jenom putující stín, jen herec ubohý, jenž chvíli svou si vykračuje, řádí na prknech a potom o něm neslyší se víc. To povídka, již vypravuje blb, jen hluk a vřava, neznačící nic.“ (Macbeth, 5. dějství, 5. scéna, překlad Josef Václav Sládek)

My však máme naději, kterou znovu a znovu potvrzuje Boží slovo. Máme naději, protože Ježíš za nás zaplatil výkupné svým životem (Mk 10,45). A Ježíš se znovu vrátí, aby si vzal to, za co zaplatil. Hvězdy na obloze nemluví o druhém příchodu a ani ptáci o tom necvrlikají na stromech, ačkoli hvězdy i ptáci svědčí o Boží velikosti a péči. Neříkají však nic o tom, že jednoho dne se Ježíš vrátí „naráz, v okamžiku, až se naposled ozve polnice. Až zazní, mrtví budou vzkříšeni k nepomíjitelosti a my živí proměněni“ (1K 15,52). Hvězdy a ptáci nás neučí o tom, že jednoho dne se podíváme a uvidíme „Syna člověka sedět po pravici Všemohoucího a přicházet s oblaky nebeskými“ (Mk 14,62). O těchto skutečnostech víme jen díky Božimu slovu, jehož zaslíbením věříme, protože důvěřujeme našemu Bohu.

Otázky k rozhovoru

1. *Co by se stalo, kdyby byl Ježíšův druhý příchod opravdu jen projevem křesťanských principů v životě Kristových následovníků? Ačkoli by to bylo určitě nádherné, proč bychom v konečném důsledku zůstali bez naděje?*
2. *V čem spočívá pošetilost všeobecně přijímané teorie, že svět povstal z ničeho? Proč lidé takovou představu podporují a proč jí věří? Proč je víra ve věčného Boha, který stvořil celý vesmír, mnohem logičtějším a racionálnějším vysvětlením existence vesmíru?*

Praktický závěr

- ▶ *Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?*

Podněty k modlitbám

- ▶ *Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.*
- ▶ *Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?*
- ▶ *Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.*

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:

Použité zkratky

Biblické překlady

Standardně je v lekcích Průvodce studiem Bible používán Český ekumenický překlad. Pokud je použit jiný překlad, je u odkazu verše uvedena následující zkratka:

B21	Bible, překlad 21. století
BK	Bible kralická
ČSP	Český studijní překlad
JB	Jeruzalémská Bible
SNC	Slovo na cestu

Díla Ellen Whiteové

U českých překladů knih Ellen Whiteové je uváděno nejnovější vydání z nakladatelství Advent-Orion.

Zkratka	Anglický název	Zkratka	Český název
AA	The Acts of the Apostles	PNL	Poslové naděje a lásky
COL	Christ's Object Lessons	PM	Perly moudrosti
DA	The Desire of Ages	TV	Touha věků
Ed	Education	VYCH	Výchova
GC	The Great Controversy	VDV	Velké drama věků
PK	Prophets and Kings	OSU	Od slávy k úpadku
PP	Patriarchs and Prophets	NUD	Na úsvitu dějin

Zkratka	Anglický název
CH	Counsels on Health
FLB	The Faith I Live By
FW	Faith and Works
ML	My Life Today
T	Testimonies for the Church

Další materiály

Zkratka	Anglický název
BC	The Seventh-day Adventist Bible Commentary

Sbírky v 2. čtvrtletí 2018

Vážení a milí,

zdá se, jako by vítr odvál tři měsíce života v roce 2018 rychleji, než jsme čekali. Před námi je druhé čtvrtletí roku a nikdo z nás neví, co nám přinese. Člověk rozumný snad přízná alespoň sám sobě, že nemáme žádnou velkou jistotu, o co opřít náš život. Zkoušíme to různě, pracujeme, snažíme se, běháme za kdečím, ale stejně dobře víme, že náš život má více otázek než rozumných odpovědí.

Možná je čas si s pokorou uvědomit, že náš celý svět je darem od Hospodina a na jeho dobrotě a milosrdenství také stojí i padá. Jsme všichni jen drobný prach na této planetě a naše bezvýznamnost je víc než zřejmá. Přesto nám Bible říká, že si nás Hospodin pamatuje. Nás lidi bez větší hodnoty, se všemi našimi problémy a chybami. A to je možná dobrý základ, o který se dá náš život opřít. Naši malosti dává Hospodin Bůh velikost svou milostí a spasením.

Ať při studiu Pisma nebo v každodenním životě nejde o nějaké prostudované pravdy či nějaký odžity soubor dobrých skutků, ale jde spíše o nalezení dobré cesty k Hospodinu. Sám Ježíš to laskavě shrnul do svého vyznání: „Já jsem ta cesta, pravda i život.“

Přeji tedy všem studentům textů Bible, aby nacházeli dobrou cestu života, která bude užitečná pro ně samotné, ale i pro všechny jejich potřebné blízké...

Marek Škrla, hospodář Česko-Slovenské unie

Církev adventistů sedmého dne financuje většinu svých projektů z vlastních zdrojů prostřednictvím různých sbírek, které mají určitý systém. Každou sobotu proběhnou v našich shromážděních sbírky dvě. Jedna je určena na provoz místního sboru a druhá na podporu různých celosvětových misijních projektů.

Plán tematických sobot, týdnů a sbírek v roce 2018 obsahuje témata jednotlivých sobot, která lze využít při plánování bohoslužeb v tomto roce. Každou sobotu, většinou v rámci sobotní školy, máme sbírku pro potřeby celosvětové misie. Všem dárcům bych chtěl poděkovat za jejich ochotu podporovat práci církve v naší zemi i v prostoru světa kolem nás. Informace pro pokladníky sborů: Misijní sbírky jsou odeslány na účet příslušného sdružení a sbírky se zvláštním určením mají uvedenu první část variabilního symbolu ve sloupci VS, druhá část variabilního symbolu je číslo sboru.

Plán tematických sobot, týdnů a sbírek v roce 2018			
Termín	Téma soboty	Sbírka	VS
	Duben		
7. 4.	Den modlitby a půstu		
14. 4.	Sbírka na projekty Globální misie	Sbírka pro GM	15
21. 4.	Rozdávání misijních knih (21.–27. 4.)		
28. 4.	Den služby lidem se zvláštními potřebami (neslyšící, nevidomí...)		
	Květen		
5. 5.	Den evangelizace prostřednictvím internetu		
12. 5.	Modlitba za Adu Česká republika	Sbírka pro Adu ČR	22
19. 5.	Den zdraví		
26. 5.	Den modlitby za ohrožené děti		
	Červen		
2. 6.	Den biblických korespondenčních kurzů a sobotní školy		
9. 6.	Den služby žen		
16. 6.	Den uprchlíků		
23. 6.			
30. 6.	Sbírka 13. soboty pro Severoamerickou divizi	Sbírka 13. soboty	13